

HELSINGIN HIIPPAKUNNAN ORTODOKSISTEN SEURAKUNTIEN JÄSENLEHTI | IRTONUMERO 5,50€

ORTODOKSI

6/17 *viesti*

*Yhtä juhlaa
Haminassa ja Helsingissä*

Vapaaehtoisia tarvitaan

”Ei sieltä olisi takaisin
kotiin tultu ilman
Jumalan suojelusta.”

13

10

Vantaalaiselle Liisa Karlssonille vapaaehtoistyö ei tunnu työltä ollenkaan.

16

Pyhiin apostolien Pietarin ja Paavalin kirkko täytti 180 vuotta.

18

Pienet ja suuret juhlivat Helsingin seurakunnan 190-vuotispääjuhlassa Uspenskin katedraalissa.

Sisällys

3 PÄÄTOIMITTAJALTA

4 KIRKKOHERRALTA

5 AJANKOHTAISTA

9 ARKENA KOLHOSSA VAELLETTIIN TAAS

ARKENA

10 VAPAAEHTOISTYÖ ON ILO

13 ROLLAATTORILLA SANTIAGO DE COMPOSTELAAN

15 ISÄ LEO HUURINAINEN (1952–2017)

16 REPORTAASI Helsingin seurakunta 190 vuotta

18 HAMINASSA HISTORIAN HUMUA

Kannessa

20 РУССКОЯЗЫЧНЫЕ СТРАНИЦЫ

21 JOKAPÄIVÄINEN LEIPÄMME

24 MEIKÄLÄISIÄ Pentti Metso

25 PYHÄNÄ Miksi kirkkovuosi alkaa syksyllä?

PYHÄNÄ

26 DIAKONIA – EROTTAMATON OSA KIRKON ELÄMÄÄ

30 ESIPAIMENELTA

31 SVENSK SIDA

32 KODIN RUKOUSELÄMÄ

34 PYHÄT ESIRUKOILIJAMME

35 KULTTUURI

37 HUOMENNA USPENSKIN NUORET

HUOMENNA

38 LAPSET JA NUORET

40 JUMALANPALVELUKSET JA MENOT

52 DIAKONIA JA PERHEUUTISIA

54 LAINATUT

55 RISTISANATEHTÄVÄ

ORTODOKSI

06/17 viesti

Helsingin, Haminan, Hämeenlinnan, Kotkan, Lahden, Lappeenrannan ja Tampereen ortodoksisten seurakuntien lehti

Aikakauslehtien Liiton jäsenlehti

Lehti ilmestyy 8 kertaa vuodessa

JULKAISIJA:

Helsingin ortodoksinen seurakunta

TOIMITUS:

Liisankatu 29 A 2, 00170 Helsinki

SÄHKÖPOSTI:

ortodoksiviesti@ort.fi

MA. PÄÄTOIMITTAJA:

Anne Kärkkäinen, p. (09) 8564 6115

TOIMITUSSIIHTEERI:

Saara Kallio, p. (09) 8564 6116

LEHDEN ULKOASU:

Leena Toivola

LEHDEN TAITTO:

Markku Laitinen / Aste Helsinki Oy

TOIMITUSNEUVOSTO:

Markku Salminen, Risto Nordell, Urpo Uotila; Ville Kiiveri, Anna Syrjänen-Filppu; Andreas Larikka, Kaisa Paaivilainen; Alexander Hautamäki, Birgit Salmenhaara; Jonas Bergstad, Mikko Kuri; Timo Tynkkynen, Liisa Tynkkynen; Aleksej Sjöberg, Eeva Manni

TILAUSHINTA: 40 € / vuosi. Lehti on seurakuntien jäsenille ilmainen.

TILAUKSET, OSOITTEENMUUTOKSET

JA PERUUTUKSET:

asiakaspalvelu.helsinki@ort.fi tai p. (09) 8564 6100. (Huom! Seurakuntalaisten ei tarvitse ilmoittaa osoitteenmuutoksista).

PAINOPAikka:

punamusta

ISSN 0788-9194

4041-0619
Painotuote

KANNEN KUVA: SAARA KALLIO

Tullaanko yhteen vapaaehtoisina?

SYKSY KIRVOITTA A MIETTIMÄÄN uusia harrastuksia. Voisiko vapaaehtoistoiminta omassa seurakunnassa olla syksyn uusi harrastus, joka antaa sekä osallistujalle että sille, joka saa harrastuksen ansiosta jotain?

Kirkossa ja seurakunnissa on paljon tehtäviä, joita kukin voisi tehdä omilla lahjoillaan, asiantuntemuksellaan ja taidoillaan. Vapaaehtoinen voi antaa kuulevan korvan, laittaa maukkaan lounaan tai leipoa pullaa, nikkaroida tai remontoida repsahtaneita paikkoja. Vapaaehtoiset myös kokoontuvat erilaisissa toimikunnissa, laulavat kuoroissa, hoitavat kirkon piha-aluetta ja istutuksia ja monia muita tehtäviä.

Jokainen, joka on tehnyt porukalla jokin käytännön työtä, tietää, miten hauskaa se on. Tehdessä syntyy tekemisen imu. Ihmiset liittyvät yhteen saavuttaakseen yhteisen päämäärän. Yhdessä jutellaan samasta asiasta kiinnostuneiden kanssa – ollaan samaa porukkaa.

Tässä lehdessä pitkän linja vantaalainen vapaaehtoistyöntekijä **Liisa Karlsson** sanoo, että ei edes ole ymmärtänyt vapaaehtoistyötä työksi. Niin hauskaa se on ollut. Kotkassa äijäporukka on kaunistanut kirkkoa suorastaan loistavasti. Porissa suuri osa yhteisön jäsenistä tulee kirkkoon tehdäkseen jotain käytännönläheistä.

Käytännön työhön osallistuminen kirkolla tekee paikan tutuksi. Kirkosta tulee oma, siihen syntyy erityinen, henkilö-

kohtainen suhde, johon liittyy kokemuksia ja muistoja. Ja veikkaan, että tuttuus houkuttelee avaamaan kirkon oven myös sunnuntaiaamuna.

Yhteenliittyminen, muiden ihmisten yhteyteen pääseminen, on syvä tarve. Ihminen ilman toista ihmistä ei ole ihminen. Ihminen on läpikotaisin sosiaalinen olento, joka jo syntymästään saakka tarvitsee toista ihmistä kehittyäkseen normaalisti.

Siksi ulkopuolelle jääminen on monelle tuskaa. Voisiko ajatella niinkin, että vapaaehtoistyö voisi olla mahdollisuus murtautua epäinhimillisestä ahdistuksesta? Laajemmin, voisiko vapaaehtoiseksi ryhtyminen olla eräs tapa lievittää yhteiskuntamme yksinäisyyssepidemiaa?

Seurakunta sanana sisältää osan seura. Se on houkutteleva lupaus muista ihmisistä, yhteydestä. Olisiko aika antaa sille mahdollisuus?

Anne Kärkkäinen

Olenko läsnä omassa itsessäni?

SYYSKUUN alku on kirkkovuoden alku. Kirkollisen vuoden kiertoon kuuluvat juhlat ja paastonajat. On syytä pysähtyä miettimään myös omaa kalenteriaan ja ajankäyttöään. Miten siinä heijastuu ajan pyhittäminen ja hiljentymisen: olenko läsnä omassa itsessäni?

Aikaamme kuuluu myös läheltä ja kaukaa tulevat huolestuttavat viestit: pahuus tulee näkyväksi ja lähelle. Silloin voi tuntua, että sydän ei enää ymmärrä eikä mieli jaksaa kantaa kaikkea. Kiusaus on hakea yksinkertaisia selityksiä.

Metropoliitta Stefanos kirjoittaa kirjassaan Autiomaan haaste, että *”Raamatun ja idän askeettien mukaan sydän on ihmisessä*

kaiken ydin...” ja jatkaa *”Juuri sydämessä iskevät yhteen hyvät ja pahat voimat...”*.

Uskaltaessamme katsoa omaan sisimpäämme voimme muuttaa asioita parempaan. Nykykielellä: johtaa voi vain ihmistä, joka johtaa itseään eli ottaa vastuun itsestään.

Meidän tulee pyrkiä sydämen puhtauteen sekä paaston ja rukouksen avulla säilyttää rauha mielessämme. Kaikenlaisia ajatuksia ja tunteita tulee ja menee, mutta jos huomiomme keskipiste on Kristus, niin säilytämme rauhan. Kirkon elämä tarjoaa tukea ja luo merkityksiä keskellä maailman myllerrystä.

Markku Salminen

Kirkkoherra

Helsingin ortodoksinen seurakunta

Заглядываю ли я внутрь себя?

В СЕНТЯБРЕ начинается новый церковный год. Православный календарь состоит как из праздников, так и постов. Иногда нужно остановиться, чтобы заглянуть в свой календарь и подумать: на что я трачу свое время? Находится ли в моем календаре время для успокоения и заглядываю ли я внутрь себя?

В наши дни тревожные новости приходят отовсюду, зло становится видимым и зачастую находится совсем близко. Тогда может показаться, что сердце уже не способно принять, а разум – понять, почему это происходит. Искать простые объяснения происходящему – искушение.

Митрополит Стефан в своей книге «Искушение пустыни» писал: *«Согласно библейским и восточным аскетам, сердце есть ядро человека»*, продолжая: *«Именно в сердце сталкиваются силы добра и зла»*.

Осмеливаясь заглянуть внутрь себя, мы можем сделать мир лучше. Выражаясь современным языком, наставлять можно только того, кто наставляет сам себя, то есть принимает ответственность за самого себя.

Нам следует стремиться к чистоте сердца и – при помощи поста и молитвы – сохранять мир в душе. Мысли и чувства приходят и уходят, но если в центре нашего внимания остается Христос, сохранится и мир в душе. Церковь всегда предлагает поддержку и ориентиры посреди суматохи этого мира.

Маркку Салминен

Настоятель

Хельсинского православного прихода

Uudet kanttorit ja emäntä

Tuula Härkönen on Tampereen uusi kanttori.

TAMPEREEN kanttorina aloitti elokuussa **Tuula Härkönen**. Hän laulaa ja johtaa kuoroa 6.1.2019 asti.

Vantaan ja Tikkurilan kirkon kanttorin sijaisuutta hoitaa 31.8.2019 asti **Olga Soldatova**, joka on toiminut tehtävässä jo runsaan parin vuoden ajan.

Helsingin ortodoksisen seurakuntasalin emäntänä jatkaa **Marina Boubentchik**, joka on hoitanut emäntä-vahtimestarin tehtävää helmikuusta alkaen. Helsingin seurakunnan neuvosto valitsi hänet jatkamaan vakituisena työntekijänä kesäkuun alussa.

ANNE KÄRKKÄINEN

Seurakunnat auttavat virolaista leirikeskusta

HELSINGIN hiippakunnan seurakunnat tukevat taloudellisesti Tallinnan lähistölle Kohilaan perustettavaa leirikeskusta muun muassa tempauksilla ja kolehdeilla.

Kohilassa peruskorjataan kirkonviereinen seurakuntatalo.

– Iloitsen suuresti siitä, että seurakuntamme ovat lähteneet innokkaasti mukaan, metropoliitta **Ambrosius** toteaa.

– Hankkeen tukeminen on erinomainen tapa auttaa Viron ortodokseja. Samalla opimme toistemme elämästä, kokemuksista ja erityisesti Viron kirkon tämän päivän haasteista.

Kohilan leirikeskus sijaitsee noin 30 kilometriä Tallinnasta etelään. Espaimen kannustaa seurakuntia tekemään tutustumatkoja Kohilaan.

Ensimmäisenä tutustumismatkalla Kohilassa kävi viime keväänä Tampereen seurakunta.

ANDREAS SALMINEN

Päivä Lammilla Athos-säätiössä virkisti

HÄMEENLINNAN seurakuntalaiset viettivät virkistävän päivän Lammilla Athos-säätiön vieraana. Mukana oli myös seurakunnan uusi kirkkoherra isä **Andreas Larikka**.

Aurinkoinen päivä suosi retkeläisiä. Isä Andreas toimitti aamupalveluksen At-

hos-säätiön kirkossa. Sen jälkeen päivä kului luonnossa saunoen ja laavulla päiväkahveja keitellen. Illansuussa toimitettiin vielä ennen kotiin lähtöä vigilia.

Athos-säätiöllä esiteltiin myös ikonimaalausprojektiä, jossa entinen röntgenhuone muutetaan kirkkotilaksi. Maalaustyö on alkanut vuonna 2013, ja kaksi seinää alkaa olla jo valmiina. Kaikki seinät maalataan täyteen ikoneja. Suomalainen maalari **Päivi Loikala** tekee maalaustyötä kreikkalaisen **Konstantinos Ksenopouloksen** ohjauksessa.

Tutustu Athos-säätiön toimintaan osoitteessa: www.athossaatio.fi/

KAISA PAAVILAINEN

Leena Lomnu

Neljätoista Hämeenlinnan seurakuntalaista vieraili Lammilla Kaikkien Athosvuoren Pyhien Perintösäätiössä.

Apurahoja Kudrjanzewin rahastosta

VENÄLÄINEN Hyväntekeväisyysyhdistys Suomessa ry julistaa haettavaksi apurahoja ja avustuksia Veljekset Ivan, Andrei ja Vladimir Kudrjanzewin rahastosta.

Rahasto myöntää apurahoja ja avustuksia korkeakouluissa ja muissa oppilaitoksissa kirkkoslaavia, slaavilaisia kieliä, ortodoksisuutta tai venäjänkielistä kulttuuria Suomessa opiskeleville sekä tutkijoille.

Avustuksia voidaan myöntää myös yhteisöille, jotka edistävät Suomessa erityisesti lasten ja nuorison keskuudessa venäjän kielen, venäläisen kulttuurin ja ortodoksisuuden säilyttämistä.

Hakemukset 31.10. mennessä:

Venäläinen Hyväntekeväisyysyhdistys Suomessa ry, Hämeentie 55, 00580 Helsinki. Kuoreen merkintä "Apuraha". Hakukaavake sähköpostitse sihteeri Natalia Vorobievalta: natalia.vorobieva@helenakoti.fi.

Lisätietoja: Sergei Pogreboff, sergei.pogreboff@saunalahti.fi.

Henkilöuutisia

Metropoliitta **Ambrosius** on vihkinyt uusia pappeja ja jakanut useita huomionsoituksia.

Diakoni **Joosef Vola** vihittiin papiksi elokuun lopussa Helsingin ortodoksisen seurakunnan juhraliturgiassa ja diakoni **Johannes Lahtela** Uspenskin katedraalin praasniekkaliturgiassa elokuun puolessavälissä. Johannes Lahtela on toiminut diakonina Järvenpään kirkossa, missä hän jatkaa palveluaan pastorina.

Diakoni **Lasarus Jalonen** vihittiin papiksi 23. heinäkuuta. Hän palvelee ensijaisesti Kulttuurikeskus Sofian Pyhän Viisauden kappelissa Helsingissä.

Piispan huomionsoituksia ovat saaneet Helsingin kirkkoherra, rovasti **Markku Salminen** ja pastori **Teemu Toivonen**. Rovasti Salminen sai koruristin kanto-oikeuden 15. elokuuta Uspenskin katedraalin praasniekkajumalanpalveluksessa. Jalokivillä koristeltu kaularisti on Suomen ortodoksisessa kirkossa merkittävin papille myönnettävä huomionsoitus, joka myönnetään erityisen ansioituneesta papin työstä.

Teemu Toivoselle metropoliitta Ambrosius myönsi kultaristin kanto-oikeuden Kaunisniemen kirkon praasniekkaliturgian yhteydessä heinäkuun lopussa. Kultaristi myönnetään tunnustuksena ansioituneesta papin työstä.

Tenho Kokkonen, Yrjö Tervo ja **Eleftherios Gavrieldes** saivat piispalliset siunauskirjat Uspenskin katedraalin temppeleijuhlassa 15.8.2017.

Vigiliaan jo klo 17

UUDEN KIRKKOVUODEN myötä monissa kirkoissa lauantain vigiliapalveluksen aloitus aika muuttuu tuntia varhaisemmaksi. Myös suurten juhlien vigiliat alkavat jatkossa jo kello 17.

Muutos parantaa niin varttuneen väestön kuin lapsiperheidenkin mahdollisuutta osallistua palveluksiin. Aikaisemman ajankohdan toivotaan tuovan vigilioihin myös entistä enemmän nuoria rukoilijoita.

Aloite muutokseen on lähtenyt liikkeelle Uspenskin katedraalista, mutta uuteen käytäntöön ollaan siirtymässä useimmissa Helsingin seurakunnan pyhäköissä sekä Haminan, Lahden ja Lappeenrannan seurakunnissa.

Vigiliat jatkuvat vanhaan tapaan klo 18 Länsi-Uudella maalla Hangossa, Lohjalla ja Nummelassa.

Tsasouna vihittiin käyttöön Uukuniemellä

Andreas Hännisen Uukuniemen Akkakalliolle rakentama Pyhän perheen ja Konevitsalaisen Jumalanäidin ikonin tsasouna vihittiin käyttöön 10.7. helteisenä heinäkuun maanantaina. Pyhäkön vihki pastori **Aarne Ylä-Jussila** Lappeenrannan seurakunnasta. Tilaisuus alkoi ristisaatolla, joka kulki tsasounalta lähellä sijaitsevan Kirkkolammen rantaan, jossa toimitettiin vedenpyhitys.

Pyhäkkö vihittiin pyhitetyllä vedellä, ja tsasounassa toimitettiin liturgia. Praasniekan ohjelma jatkui Savo-Karjalan virkistyskeskuksella. Professori **Veijo Saloheimo** käsitteli juhlapuheessaan Uukuniemen ortodoksista historiaa, ja lisäksi juhlassa esiintyivät kanteleensoittaja **Aino Vuoli** ja itkuvirsitaiteilija **Pirkko Fihlman**.

SAARA KALLIO

Jatko-opiskeluapurahaa Lappeenrannan seurakunnasta

LAPPEENRANNAN seurakunnasta voi hakea apurahaa Pentti Petjojen stipendiraahastosta. Varoilla tuetaan seurakunnan nuoria jatko-opiskelijoita.

Apuraha, 3 500 euroa, on jaossa tänä vuonna ensimmäistä kertaa. Tarvittaessa apuraha voidaan jakaa useaan osaan.

Apurahahakemukset perusteluineen 1.10.2017 mennessä:

Lappeenrannan ortodoksisen seurakunnan neuvosto
Kristiinankatu 7, 53900 Lappeenranta.

Lisätietoja: kirkkoherra Timo Tynkkynen, puh. 0400 654 883 tai lappeenranta@ort.fi

Sadat tutustuivat kirkkoon Tapahtumien yönä Tampereella

Anne Kärkkäinen

Kanttori Jenni Hakkarainen ja Allan Raffaele esittivät kirkko- ja pyhiinvaeltajan lauluja.

Illan aikana kirkon kryptassa myytiin kirjoja kirpputorilla, ja Nikolainsalissa oli tarjolla kirkkokahvit.

Tampereen Tapahtumien yötä vastaavia tapahtumia elokuussa oli eri paikkakunnilla. Ortodoksiset kirkot ja seurakuntatilat olivat auki yleisölle muun muassa Hämeenlinnassa ja Kouvolassa. Helsingissä esiteltiin Taiteiden yönä Uspenskin katedraalia.

TAMPEREEN ortodoksinen kirkko kiinnosti yli 500 kävijää Tapahtumien yönä elokuun alkupuolella.

Illan aikana kirkkoa ja ortodoksisuutta esittelivät yleisölle kirkkoherra **Aleksej Sjöberg** ja Ortodoksisen kirkon tiedottaja **Maria Hattunen**.

Kanttori **Jenni Hakkarainen** ja nuori muusikko **Allan Raffaele** pitivät laulukonsertin.

Tapahtumaillan alussa isä **Aleksej** toimitti lyhyen rukouspalveluksen.

ANNE KÄRKKÄINEN

Lappeenrannan kirkon julkisivua korjataan

LAPPEENRANNAN historiallisessa linnoituksessa sijaitsevan Jumalansynnyttäjän suojeluksen kirkon julkisivukorjaus alkoi elokuun alussa. Kirkko on 1700-luvun lopulta.

Historiansa aikana kirkossa on tehty useita peruskorjauksia. Viimeisten vuosikymmenien ongelmana on ollut kirkon ulkomaalauksen huono kunto. Kolmisenkymmentä vuotta sitten tehdyssä peruskorjauksessa kirkon ulkorrappaus uusittiin, ja kirkko sai uuden värityksen, joka ei perustunut rakennuksen historiallisiin väreihin. Maalaus ei ole kestänyt, ja sitä on korjattu useaan kertaan.

Seurakunta tutkitutti VTT:llä rappauksen aineosat, rakenteen ja vanhojen rappauskerrosten värin. Paljastui, että 1800-luvun lopulla kirkko oli värikäs uusrenessanssiajan tyyliin.

Alkusyksyn aikana kirkon julkisivu korjataan, ja kirkko saa takaisin historiallisen ilmeensä. Julkisivukorjauksen on tarkoitus valmistua lokakuun loppuun mennessä.

Kauko Pussinen

Tihvinskajaa juhlittiin Hämeenlinnassa

HÄMEENLINNASSA juhlittiin taas perinteistä Tihvinskajajuhlaa heinäkuussa. Juhlaväkeä oli runsaasti iloisen yhdessäolon ja kesän tunnelmissa.

Jumalansynnyttäjän juhla Tihvinän ikonin kunniaksi on Karjalan kannakselta Kyyrölästä tulleen siirtoväen mukanaan tuoma kesäinen juhla, jota vietetään vuosittain 8.–9.7. Hämeenlinnassa. Juhlaa vietetään Suomen ortodoksisen kirkon käytännöstä poiketen vanhan kalenterin mukaan.

Kesäjuhla alkoi lauantaina vigilialla, jonka päätteeksi pidettiin panihida slaaviksi. Sunnuntaina liturgia toimitettiin suomeksi ja slaaviksi. Liturgian jälkeen oli päiväjuhla Palokunnantalolla.

Tihvinän Jumalanäidin ihmeitä tekevä ikoni on yksi Venäjän ortodoksisen kirkon kuuluisimmista ja arvokkaimmista kirkollisista esineistä. Ikoni oli vuosikymmeniä kateissa ja löytyi viimein Yhdysvalloista, josta se palautettiin Venäjälle vuonna 2004.

KAISA PAAVILAINEN

Haminassa suuri ekumeeninen nuorten tapahtuma

HAMINASSA järjestettiin elokuun lopussa suuri nuorten ekumeeninen Taizé – Rauha kaikille -tapahtuma, johon osallistui 300 nuorta eri puolilta Suomea ja Eurooppaa.

Ohjelmassa oli rukous- ja hiljentymishetkiä, keskusteluja ja runsaasti erilaisia työpajoja, kanavia, joilla pyrittiin antamaan jokaiselle osallistujalle jotain kiinnostavaa.

– Kanavissa keskityttiin johonkin teemaan, pidettiin esitys ja oltiin tekemisissä toisten kanssa, kertoo Haminan kirkkoherra **Ville Kiiveri**.

Taizé-tapahtuman tarkoituksena oli lisätä kohtaamisten avulla nuorten keskinäistä ymmärrystä ja näin vahvistaa rauhanhenkeä.

Taizé-tapahtuma oli isä Villen mukaan tärkeä sekä Haminan ortodoksiselle seurakunnalle että koko Helsingin hiippakunnalle.

– Olemme kiinnostuneita sekä ekumeenisesta työstä että nuorista. Meidän on koko ajan arvioitava oman työmme ajan-kohtaisuutta, houkuttelevuutta ja uusia tapoja, isä Ville sanoo.

Isä Ville edusti Haminan seurakuntaa, joka oli yksi tapahtuman järjestäjistä. Pääjärjestäjä oli Haminan evankelisluterilainen seurakunta.

ANNE KÄRKKÄINEN

Auttava puhelin hakee uusia päivystäjiä

Kiinnostaako vapaaehtoistyö Helsingin ortodoksisessa seurakunnassa puhelinauttajana? Osaat kohdata ja kuunnella erilaisissa elämäntilanteissa olevia ihmisiä. Olet valmis sitoutumaan luottamukseen ja nimettömyyteen perustuvaan vapaaehtoistyöhön. Auttava puhelin kouluttaa syksyn aikana uusia päivystäjiä tiimiinsä.

Rekrytointi on kolmivaiheinen:

1. Tiedotustilaisuus ke 27.9. klo 18–20 seurakuntasali, Unioninkatu sisäpiha. Ilmoittautumiset ma 25.9. mennessä.
2. Uudet päivystäjät valitaan tehtävään haastattelujen perusteella. Haastattelujoina ovat vapaaehtoistyön koordinaattori sekä Auttavan puhelimen päivystäjä.
3. Kaikki uudet puhelinpäivystäjät saavat tehtävään koulutuksen, joka alkaa marraskuussa yhteistyössä Suomen Mielenterveysseuran kanssa ja jatkuu Auttavan puhelimen omana koulutuksena mm. tutorointina ja työnhajauksena.

Lisätiedot ja ilmoittautumiset:

Kristiina Aminoff, vapaaehtoistyön koordinaattori
kristiina.aminoff@ort.fi, p. 040 3501951

Miro Järnefelt

Seurakunnan nuoret esittivät tekemänsä näytelmän pyhän Annan ja hänen miehensä Joakimin elämästä.

Kaunisniemen kirkko 40 vuotta

KAUNISNIEMEN leirikeskuksesta Lopella vietettiin leirikeskusten kirkon 40-vuotisjuhla heinäkuun lopulla. Praasniekkaleirin yhteydessä pidetyssä juhlassa paikalla oli runsaasti seurakuntalaisia, erityisesti lapsiperheitä ja nuoria.

Juhlajumalanpalveluksen toimitti metropoliitta **Ambrosius**.

Praasniekkaleirejä Kaunisniemessä on järjestetty nykyisen kaltaisena kymmenkunta vuotta. Leirille osallistuu lapsia, nuoria, perheitä ja perheettömiä.

Kaunisniemessä on järjestetty yli 50 vuoden ajan monipuolista toimintaa, kuten lasten-, perhe-, kuoro- ja kristinoppi-leirejä, diakoniatöiden retiriittejä, virkistysleirejä ja erilaisia koulutustilaisuuksia.

Leirikeskus rakennettiin keräysvaroin 1963. Vuonna 1976 rakennettiin kirkko, ja se vihittiin käyttöön 1977. Uusimpana alueelle valmistui vuonna 2016 vanhan majoitusrakennuksen korvannut moderni majoitusrakennus.

ANNE KÄRKKÄINEN

Vera Borodulin

Munkholman praasniekkaa vietettiin Kotkassa 15.8. Ristisaatto kulki Langinkosken kappelilta Siikakoskelle, ja veden pyhitys oli Siikakosken kaivolla. Ohjelmassa oli myös karjalainen kesäjuhla.

Niin kuin tulen liekkiä ei voi estää kohoamasta ylöspäin, ei myöskään armeliaan ihmisen rukouksia voi estää kohoamasta taivaaseen. – *Iisak Niniväläinen*

Anne Kärkkäinen

*"Pyrin arjessa
muistamaan, että sitä
ollaan ortodokseja."*

*Pentti Metso
sivu 24*

Kolhon 15. ekumeeninen kirkkovaellus alkoi isä Aleksej Sjöbergin toimittamalla lyhyellä rukouspalveluksella.

KOLHOSSA VAELLETTIIN TAAS

TEKSTI ANNE KÄRKKÄINEN

■ Tampereen seurakuntaan kuuluvassa pienessä Kolhon kylässä on jo pitkä perinne ekumeenisesta yhteistyöstä.

Elokuun 20. päivänä pohjoispirkanmaalaisessa kylässä järjestettiin 15. kertaa ekumeeninen kirkkovaellus. Siihen osallistui nelisenkymmentä henkeä ortodokseja, luterilaisia ja helluntaiseurakuntalaisia.

– Tämä on yhteen hiileen puhaltava kylä, kertoo Kolhon ortodoksisen kirkon isännöitsijä **Toivo Nikoskinen**, kyläpäälliköksiikin nimitetty.

Runsaan parin kilometrin kirkkovaelluksessa oli kolme etappia. Ensimmäisessä eli Kolhon ortodoksisessa kirkossa Tampereen seurakunnan kirkkoherra **Aleksej Sjöberg** piti lyhyen rukouspalveluksen.

Kirkolta vaeltajat kulkivat Kolhon vanhalle asemalle, missä paljastettiin paikkakunnan historiaan liittyvä muistolaatta. Vaellus päättyi aterialle kylän entiselle koululle, Liidan kievariin.

Elokuun kirkkovaelluksen osallistujamäärää voi pitää kohtuullisena, sillä jonain vuonna ortodoksinen pääsiäisateria on vetänyt yli sata henkeä.

Kolholaisten uskonnolliset rajat ylittävä yhteistyö perustuu tuttuuteen.

– Ihmiset tuntevat toisensa. He ovat olleet kymmeniä vuosia samoilla työpaikoilla, Toivo Nikoskinen kertoo.

Työpaikat ovat olleet paikkakunnan suurilla tehtailla, Serlachiuksen ja myöhemmin Metsä-Serlan puuteollisuusyrityksissä Kolhon lähellä sijaitsevassa Mäntässä. Toivo Nikoskinen tuntee asian henkilökohtaisesti. Hän meni jo lapsena sahalle ja tukinuittoonkin, ja teki puolen vuosisadan työuran Serlachiuksen eri yritysissä.

– Kylä suorastaan kutsui ekumeenista tapahtumaa, sanoo idean isä, silloinen Vilppulan luterilaisen seurakunnan kirkkoherra **Jari Välimaa**.

Hänen mieleensä ajatus ekumeenisesta tapahtumasta ponnahti heti ensi käynnillä Kolhossa. Jari Välimaa ihmetteli sitä, että vain runsaan 1300 hengen kylässä oli kaksi kirkkoa, ortodoksinen ja luterilainen. Lisäksi kylässä toimi aktiivisia helluntaiseurakuntalaisia.

Kylän kumpikin kirkko on valmistunut samana vuonna, 1955. Ekumeenisessa hengessä kirkot viettivät yhteistä 60-vuotisjuhlaa kaksi vuotta sitten.

Kolhon ortodoksinen kirkko on muutenkin kiinnostava pyhäkkö Tampereen seurakunnassa. Pienen kylän kirkko on yksi laajan seurakunnan vain kolmesta kirkosta. Muut kirkot ovat paljon isommilla paikkakunnilla, Tampereella ja Porissa.

Kolhon kirkko rakennettiin siirtolaisten tarpeeseen. Kolhoon asetui sotien jälkeen Karjalan evakkoja, ja heistä 350 oli ortodokseja. Monet kävivät töissä Serlachiuksen tehtailla. Tehdas lahjoitti tontin, piirustukset ja rakennustarvikkeet.

Sittemmin ortodoksien määrä Kolhossa on vähentynyt, mutta tästä huolimatta Kolhon kirkossa toimitetaan liturgia kerran kuussa, ja seuraava ekumeeninen tapahtuma järjestetään joulun alla. Silloin esitetään ortodoksisen kirkon pihalla joulunäytelmä. Tammikuussa tullaan yhteen rukousviikolla. ●

Vapaaehtoistyö ON ILO

Vantaalaiselle Liisa Karlssonille vapaaehtoistyö niin mukavaa, ettei sitä työksi huomaakaan.

TEKSTI JA KUVAT MARI VAINIO

Olen monen polven ortodoksi, ja jo lapsuusperheeni oli mukana kirkon monissa tehtävissä. Oikeastaan vasta nyt ymmärrän, että sitä voi kutsua vapaaehtoistyöksi, Liisa nauhahtaa.

Liisa on ollut useita vuosia Tikkurilan tiistaiseuran puheenjohtaja. Tällä hetkellä hän toimii myös alueen vastuuvapaaehtoisena ja toivoo saavansa Vantaan alueelle mukaan uusia vapaaehtoisia.

– Tikkurilan tiistaiseurassa teemme arkisia tehtäviä, kuten hoidamme tarjotut suurten pyhien aikana ja olemme apuna siellä, missä apua tarvitaan. Suurempia ponnistuksia ovat vuosittaiset pyhiinvaellusmatkat, ja kaksi kertaa vuodessa järjestämämme vanhustenpäivät.

KIITETYT VANHUSTEN KIRKKOPÄIVÄT

Yli 75-vuotiaille suunnatut kirkkopäivät ovat vantaalaisten oma, paljon kiitosta saanut idea.

– Diakonia lähettää isä **Mikael Sundkvistin** allekirjoittamat kutsut, me autamme kuljetuksissa, valmistamme tarjottavaa ja ohjelmaa kutsuttujen viihtymiseksi.

Liisa iloitsee siitä, että kaikilla päivillä on mukana ollut ainakin 60–70 vanhusta.

– Vapaaehtoistyö antaa aina enemmän kuin ottaa. Mukaan vain. Yhdessä tekeminen yhdistää, sanoo Liisa Karlsson.

”Teemme arkisia tehtäviä. Annamme apua siellä, missä tarvitaan.”

– Vanhin on oma, ihana 96-vuotias kirkkomamamme.

Vanhustenpäivät ovat rohkaisseet monia avaamaan kirkon oven myöhemminkin.

– Jotkut ovat kertoneet osallistuneensa ehtoolliseen viimeksi rippikoulussa.

LÄHIMMÄISEN HYMY LÄMMITTÄÄ

Vapaaehtoistyö on Liisalle suuri ilon aihe. Se antaa hyvän mielen niin itselle kuin toiselle. Lähimmäisen hymy lämmittää sydäntä.

Mari Vainio

Toki on tunnustettava oman jaksamisensa rajat. Tekeminen ei niinkään Liisaa rasita. Eniten hän toivosi apua vastuun kantamiseen. Vetoapu keventäisi mieltä.

Vapaaehtoistyö on kuitenkin tärkeä osa elämää.

Siitä esimerkkinä on toinen kausi seurakunnan valtuustossa ja paikka Pyhien Sergein ja Hermanin veljeskunnan johtokunnassa.

– PSHV:n tehtäväkin on niin mukavaa, etten osaa sitä edes vapaaehtoistyönä pitää.

Ja vapaaehtoistyö antaa aina enemmän kuin ottaa.

– Mukaan vain. Yhdessä tekeminen yhdistää. ●

Tule sellaisena kuin olet, anna mitä voit

Seurakunnan vapaaehtoistyössä jokainen voi antaa yhteisön iloksi oman taitonsa ja lahjansa. Halukkaat voivat etsiä tehtäviä uudesta Helsingin seurakunnan vapaaehtoistyön tietopankista.

Kuka vain voi tulla millä tahansa taidollaan mukaan porukkaan, jotta saa yhteyden kirkkoon ja seurakuntaan, sanoo vapaaehtoistyön koordinaattori **Kristiina Aminoff** Helsingin ortodoksisista seurakunnasta.

Kristiina tukee ihmisiä löytämään omat lahjansa, jotka he voivat antaa yhteisön hyväksi.

Ajatus pohjautuu alkukirkon henkeen, jonka mukaan tulija toi seurakuntaan mukanaan oman osaamisensa.

– Yhdessä kasvettiin hengellisessä yhteydessä. Tämä on edelleen vapaaehtoistyön ydinasia.

JUMALA HYMYILEE TAUSTALLA

– Koen, että kun vapaaehtoiset tulevat mukaan pyyteettömästi ja antavat omaan yhteisön hyväksi, Jumala hymyilee taustalla. Jumalan käsittämätön valo heijastuu juuri näiden ihmisten hyvästä.

Kristiina kertoo seuraavansa suuresti kiittolisena sitä, kuinka vapaaehtoiset toimivat yhdessä iloisesti, auttavat toisiaan ja lähimmäisiään.

Tätä kaikkea myös seurakunta haluaa tukea. Helsingin seurakunnan nettisivuilla on tarkoitus julkaista vapaaehtoistyön tietopankki, josta voi hakea Helsingin seurakunnan kulloinkin tarjolla olevia vapaaehtoistehtäviä. Niihin voi myös ilmoittautua pankissa.

Kylmiltään toimeen ei tarvitse tarttua, sillä vapaaehtoiset koulutetaan. – Vapaaehtoiset perehdytetään tehtäviinsä, ja sen jälkeen järjestetään mahdollisuuksien ja tarpeiden mukaan erillisiä jatkokoulutuksia.

– Ota kädestä, tartu kauhaan tai harjanvarteen, kuuntele tai keitä, huolla tai hellittele, Helsingin seurakunnan vapaaehtoistyön koordinaattori Kristiina Aminoff rohkaisee.

Esimerkiksi lokakuussa järjestetään Suomen Mielenterveysseuran kanssa Mielenterveyden ensiapu -koulutus. Se on ensimmäinen laatuaan Helsingin ortodoksisen seurakunnan vapaaehtoisille. Koulutus on tarkoitettu Auttavan puhelin uusille vapaaehtoisille.

– Koulutuksessa opitaan tunnistamaan omaan jaksamiseen liittyviä seikkoja, ja kursilla saa tietoa mielenterveydestä ja siihen liittyvistä tekijöistä.

Vapaaehtoistyössä omien rajojen kunnioittaminen on tärkeää.

– Vapaaehtoisuus on todella vapaaehtoista. Tehtävät voi lopettaa koska haluaa.

Oman jaksamisen kuuntelu on Kristiinan mukaan erityisen tärkeää lähimmäispalvelun vapaaehtoisille, sillä he saattavat joutua hyvin vaativiin tilanteisiin autettaviensa kanssa.

– Vapaaehtoinen voi olla ainoa ihminen, johon autettavalla on kontakti.

TYÖNOHJAUSTA JA VIRKISTYSTÄ

Koulutuksen lisäksi vapaaehtoisille järjestetään työnohjausta, ja tukea saadakseen he voivat aina olla yhteydessä vapaaehtoistyön koordinaattoriin eli Kristiinaan.

– Virkistystä pyritään myös järjestämään entistä enemmän. Välillä täytyy pitää hauskaa. Se niittaa yhteen vapaaehtoisten porukkaa.

– Tule mukaan iloiseen joukkoon! Ota kädestä, tartu kauhaan tai harjanvarteen, kuuntele tai keitä, huolla tai hellittele – anna oma taitosi kaikkien yhteiseksi hyväksi, Kristiina rohkaisee. ●

Tietoa vapaaehtoistoiminnasta:

<https://hos.fi/tule-mukaan/vapaaehtoisena-seurakunnassa/>

Vapaaehtoistyön koordinaattori

Kristiina Aminoff

kristiina.aminoff@ort.fi

Puh. 040 350 1951

Tolle vois tehdä jotain

Seurakunnissa tehdään ansiokasta vapaaehtoistyötä. Kotkalainen Esa Terviö lähti mukaan kaupan kalatiskiltä.

– Kirkkoon liittyessäni sanoin heti, että jos minulla on jotakin annettavaa seurakunnalle, autan mielelläni, Esa Terviö kertoo.

Kaikki alkoi kalakaupasta. Esa Terviö osui Kotkan kirkkoherran, Alexander Hautamäen kanssa samaan aikaan ostoksille.

– Tokaisin olan yli, että se kirkkoon liittyminen on edelleen jäänyt. Siinä samassa varattiin sille aika, kertoo Esa.

– Sanoin heti, että jos minulla on jotakin annettavaa seurakunnalle, autan mielelläni.

Tarjoukseen tartuttiin nopeasti. Esaa pyydettiin Pyhän Nikolaoksen kirkon isännöitsijäksi.

ÄIJÄT YHTEEN JA HOMMIIN

Esa kokosi ympärilleen porukan, Nikolain Äijät, joka tekee töitä yhdessä.

Äijät kokoontuvat joka torstai klo 16 pari tuntia kerrallaan. Ja jälkeä syntyy. Harvoin tapaamiset jäävät pelkäksi jutteluksi. Porukassa monta silmäparia näkee enemmän kuin yksi.

Äijät ovat tarttuneet monenlaisiin hommiin. Kotkan hautausmaan pikkuruisen tsasounan ilmanvaihtoa parannettiin. Kirkon ikonostaasin edessä oleviin arvokkaisiin kynttilänjalkoihin ei kukaan ollut aikoihin tohtinut koskea.

Äijät uskalsivat. Ne puhdistettiin. Altarin ikonit suojattiin lasilevyllä. Ne kun olivat täynnä huulipunaa.

– Seinällä olevat suuret ikonit saimme uusien kiilojen avulla suoristettua, ja valkoiset kaapelikourut maalasimme tummemmiksi.

KIILOTA HELLALASTALLA

Putsauksen jäljiltä 1700-luvulta peräisin oleva hopeatarjotinkin kiiltää nyt aivan uudella tavalla, ja muistelupöydän marmorinen tuohustelinekin on puhdistettu.

– Hommaan löytyi uusi työkalukin. Tuohusteline sipaistiin puhtaaksi keraamisen lieden puhdistuslastalla.

Nyt Esa yrittää saada tapulista löytyneiden messinkisten rahankeräyslippaiden lukot toimimaan.

– Ehkei niitä enää käytetä rahan keräykseen, mutta voimme kiillottaa rasiat ja laittaa ne kaikkien nähtäväksi seurakuntasalin vitriiniin.

– Haluan olla kaikkien käytettävissä. Papille saa jutella hengellisistä asioista, minulle kaikesta muusta, mikä mieltä painaa. Ja onneksi näin tapahtuukin. Yhteiselo on meillä luontevaa ja läheistä.

YHTEISÖ VETI KIRKKOON

Yhteisöllisyys se veti Esankin kirkon piiriin. Matka sinne kesti viitisenkymmentä vuotta. Isoisä oli vuonna 1923 Trofimovista Terviöksi nimensä muuttanut ortodoksi.

– Hänen kuoltuaan mummoni otti lapset pois ortodoksisesta kirkosta ja liitti luterilaiseen.

Esan nuoruuden elinpiirissä oli kuitenkin paljon emigrantteja, venäläissyntyisiä ihmisiä. Kosketus ortodoksisen kirkkoon säilyi aina.

– 1970-luvulla kävin kaverini kanssa kirkossa. Sitten se vain jäi. Elämä vei mennessään. Kävin kirkossa vain pääsiäisenä, joskus seurakunnan ortodoksisessa opintopiirissä. Kirkon ovea ei tullut usein avattua. Kaipuu säilyi mielessä kuitenkin aina.

Nyt Esasta tuntuu, että ympyrä on sulkeutunut.

– Seison usein ennen jumalanpalvelusta kirkon ovella auttamassa kirkkoon tulijoita ja toivottamassa heidät tervetulleiksi. Toivon voivani olla seurakuntani isäntä, kunnan ortodoksinen starost. ●

Pohjois-Espanjan polut ovat paikoin jyrkkiä ja huonossa kunnossa.

– Pyhiinvaellus oli kuin elämä. Ihanaa, kamalaa, hauskaa, ärsyttävää, iloista ja surullista, Pylvänäiset kertoivat palattuun kotiin Porvooseen.

Vesa Keinonen

Rollaattorilla Santiago de Compostelaan

Anne ja Jari Pylvänäinen tekivät yli 300 kilometrin pyhiinvaelluksen Espanjassa.
Anne taittoi matkan rollaattorilla.

TEKSTI VESA KEINONEN KUVAT VESA KEINONEN JA PYLVÄNÄISTEN PERHEALBUMI

Porvoollainen pariskunta sai idean pyhiinvaelluksesta eli *camino*sta kaksi vuotta sitten.

– Otimme **Jarin** kanssa silloin puheeksi 50-vuotissyntymäpäiväni keväällä 2017. Mieheni meni lupaamaan minulle lahjaksi, mitä vain tahtoisin. Vastasin, että haluan kävellä Santiago de Compostelaan, **Anne Pylvänäinen** kertoo.

Anne sairastaa ms-tautia ja geeni-perimällistä raudanimeytymishäiriötä. Lisäksi hänellä on harvinaisiin verisyyppiin luettava essentiaalinen tromboosyysi.

Matka vaati pitkäjänteistä valmistautumista.

– Olin kaksi vuotta sitten huonossa kunnossa, ja treenaaminen piti käynnistää heti. Kesällä 2016 testasimme jaksamistani kiipeämällä onnistuneesti Saana-tunturin huipulle. Tiesimme, että *camino*n reitti kulkee vuoristojen halki.

Annen sairaushistorialla oli viisautta neuvotella myös lääkärin kanssa.

– Ainoa häntä huolestuttava asia olivat pitkät lennot, jotka aiheuttavat veritulpan riskin. Mitään ongelmia ei kuitenkaan ilmennyt.

SEURAKUNTA SIUNASI MATKAAN

Anne ja Jari Pylvänäinen ovat Helsingin ortodoksisen seurakunnan aktiivijäseniä. Porvoon kaunis Kristuksen kirkastumisen kirkko on heidän kotikirkkonsa.

– Tärkeä osa valmistautumista oli matkaan siunaamisemme suurena perjantaina. Siitä kolmen päivän päästä lentokoneemme nousikin kohti Espanjaa, Anne sanoo.

Ikonimaalausta harrastava Anne varustautui matkaan myös lompakkoikonnilla.

Vaeltajat oppivat luottamusta. Perille he pääsivät aina, apua löytyi tarvittaessa, eikä taskuvarkaista ollut tietoakaan.

Perillä, todistettavasti.

– Konevitsan Jumalan äidin ikonin mukaan ottaminen oli minulle aivan selvä.

Jari puolestaan uskoo rukouksen kantaneen pariskuntaa koko raskaan matkan ajan.

– Saimme välillä kamppailla todella vaikeissa oloissa lumisessa vuoristossa. Ei sieltä olisi takaisin kotiin tultu ilman Jumalan suojelusta.

PITKÄ JA MONIULOTTEINEN REITTI

Santiago de Compostela on jo keskiajalta houkuttellut pyhiinvaeltajia Pyhän Jaakobin jalanjäljille. Perille johtaa useita eri reittejä, joista voi valita kunnolleen ja aikataululleen sopivan.

Pylvänaiset lähtivät liikkeelle Leónin kaupungista, josta matkaa Santiagoon kertyy hieman yli 300 kilometriä. Keskimääräinen päivätaival oli noin 15 kilometriä.

– Laadimme väljän aikataulun. Ajatus oli edetä Annen jaksamisen mukaan. Olimme myös sopineet siitä, että tilanteen niin vaatiessa meillä on lupa keskeyttää, Jari kertoo.

Pyhiinvaellus Pohjois-Espanjassa ei ole hyväkuntoisellekaan helppoa. Vuoristot ovat jylhiä ja polut paikoin huonokuntoisia.

– Tavallista isommilla pyörillä varustettu rollaattorinikin kesti matkan vaikeudet hienosti.

TSEMPPIÄ MATKALAISILTA

Yksi caminolle luonteenomainen piirre on pyhiinvaeltajien kesken syntyvä vahva yhteys. Apuvälineen kanssa sinnikkäästi etenevä Anne sai luonnollisesti osakseen erityistä huomiota.

– Ihmiset tsemppasivat meitä, ja vaimoani kuvattiinkin paljon. Lähinnä salaa takavasemmalta, Jari virnistää.

Aviomiehenkään osa ei ollut helppo, koska hän joutui kantamaan osan puolisonsa varusteista. Niiden joukossa myös Annen lukuisat lääkkeet.

– Olen vaimoni omaishoitaja, ja lääkkeiden pakkaaminen mukaan kuului tehtäviini. Kaikki riittikin hyvin. Tarvittaessa olisimme toki saaneet paikallista apteekkeista täydennystä sähköisellä reseptillä.

VAELLUS KUIN IHMISEN ELÄMÄ

Anne myöntää, että jokainen kahdestakymmenestä vaelluspäivästä oli porvoo-

laisille kilvoittelua uupumusta vastaan.

– Samalla opimme myös olemaan pois omalta mukavuusalueeltamme. Rankan kävelyn jälkeen oli onnellinen perusasioista, vuoteesta, ateriatesta ja suihkusta.

Jälkikäteen Anne on ollut pitkään matkan rasituksista väsynyt. Silti hän on tyytyväinen siitä, että pyhiinvaellus tuli koettua.

– Camino oli samaan aikaan ihanaa, kamalaa, hauskaa, ärsyttävää, iloista ja surullista. Kuin ihmisen elämä tiivistettynä.

Anne rohkaisee erilaisista sairauksista kärsiviä koettelemaan rajojaan. Useimmiten suurin este on oma mieleemme.

– Toki tervettä järkeä kannattaa käyttää. Yksin en olisi todellakaan matkalle lähtenyt.

PÄÄSIÄISTROPARIA LAULAEN

Jari tarkastelee pariskunnan yhteistä Santiagon taivalta myös kirkkovuoden valossa.

– Useinhan pyhiinvaellus yhdistetään paastonaikaan, mutta meillä se tapahtui pääsiäisenä. Vaelluksemme olikin lähtökohtaisesti iloista. Lauloimme päivittäin pääsiäistöroparia *Kristus nousi kuolleista*.

Jarin mukaan on vielä varhaista käsitellä kaikkia caminon herättämiä tunteita. Muutaman ajatuksen hän uskaltaa silti varovasti paljastaa.

– Noin viikon kävelyn jälkeen pääsin tilaan, jossa hiertävät kengät ja muut matkan kiusat eivät enää vaivanneet. Pää alkoi työstää asioita aivan eri tavalla. Koen, että minulla on nyt pieni aavistus siitä, mitä erämaaisille merkitsi vetäytyminen erämaahan kymmeniksi vuosiksi.

Jarin mukaan pyhiinvaellus myös palautti uskoa kanssaihmiisiin.

– Mediahan julistaa meille päivittäin, että maailmassa ei ole mitään positiivista. Santiago de Compostelan mutkaisella polulla tapasi kuitenkin valtavasti hyviä, tavallisia ihmisiä. ●

”Useimmiten suurin este on oma mielemme.”

Isä Leo Huurinainen (1952–2017)

Haminan pitkäaikainen ja pidetty, eläkkeelle jäänyt kirkkoherra rovasti Leo Huurinainen siirtyi tuonilmaisiin juhannuspäivänä 24.6.

TEKSTI JA KUVA VILLE KIIVERI

Isä Leo syntyi Kontiolahdella 8.5.1952. Hän valmistui pappisseminaarista pappiskandidaatiksi vuonna 1975 ja vihittiin seuraavana vuonna papiksi. Tämän jälkeen hän toimi Tampereen seurakuntalehtorina vuoteen 1978, kunnes hänet valittiin Haminan seurakunnan uskonnonopettajaksi ja papiksi.

Kun Haminan seurakunta itsenäistyi Kotkan seurakunnasta vuonna 1980, vasta-perustetussa seurakunnassa järjestettiin kirkkoherran vaalit. Vaalissa isä Leo valittiin seurakuntamme kirkkoherraksi, ja hän työskenteli tässä tehtävässä aina vuoteen 2014, jolloin hän jäi eläkkeelle.

Isä Leon aikana seurakunta kasvoi nopeasti, ja monia rakennusprojekteja saatiin valmiiksi. Näistä isoimmat olivat Kouvolan pyhän Ristin kirkon saneeraus takaisin ortodoksikirkoksi sekä Haminan pyhien Pietarin ja Paavalin kirkon peruskorjaus.

1980-luvulla ortodoksinen kirkko alkoi kiinnostaa myös muuta yhteiskuntaa, ja kirkkoon liittyi paljon uusia jäseniä. Kun 1990-luvulla Neuvostoliitto hajosi,

Isä Leon läksiäisiä vietettiin Kouvolassa kolme vuotta sitten 2014, jolloin hän jäi eläkkeelle.

seurakuntaamme liittyi monia Venäjältä Suomeen muuttaneita ortodokseja, ja tämä osaltaan myös vilkastutti seurakunnan toimintaa. Nämä muutokset eivät olleet aina helppoja seurakunnalle, mutta muutoksista selvitettiin. Isä Leo teki myös merkittävän uran sotilaspapistossa. Hän aloitti Kymen sotilasläänin osa-aikaisena sotilaspappina vuonna 1982 ja toimi tässä tehtävässä vuoteen 1995. Tämän jälkeen hän toimi Puolustusvoimien pääesikunnassa johtavana ortodoksisena yhteispappina vuodesta 1995. Isä Leo toimi oman toimensa ohella myös kirkolliskokousedustajana muutama otteeseen. Hänet palkittiin muun

muassa rovastin arvolla 1997 ja Suomen Valkoisen Ruusun ritarimerkillä vuonna 2011.

Isä Leo teki pitkän uran, 34 vuotta, Haminan seurakunnassa, ja moni seurakuntalainen jäi syvästi kaipaamaan häntä. Isä Leon inhimillinen, lämmin ja ymmärtäväinen läsnäolo teki hänestä pidetyn henkilön myös seurakuntamme ulkopuolella.

Isä Leo siunattiin haudattua Helsingissä heinäkuun lopussa. Panihida ja muistotilaisuus pidettiin elokuun lopussa sekä Kouvolassa että Haminassa. Ollos iäti muistettu, sinä autuuteen kutsuttu! ●

Helsingissä juhlittiin 190-vuotiaasta seurakuntaa

Helsingin ortodoksisen seurakunnan juhluvuosi huipentui pääjuhlaan Uspenskin katedraalissa 27. elokuuta.

TEKSTI MIRO JÄRNEFELT KUVAT ANNE KÄRKKÄINEN JA SAARA KALLIO

Juhlaliturgian toimitti Helsingin metropoliitta **Ambrosius**. Liturgiaan osallistui myös Karjalan ja koko Suomen arkkipiispa **Leo**.

Juhlaan osallistui myös Moskovan patriarkaatin Suomen edustaja rovasti **Viktor Ljutik**, joka toi ulkoisten kirkollisten suhteiden osaston johtajan, metropoliitta **Ilarionin** tervehdyksen. Tallinnan ja koko Viron metropoliitta Stefanoksen tervehdyksen toi rovasti **Madis Palli**.

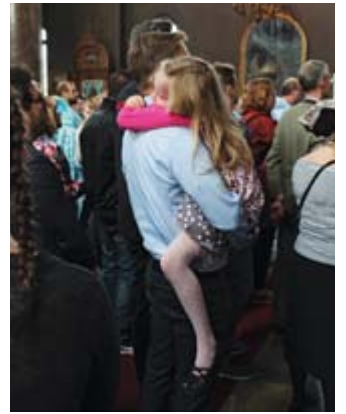
Palvelukseen osallistuivat myös Helsingin evankelisluterilaisen hiippakunnan piispa **Irja Askola** sekä kenttäpiispa **Pekka Särkiö**.

Juhlaliturgian jälkeen Uspenskin katedraalin pääjuhlassa kuultiin hiippakunnan ja kirkkokunnan tervehdykset sekä seurakunnan kuoroja.

Kirkkoherra **Markku Salminen** kuvasi juhlapuheessaan seurakunnan merkitystä osana yhteiskuntaa.

– Seurakunnalla on hyvät edellytykset perustehtävänsä keskittyneenä, yhteistyössä yhteiskunnan kanssa, toimia luotettavana ja merkityksellisenä kump-

*”Seurakunnalla on
hyvät edellytykset
toimia yhteisöllisenä,
hengellisenä kotina.”*

panina ja jäsenistölleen yhteisöllisyyttä tarjoavana hengellisenä kotina.

Kirkon traditio on kivijalka, joka on kulkenut mukana seurakunnan perustamisesta lähtien.

– Olemme olleet osa idän ortodoksista apostolista kirkkoa ja toimineet sen järjestyksen mukaan aina Pyhän Kolminaisuuden kirkon rakentamisesta ja siten seurakunnan perustamisesta lähtien aina tähän päivään asti, kirkkoherra Markku Salminen sanoi.

Seurakunnan perinteen mukaisesti

pääjuhlan yhteydessä luovutettiin myös huomionosoituksia.

Kirkkoherra Markku Salminen luovutti metropoliitta Ambrosiuksen myöntämät piispalliset huomionosoitukset ansioituneille kirkon jäsenille. Piispalliset siunauskirjat myönnettiin **Dimitrios Rantzosille**, **Eine Tsokkiselle** ja **Urpo Uotilalle**. Karjalan ja koko Suomen arkkipiispa **Leon** myöntämän Pyhän Karitsan ritarikunnan I luokan mitalin sai seurakunnan kasvatustyöntekijä **Kaarina Lyhikäinen**. ●

Haminassa historian humua

Kirkon 180-vuotispraasniekkaa juhlittiin seurakunnassa kesäkuussa useamman päivän ajan luennoin ja jumalanpalveluksin.

TEKSTI JA KUVAT SAARA KALLIO

Haminan Pyhien apostolien Pietarin ja Paavalin kirkko juhli tors-taina 29.6. 180-vuotisjuhliiaan lämpimässä kesäsäässä. Praasniekkapäivänä aurinko helotti lähes pilvettömältä taivaalta ja kirkko oli täynnä kirkkokansaa.

Juhlallisuudet alkoivat jo tiistaina, jolloin Trapesassa avattiin valokuvanäyttely, jonka yhteydessä oli esillä vanhaa kirkollista esineistöä. Avajaisten jälkeen **Margja-Leena Tamminen** esitelmöi otsikolla Ortodoksinen Hamina.

FT **Olga Sipola** luennoi Trapesassa keskiviikkona Haminan ortodoksisesta koulusta. Vuonna 1872 kaupungin kansakoulu perustettiin Haminassa. Yhdistetty suomenkielinen kansakoulu käsitti alaja yläkansakoulun, sekä erikseen ortodoksisen seurakunnan lapsille venäjän-

kielisen alakansakoulun.

– Vuonna 1877 Haminan ortodoksisessa seurakunnassa perustettiin varsinainen kansakoulu eli yläkoulu. Asiakirjojen mukaan se nimitettiin venäläiseksi kansakouluksi. Toiminnan periaatteet olivat samoja kuin suomenkielisessä kansakoulussa.

Lokakuun vallankumouksen ja Suomen itsenäistymisen jälkeen 1. syyskuuta vuonna 1918 venäläisen kansakoulun 43 vuotta kestänyt toiminta loppui. Sipola totesi, ettei venäläinen kansakoulu ollut mikään kummajainen autonomian ajan Suomessa.

– Se oli tavallinen ilmiö autonomian aikana Suomessa. Kansakoulu on osa Pyhien apostolien Pietarin ja Paavalin kirkon ortodoksisen seurakunnan historiaa.

Koulun rakentaminen ja sen yli 40-vuotinen olemassaolo toivat esille ortodoksisen sivistystoiminnan ja hyväntekeväisyyden monikulttuurisessa maailmassa. Yhä nykyäänkin se on ajankohtainen esimerkki siitä, miten asiat voidaan järjestää vähemmistöjen kannalta hyvin, kiteytti Sipola lopuksi.

Sipolan luennon jälkeen keskiviikkoilta huipentui Konevitsa-kvartetin konserttiin Pietarin ja Paavalin kirkossa.

KIRKKO ON PYSYNYT

Pääjuhlaa juhlittiin torstaina 29.6. Pietarin ja Paavalin kirkossa. Liturgian alussa toimitettiin lyhyt rukouspalvelus vain muutamia päiviä ennen juhlaa tuonilomaisiin siirtyneelle rovasti **Leo Huurnaiselle**. Metropoliitta **Ambrosius** toimitti liturgian yhdessä muun papiston kanssa. **Hannu Siren** vihittiin liturgiasa lukijaksi Kouvolan Pyhän Ristin kirkkoon. Seurakunta muisti liturgian yhteydessä Haminan kirkkoon uuden alttaristin maalannutta ikonimaalari **Ritva Koverolaa** ja Haminan kirkon isännöitsijä **Heikki Sivosta** utterasta työstä kirkon hyväksi.

Liturgian jälkeen kirkkokansa vaelsi ristisaatossa Haminan torille, jonka jälkeen vietettiin vielä päiväjuhlaa Simon-salissa. Tilaisuudessa puhuivat Haminan kaupunginhallituksen puheenjohtaja **Titta Erkkilä**, Haminan evankelisluterilaisen seurakunnan vs. kirkkoherra **Juha Parjanen** ja ylidiakoni **Jyrki Härkönen**.

– Pyhien apostolien Pietarin ja Paavalin kirkko rakennettiin aikana, jolloin Suomea valtiona ei vielä ollut olemassa. Kirkko on nähnyt Suomen itsenäistyvän, se on nähnyt sisällissodan, talvisodan ja pommitukset, ja kirkko on nähnyt haminalaisten jälleenrakentavan kaupunkiaan sodan jälkeen. Ihmisiä on tullut ja mennyt, mutta kirkko on pysynyt. On hienoa, ettei kirkko ole vain turistikohte, vaan ortodoksinen seurakunta käyttää aktiivisesti kirkkoa. Toimiva ortodoksinen seurakunta on osoitus siitä, että Hamina on edelleen idän ja lännen kohtauspaikka, totesi Erkkilä juhlapuheessaan.

Haminan evankelisluterilaisen seurakunnan vs. kirkkoherra **Juha Parjanen** luonnehti puheessaan Raatihuoneentorin ortodoksista ja luterilaista kirkkoa veljeksiksi.

– Siinä ne ovat, kirkkomme Raatihuoneentorin kahdella laidalla vartioimassa kaupunkimme elämää, sen rauhaa, kasvamista ja kehitystä. Torin toisella laidalla, kuin vanhempana veljenä, on Pyhien Pietarin ja Paavalin kirkko ja toisella laidalla kuin nuorempana veljenä, Johannes Kastajan kirkko, totesi Parjanen.

HISTORIALLINEN JA HISTORIATON HAMINA

Ylidiakoni Jyrki Härkönen pohdiskeli esitelmässään Haminan historian vaiheita. Aikoinaan Haminassa viisi vuotta asunut Härkönen on miettinyt paljon Haminan menneisyyttä.

– Olen tullut sellaiseen hypoteesiin, että Haminalla on historiallinen ja historiaton keskusta. Historiallinen keskusta on vanhoja kirkkoja, taloja ja hautausmaita. Historiaton keskusta on Turun taudin keskusta betonielementteineen. Jos sallitaan näin hienossa tilaisuudessa tällainen vulgaari ilmaus, niin minusta tuntuu siltä, että historiallinen Hamina henkii elämää ja historiaton oksentaa sitä, vitsaili Härkönen.

Härkönen totesi, että Haminan seurakunnan pappien joukossa on ollut vain kaksi henkilöä, jotka ovat palvelleet Haminassa yli 30 vuotta.

– Haminan seurakunnan pappien matrikelista käy ilmi, että pappi tulee seurakuntaan, tekee siellä työnsä ja siirtyy seuraavaan paikkaan. Haminan seurakunnan kymmenien pappien joukossa ei ole kuin kaksi henkilöä, jotka ovat palvelleet täällä yli 30 vuotta. He olivat rovasti Tsvetkov, joka nimitettiin virkaansa vuonna 1937 ja hiljattain edesmennyt rovasti Leo Huurnainen.

Haminan seurakunnan juhlallisuudet jatkuivat vielä perjantaina Trapesassa rukoushetkellä, jonka jälkeen **TM Vladimir Sokratilin** luennoi yleisölle Johannes Kronstadttilaisesta. ●

Семейный лагерь в Хамине

В СЕРЕДИНЕ августа в Хамине прошел двухдневный семейный лагерь, в котором приняли участие 42 человека. В первую очередь лагерь был организован для русскоязычных семей с детьми (таких приехало восемь), но поучаствовать смогла и одна финноязычная семья.

В программе лагеря были игры, конкурсы, лекции, богослужения и совместное времяпрепровождение.

– Детям больше всего понравилось рыбачить, ходить в сауну и плавать, рассказывает волонтер прихода **Анна Лиукко**, которая и сама вместе с двумя сыновьями принимала участие в лагере.

– Взрослые назвали важными совместную молитву и беседы о жизни православных семей.

Дмитрий Дане

В лодке веселые участники лагеря и жительница Коуволы Яна Ланг. Владимир Селезнев на веслах.

Лагерь был организован в досуговом центре лютеранского прихода Марккула, а организатором выступило Братство святых Сергея и Германа.

Священником и руководителем лагеря работал отец **Сергий Коллиандер**, а кантором – **Кари Пяйвинен**.

АННЕ КЯРККЯЙНЕН

Стипендии

Стипендии Из фонда Русского Благотворительного Общества в Финляндии выдаются стипендии и субсидии ученикам и исследователям, изучающим в высших и прочих учебных заведениях русский и славянские языки, русскоязычную культуру в Финляндии и православие. Субсидии могут выдаваться также обществам, которые способствуют сохранению в Финляндии русского языка, русской культуры и православия в

особенности среди детей и молодежи.

Прошение просим прислать по почте до конца ноября с.г. в адрес общества: Venäläinen Hyväntekeväisyysyhdistys Suomessa ry, Hämeentie 55, 00580 Helsinki. На конверте указать "Apuhaha".

Дополнительную информацию можно получить от Сергея Погребова по электронной почте: sergei.pogreboff@saunalahti.fi

Сайт Хельсинкского православного прихода:

www.hos.fi

Информация о деятельности прихода, контактные данные, анонсы церковных мероприятий и актуальная информация на финском и русском языках.

Русскоязычные вечера

Ведущий иерей Алекси Савельев, 040 683 80 50

Тапиола

Адрес: Kaupinkalliontie 2
17 Исповедь на русском
18 Вечерня на церковнославянском
18.30 Беседа о православии на русском
Дни проведения вечеров в 2017: ПН 25.9., 23.10., 27.11.

Русскоязычные вечера в Порвоо, Ярвенпяя и Тиккурила

17 Исповедь на русском
18 Вечерня на церковнославянском
18.30 Беседа о православии на русском

Порвоо

Адрес: Vanha Helsingintie 2
Дни проведения вечеров в 2017: ПН 11.09., 9.10., 13.11., 11.12.

Ярвенпяя

Адрес: Kartanontie 45
Дни проведения вечеров в 2017: ПН 18.9., 16.10., 18.12.

Тиккурила

Адрес: Läntinen Valkoisenlänhteentie 48
Дни проведения вечеров в 2017: ВТ 12.9., 10.10., 14.11., 12.12.

Семейный кружок в Порвоо

Ежемесячно в субботу в конце месяца, в которую по расписанию в храме служится Всенощная, в 15.30 часов состоятся встречи многоязычного семейного кружка «У самовара».

Jokapäiväinen ruisleipämme

Satavuotiaan itsenäisyyden kunniaksi Suomelle nimettiin oma kansallisruoka. Yleisöäänestyksen voitti ylivoimaisesti ruisleipä.

TEKSTI JA KUVITUS RIIKKA JUVONEN

Loppukesän maalaismaisemaa leimaavat tummaa metsänrajaa vasten hehkuvat kypsät viljapellot.

Pientareella kuulee tähtkämpäiden kahisevan tuulella ja tuntee nenässään muhevan, leipäisen tuoksun.

Kauempänä jyllää puimakone. Sen ympärillä ilmassa leijuu kultaista pölyä. Siellä täällä kukkii vielä ruiskaukko. Linnut tekevät lähtöä.

VANHIN VILJA

Ruis on ihmiskunnan kauimmin viljelemä vilja.

Lähi-idästä, nykyisen Syyrian alueelta, on löydetty rukiinjyviä, jotka on voitu ajoittaa 11000 vuoden taakse.

Suomalaisille peltotilkuille ruis saapui 500-luvulla ennen ajanlaskumme alkua. Esi-isämme ja -äitimme arvostivat vähään tyytyvää viljaa, joka kiri valmiiksi lyhyen kesäkauden aikana ja jaksoi sisukkaasti kasvaa köyhässäkin maassa.

Äkanoistaan erotetut jyvät jauhautuivat helposti rautakautisilla jauhinkivillä, ja leipä säilyi hyvin asumusten yksinkertaisissa ruokavarastoissa ja eränkävijöi-

den ja paimenien eväskonteissa.

Kansallistaiteilija Akseli Gallen-Kallelan vuonna 1899 karelianismin hengessä maalaamassa kuulussa Kullervon kirous -teoksessa raivoissaan nyrkkiä puivan paimenpojan jaloissa lojuu maahan sinkoutunut ruislimppu. Ilmarisen ilkeä emäntä on leiponut huomaansa uskotun orvon nuorukaisen evään sisään kiven, johon Kullervon puukko, ainoa isänmuisto, on katkennut.

Leipä on pyhä. Sen ympärille kietoutuu uskonnollisia myyttejä, vertauskuvia ja metaforia.

Lapsuudessani opetettiin, ettei pelolla kasvavaa viljaa saanut talloa eikä leipää heittää roskiin. Se oli syntiä. Leivottaessa leipätaikina siunattiin painamalla sen pintaan kämmensyrjällä risti.

Kristityille Jeesus Kristus – Johanneksen evankeliumin sanoin – on elämän leipä. Eukaristiassa liitymme yhteisen leivän murtamisella Hänen yhteyteensä ”sielun ja ruumiin parannukseksi”.

Rukiiseen liittyy myös ikiaikaista vaurauden ja hyvinvoinnin symboliikkaa.

*”Ruis kasvaa
sisukkaasti
köyhässäkin
maassa.”*

Keskiajalla riihikuivattua ruista käytettiin tavaran arvon mittana ja yhä vielä, mennessämme ensivierailulle jonkun uuteen asuntoon, viemme tuliaisiksi kippollisen suolaa ja ruisleivän.

Jos talo sattuu olemaan nostalginen mummonmökki, sen ulkoseinät ovat todennäköisesti maalattu punamultamaalilla, jonka yksi aineosa on ruis.

OLKIA TAIVAALLE

Suomen muinaisilla kytömailla ja kaski-
aukeilla kasvoi erityisen korkeavartista ruista. Pitkäkorsinen kasvusto tukahdutti rikkaruohot, ja lyhteistä sai kunnan

otteen, kun niitä puitiin ammoiseen tapaan hakkaamalla tähkäpäitä vasten kiiveä tai riihen seinää.

Kuivatetuille oljille löytyi monenlaisia hyötykäyttöä. Ne kelpasivat karjan rehuksi ja kuivikkeiksi, aittojen kattopeiteiksi, patjantäyteiksi ja lattioiden lämmikkeiksi.

Kun kylminä talviöinä savupirteistä ei tohdittu lähteä ulos pakkaseen tarpeita tekemään ovisuuhun asetettu olkituppo eli kusinkupo, teki potan virkaa. Aamulla oljet sitten syötettiin lehmille, joiden niukkaan ruokavalioon ne toivat tarpeellista lisätyppä.

Loppukesällä maalla kuulee tähkäpäiden kahi-sevan tuulessa ja tuntee nenässään muhevan, leipäisen tuoksun.

Myöhemmin Keski-Euroopasta Ruotsin kautta Suomeen rantautunut tapa koristaa tuvat himmeleillä nosti rukiin oljet korkeakäyttöön. Alun perin ruokapöydän yläpuolelle ripustetut olkikruunut – joiden alkuperäinen germaaninen nimi ”himmel” tarkoittaa taivasta – olivat ensin hyvää sato-onnea tuovia talismaaneja ja muutuiivat sittemmin joulu-koristeiksi, jotka pyörivät edelleen hartaan hiljaisesti monien kotien katoissa.

”Leipä on lykkinyt suomalaisia eteenpäin elämän tiellä vuosisatoja.”

LEIPÄÄ, RÖNTTÖSIÄ, RÄTTÄNÖITÄ

Suomen eri alueiden ruisleipäperinteet kertovat nekin erilaisista kulttuurisista ilmiöistä.

Siinä missä itäsuomalaiset ovat leiponeet leipää viikoittain, Länsi-Suomessa on huhkittu pakarissa harvemmin ja taputeltu reikäleipiä kerralla niin monta, että niitä on riittänyt orsille kuivumaan pitkiä rivejä.

Pehmeä, uunilämmin leipä istuu karjalaiseen elämänmenoon, jota saattelevat laulut, runot ja yhdessä haasteleminen.

Läntisen Suomen käytännönläheiselle ja vähäeleisemmälle väelle on passannut kovempikin kannikka, kunhan se on ravinnut ja täyttänyt vatsan.

Savo-Karjalan seuduilla on perinteisesti paistettu rukiista leivän ohella myös kukkoja, piirakoita, marjoilla ja perunalla täytettyjä rönttösiä sekä makeita mustikkarättänöitä.

Hämäläiseen pitopöytään kuuluu rukiinen perunalimppu, ja ruis-puolukka-puuroamiainen antaa päivälle potkua. Varsinais-Suomesta muualle maahan levinnyt mämmi taas on suosittu pääsiäisherkkua kautta koko Suomen. Sen alkumuoto, imelletty puuro, vinkkaa vanhaan Persiaan,

SELUNKUKKIA JA MESIPALJOUTTA

Suomen kansalliskukka on kielo, mutta viljapeltoja täplittävä, siniristilipun sininen ruiskaunokki, *Centaurea cyanus*,

koskettaa niin ikään sielujamme. Siellä, missä torjunta-aineita on käytetty vähän tai ei ollenkaan, se levittyy pelloille kokonaisina mattoina kukkien ahkerasti syksyyn asti.

Ruiskukka kuuluu syötävään kasveihin. Sen mieto maku sopii salaateihin ja kakkujen ja leipien koristeihin. Ajatelkaapa sinikaunokkeja oranssien kehäkukkien, tillin ja tummanvihreiden basilikan lehtien kanssa kermakurkutetun ruisvoileipäkakun päällä – mikä sadonkorjuujuhlien silmänruoka!

Tien poskesta ruiskukkia ei kuitenkaan auta ruokalautaselle poimia, vaan niiden tulisi olla mahdollisimman puhtaasti kasvatettuja, mieluiten biodynaamisesti viljeltyjä tai luomua.

Luonnonkosmetiikkaan vihkiytyneet tietävät, että ruiskaunokkiuutteella voi kirkastaa harmaantuneita hiuksia ja hautoa väsymyksen merkit pois silmien alta. Yrttiterapiatipat taas tepsivät koti-ikävään ja eroahdistukseen. Ne lisäävät siisäisen rauhan tunnetta, tasoittavat mieltä ja auttavat tunnistamaan tunteita.

Uskokoon ken tahtoo, mutta varmaa on, että hurmaavan mykerökukan näkeminen okrankeltaiseksi tuuleentuneella pellolla ilahduttaa. Eikä vain meitä ihmisiä vaan myös mehiläisiä ja kimalaisia, sillä Italian vuorilta kotoisin oleva muinaistulokas suorastaan tihkuu mettä.

Ei siis ihme, että eteläisillä asuinsijoillaan ruiskukka oli entisaikoina rakastuneitten nuorten miesten suosiossa. Lemmenkipeät pojat poimivat kukkia rintansa ja seurasivat silmä tarkkana, kuinka kauan kesti ennen kuin ne kuihtuivat. Siitä saattoi sitten päätellä, kestikö rakkaus vai ei.

Tapa ei levinnyt maatalouden myötä saapuneiden ruiskaunokkien mukana tänne Pohjolaan, missä romanttiset arvailut ovat jääneet enemmän tyttöjen ja päivänkakkaroitten kontolle.

SUPERFOODIA

Lempeä tai ei, ruis ja siitä tehty leipä on lykkinyt suomalaisia eteenpäin elämän tiellä vuosisatoja, ja niin se tekee edelleen. Me syömme ruista enemmän kuin yksikään toinen kansa.

Se on täkäläistä superfoodia. Rukiissa on vähän kaloreita mutta paljon valkuaisa, kuitua ja rautaa sekä muita hivenaineita. Ruisleivän syönnin katsotaan auttavan painonhallinnassa, ehkäisevän kakkostyyppin diabetestä, sydän- ja verisuonitauteja sekä vähentävän suoliston ja rintasyövän riskiä ynnä hampaiden reikeyntymistä.

Vaikka kaura onkin nyt muotia, sananparsa sanoo että, *joka kauraleipää kiittää, se ei ruisleipee ole maistanakkaa.* ●

Juhlavuoden voimaleipä

*ohuehko ruisleivänpala
voita
kahvikupillinen puolukoita
chilihiutaleita
juoksevaa hunajaa
merisuolaa
vuohen gryyereä tai brietä*

Murskaa puolukat, lisää joukkoon pari teelusikallista hunajaa, puoli teelusikallista chiliä ja ripaus merisuolaa. Sekoita. Levitä voilla voidellulle ruispalalle pari siivua juustoa ja lusikoi päälle reilusti suomalaischutneytä ja aah – nautinto on valmis.

Nimi: Pentti Metso

Ikä: 75 vuotta

Asuu: Lappeenrannassa

Perhe: Puoliso Riitta ja Anselmi-kissa

Ammatti: Lennonjohtaja, Lappeenrannan lentoasemapäällikkö, eläkkeellä vuodesta 1994

Harrastukset: kuntoliikunta ja kesällä purjehtiminen

TEKSTI JA KUVA SAARA KALLIO

Ihminen muuttuu kirkon myötä

”**K**ävin ensimmäisen kerran Valamon luostarissa vuonna 1976 arkikimandriitta Simforianin ollessa igumenina. Sitä ennen olin jo saanut ensikosketukseni ortodoksiseen kirkkoon ollessani 1960-luvulla Kyproksella rauhanturvaajatehtävissä.

Valamon ystäviin löysin tieni Lappeenrannan rotarien myötä. Isä **Markus Pet-salo** oli myös rotareissa ja hänen myötävaikutuksellaan innostuin sitten liittymään Valamon ystäviin. Puolisoni, hänkin siihen aikaan vielä luterilainen, maalasi ikoneita harrastuksenaan. Aloimme käydä lauantaisin vigiliapalveluksissa Pokrovan kirkossa ja siitä se sitten lähti.

Tultuani takaisin kriisinhallintatehtävistä Balkanilta, teimme vaimoni kanssa päätöksen, että nyt on aika liittyä ortodoksiseen kirkkoon. Muistan kirkkoon liittämisen aina. Se oli suuren paaston aikaan Gregorios Palamaksen sunnuntaina vuonna 2001. Isä Markus toimitti liturgian, ja minulla ja vaimollani oli yhteinen kummi. Liityimme molemmat yhtä aikaa ortodoksiseen kirkkoon.

Lappeenrannan seurakunta on kasvava seurakunta etenkin maahanmuuton vuoksi. Maahanmuuttajat tuovat lapsia

*”Osallistuessani
jumalanpalvelukseen
koen hengellisen
lämmön tunnon”*

kirkkoon ja se on todella hienoa. Kirkossa on lapsia ihan pienistä lapsista teini-ikäisiin saakka. On luonnollista ja kaunista, että kaikki ikäryhmät ovat edustettuina palveluksissa. Olen viihtynyt erittäin hyvin seurakunnassa. Olen ollut seurakunnan neuvostossa, kirkon isännöitsijänä ja tiistaiseuran puheenjohtajana. Erityisesti kirkon isännöitsijän tehtävä on jäänyt mieleen. Kävin silloin todella paljon palveluksissa ja opin tuntemaan seurakuntalaiset.

Pyrin arjessa muistamaan, että sitä ollaan ortodokseja. Arkisissa päätöksissä pitäisi aina yrittää muistaa, miten kristitty toimii. Ihmisten tuomitsemisesta pyrin tietoisesti eroon. Vaikka en hyväksyisi jotain asiaa, ei minun tarvitse sanoa sitä ääneen. Täytyy kyllä myöntää, että olen aika hanakka sanomaan mielipiteeni.

Yhteiskuntamme on melko maallistunut. Olisi hyvä muistaa, että on muu-

takin. Tavallinen suomalainen ei juuri kirkossa käy ja lähimmäisistä välittäminen on unohtunut. Vanhukset ovat laitoksissa, eikä heitä käydä katsomassa. Kristillisyyttä on lähimmäisten kunnioittaminen. Kirkko edustaa pysyviä arvoja muuttuvassa maailmassa. Osallistuessani jumalanpalvelukseen koen hengellisen lämmön tunnon. Rukousten, veisujen, ikonien, palavien tuohusten ja suitsutusten keskellä hiljennyn kiittämään ja ylistämään Jumalaa, ja rukoilemaan läheisteni ja poisnukenneiden puolesta. On hienoa, että ortodoksisessa kirkossa vainajat ovat läsnä. Heitä ei unohdeta.

Olen kuullut evakkojen tarinoita karjalaisesta ortodoksisuudesta. Siinä usko limittyi saumattomasti normaaliin elämään. Kylään mentäessä tehtiin ensin ristinmerkki, sitten vasta käteltiin. Ortodoksisuus läpäisi kaiken. Usko ei ollut erillinen osa-alue elämässä, vaan se oli läsnä kaiken aikaa. Näin sen pitää mielestäni ollakin. Ortodoksisuudessa viehättää tietynlainen muuttumattomuus. Luterilaisuudessa kirkko muuttuu ajan myötä, idän ortodoksisuudessa ihminen muuttuu kirkon myötä.” ●

Sinun syntymäsi, Jumalansynnyttäjä Neitsyt, / toi ilosanoman koko maailmalle, / sillä sinusta koitti vanhurskauden Aurinko, Kristus, meidän Jumalamme, / joka tehtyään tyhjäksi kirouksen tuotti siunauksen / ja poistettuaan kuoleman antoi meille iankaikkisen elämän. (Tropari, 4. säv.)

Saara Kallio

*”Lähimmäispalvelu
on suorastaan
välttämätöntä
kristitylle.”*

*Juha Riikonen
sivu 26*

Syksyllä kirkko-
vuoden alussa
8.9. juhlitaan
Neitsyt Marian
syntymäjuhlaa.

MIKSI UUSI KIRKKOVUOSI ALKAA SYKSYLLÄ?

TEKSTI ANNE KÄRKKÄINEN

■ Uusi kirkkovuosi alkoi syyskuun ensimmäisenä päivänä. Tapa juontuu itäisen Välimeren seudulta ja Bysantin valtakunnan ajalta. Silloin uusi vuosi alkoi satokauden päätyttyä elokuun lopussa. Jeesuksen ajan Palestiinassa puolestaan ihmiset viettivät syyskuun alussa sadonkorjuujuhla, kiittivät Jumalaa hyvästä sadosta ja juhliivat samalla uuden vuoden alkua.

Meidän kirkossamme syyskuun ensimmäinen päivä on luonnon-suojelun päivä, jonka patriarkka Bartolomeos nimesi vuonna 1992. Silloin voidaan toimittaa vedenpyhitys ja siunata eläimiä. Uuden kirkkovuoden ensimmäinen suuri juhla on Neitsyt Marian syntymäjuhla 8.9.

Kirkkovuosi jakautuu pelastushistoriallisesti neljään jaksoon. Syyskaudella ihmiskunta valmistautuu Vapahtajan vastaanottamiseen ja Kristuksen syntymän juhla aloittaa talvikaudella uuden liiton alkamisen. Kevätkaudella Kristuksen ylösnousemus tuo lunastuksen täyttymisen, ja kesäkaudella kirkossa juhlietaan evankeliumin voittoa maailmassa ja kirkon elämää Pyhässä Hengessä.

Eryteisesti syksyn Jumalansynnyttäjän juhlat valmistavat meitä Vapahtajan vastaanottamiseen. Jumalansynnyttäjän juhla ovat Neitsyt Marian syntymäjuhlan lisäksi Jumalanäidin suojeluksen eli Pokrovan juhla 1.10. ja Jumalansynnyttäjän temppeliin tuomisen juhla 21.11.

Kirkkovuosi päättyy Neitsyt Marian kuolonuneen nukkumisen juhlaan 15.8. kaksi viikkoa ennen uuden kirkkovuoden alkua.

Ortodoksisen kirkon kirkkovuoden rytmitys poikkeaa läntisten kirkkojen kirkkovuodesta. Luterilaisessa, katolisessa ja anglikaanisessa kirkossa kirkkovuosi alkaa myöhemmin syksyllä marras-joulukuun taitteessa ensimmäisestä adventtisunnuntaista ja myös päättyy myöhemmin tuomiosunnuntaina viikkoa ennen ensimmäistä adventtia.

Diakonia

— erottamaton osa Kirkon elämää

Tarvitsemme kirkossa palaamista vanhan kirkon näkemykseen.
Tehtävä toisen ihmisen auttamisesta ei ole muuttunut miksikään.
Oleellista on, että jumalanpalveluselämä johtaa aina myös diakoniatyöhön.

TEKSTI TT JUHA RIIKONEN KUVAT ORTODOKSIVIESTIN KUVA-ARKISTO

Kristillisessä ajattelussa diakonia eli lähimmäispalvelu ja lähimmäisenrakkaus ovat erottamaton osa Kirkon elämää.

Diakonia ja liturginen elämä kuuluvat ilman muuta toisiinsa. Vastuu muista ihmisistä on suora seuraus siitä osallistumisesta, joka todentuu jumalanpalveluksessa ja erityisesti pyhässä liturgiassa.

Molemmissa on kyse yhteisestä työstä yhteistä tavoitetta kohti. Tavoite liturgian toteutumisessa on suuri: koko luomakunta on matkalla kohti iankaikkisuutta. Tähän rinnastettuna vastuu toisesta ihmisestä saa erittäin suuren arvon kirkon teologisessa ajattelussa.

KIRKKO OPETTAA YHTEISÖLLISYYTEEN

Varsinkin Basileios Suuren nimeä kantavan liturgian teksti on sanomaltaan voimakkaan yhteisöllinen. Se kertoo siitä, että lähimmäispalvelu on suorastaan välttämätöntä kristitylle. Tätä tukevat myös kymmenien muiden pyhien isien teologiset opetukset.

Kirkon suuresti kunnioittama pyhä isä Johannes Krysostomos saarnasi vahvasti

sosiaalisen oikeudenmukaisuuden puolesta. Toinen suuri opettaja Basileios Suuri taas kysyy: *”Mitä sinulle, rikas, merkitsee hopeinen sänkysi ja muu omaisuutesi, jos et käytä elämäsi lähimmäisesi eduksi ja sielusi pelastumiseksi?”*

Kirkon suuresti kunnioittama isä Gregorios Palamas pitää lähimmäispalvelua ilman muuta kristityn velvollisuutena. Pyhä Henki vaikuttaa ihmisessä, joka halua auttaa lähimmäistään.

Liturginen yhteys ja siihen liittyvä diakonia ovat jo sinänsä valtavan laajoja käsitteitä ja tehtäviä ihmisille. Varsinkin nykyaikana näihin ihanteisiin on tavallisen ihmisen vaikea samastua.

Liturgiseen yhteyteen liittyy erottamattomasti myös lähetystyö, johon kristityt ovat velvoitettuja. Lähetystyö tarkoittaa kaikkien ihmisten kunnioittamista ja löytämistä. Lähetystyö on ehkä hankalimmin ymmärrettävä osa eukaristian toteutumisessa.

Globaalissa maailmassa lähetystyön merkitys on kuitenkin tullut aiempaa ajankohtaisemmaksi. Se ei tarkoita pelkästään ulkolähetystä, vaan kotoisten ekumeenisten yhteyksien solmimista

lähikristittyihin. Nykyään ortodoksisen kirkon on vaikea toimia ilman yhteyttä muihin kristittyihin tai niihin, jotka eivät ole kristittyjä.

Yhteys ei voi toteutua eukaristisena yhteytenä tällä hetkellä muihin kristittyihin, sillä eukaristia on täydellistä yhteyttä sen jäseniin. Mutta vaikka eukaristista yhteyttä ei olekaan, lähtökohdat, ja var-

Lounas maksaa euron.

Diakonia on aineellistakin auttamista. Helsingin ortodoksisella seurakuntasalilla tarjotaan joka tiistai edullinen lounas. Ruokaa laittoivat vapaaehtoistyöntekijä Anneli Stålberg ja emäntä-vahtimestari Marina Boubentchik.

sinkin niihin liittyvät arvot toisen ihmisen kohtaamisesta, ovat syvästi Kirkon eukaristian myönteisestä luonteesta nousevia.

KRISTUKSEN ESIMERKKI VELVOITTA

Kristus itse oli ensimmäinen ”diakoni”. Hän paransi sairaita, ruokki ihmisiä ja otti huomaansa hyljeksittyjä. Kristuksen ylipapillinen esimerkki velvoittaa edelleen kirkon johtajia, piispoja, valvomaan ja kehittämään edelleen Kristuksen esimerkin toteutumista seurakunnissa, sillä he ovat apostolisen työn välittömiä jatkajia.

Kirkko on yksi. Sillä on yksi paimen ja yksi tahto. Jokainen hiippakunta on oikein ymmärrettynä Jumalan valtakunnan kuva maailmassa: sillä on yksi paimen, joka antaa esimerkkiä laumalleen diako-

nian toteuttamiseksi.

Tarvitsemme kaikkien lauman jäsenien yhteistä työtä, jotta vapaaehtoinen lähimmäispalvelu toteutuisi seurakunnissamme. Tässä on suuri haaste. Tarvitsemme metanoiaa, mielenmuutosta, jotta työtavat ja käsitteet aukenisivat tavallisille seurakuntalaisille.

ENSIN DIAKONIT PALVELUVIRKOKSIIN

Kristillisen diakonian korkeimpia esikuvia ja haasteita on evankeliumissa paljon. Eräs vaikuttavimmista on Kristuksen kertomus Laupiaasta Samarialaisesta. (Lk 10:25-37). Kertomus on maailmankirjallisuuden klassikko, ja se haastaa lukijansa tunnustelemaan oman sisimpänsä ääntä.

Muita Uuden Testamentin kohtia, jotka eivät jätä ketään kylmäksi, on muun

muassa *Matt 25:31-46: Minun oli nälkä ja te annoitte minulle syötävää...*

Diakonian merkityksestä kertoo omalta osaltaan sekin, että piispat asettivat diakoneja palveluvirkoihin ”*kätten päälle panemisella*” (Ap.t. 6:1-6). Diakonit olivat siis piispojen lähimpiä työtovereita. Papit tulivat piispojen työn avuksi vasta paljon myöhemmin, kun kirkko alkoi kasvaa 200-luvulla.

Lähimmäispalvelu on sitä seurakunnallista diakoniatyötä, jolla torjutaan yksinäisyyden ja eristäytyneisyyden kokemusta.

Diakonia on toki myös aineellista auttamista. Siihenkin seurakunnilla on tietynlaiset valmiutensa. Seurakunnissa varsinkin aineellinen auttaminen on vähäistä, jopa unohtunut, mikä johtune siitä, että yhteiskunta ottaa melkein kaiken vastuun vähäosaisten toimeentulosta.

Salaatti keventää.

Vaikka yhteiskunta on virallisesti uskonnon, eurooppalaisuuden taustalla on kristillinen näkemys kaikkien kansalaisten yhdenmukaisesta kohtelusta ja sen tavoitteen saavuttamisesta. Näin meille ainakin opetetaan.

VAPAAEHTOISIA KAIVATAAN

Seurakuntien toimintastrategioissa diakoniatyön tavoitteeksi on asetettu seurakuntalaisten aktivoiminen lähimmäispalveluun. Siihen myös kokonaiskirkon tavoite vuodelta 2012 tähtää.

Erityistä merkitystä diakonialle tuo se, että asia on tuotu jopa lakiin (2006). Laki ja kirkkojärjestys eivät kuitenkaan pakota seurakuntia tekemään diakoniatyötä. Siinä vain todetaan, että diakonia on kirkon palvelumuoto, joka suunnataan niille, joiden avun tarve on suurin. Diakoniatuomintaa ei ole tarkemmin määritelty, eivätkä diakoniatuomikunnat ole pakollisia seurakunnissa.

Palkattuja kokopäiväisiä diakoniatyöntekijöitä kirkossamme on vain kahdessa suurimmassa seurakunnassa. Heidän avukseen tarvitsemme suuren joukon vapaaehtoisia.

Pullavanukkaasta jää hyvä jälkimaku.

USKON AITOUDEEN KOETINKIVI

Diakonia on laaja käsite. Siihen liittyy käytännöllinen auttaminen ja lähimmäispalvelu. Lähimmäispalvelussa auttajalta ei edellytetä mitään erityistaitoja. Oleellista on vain se, sopivatko auttaja ja autettava toisilleen.

Myös kirkon strategia 2009 puhuu vahvoin sanakääntein kirkon diakoniatyöstä. Sitä kuvataan jopa kirkon uskon aitouden koetinkiveksi. Varsinaiset ulosotot kuitenkin odottavat vielä tuloaan.

Käytännössä diakonia koskee kaikkia ja se kuuluu kaikille. Jos kirkon yhteistä linjaa ei löydy, niin seurakunnat tekevät omia ratkaisujaan diakoniatyön toteuttamiseksi. Alku on aina haparointia, ja jokaisen seurakunnalla on omat työtapaansa. Asiahan on varsin yksinkertainen: kuka tahansa voi olla apuna toiselle ihmiselle. Taustalla on jokaisen yksilön henkilökohtainen tapaaminen ja hänen arvostamisensa.

YHTEISTYÖLLÄ SAATU PALJON AIKAAN

Seurakuntien diakoniavarat köyhien auttamiseksi ovat yleensä vaatimattomia.

Mutta yhteistyöllä muun muassa paikallisten kauppiaitten kanssa on saatu paljon aikaa.

Esimerkkinä voi mainita Ilomantsin K-Marketin kauppiaan pyyteettömän tukeen tukea ortodoksisen seurakunnan diakoniatyötä. Market yhdessä taustalla olevan kauppakonsernin kanssa lahjoittaa vuosittain huomattavan määrän hyvälaatuista ruokaa Ilomantsin ortodoksiselle ja luterilaiselle seurakunnalle jaettavaksi edelleen vähävaraisille.

Tarvitsemme kirkossa palaamista vanhan kirkon näkemyskseen. Tehtävä toisen ihmisen auttamisesta ei ole muuttunut miksiäkään. Oleellista on kuitenkin se, että jumalanpalveluselämä johtaa aina myös diakoniatyöhön. Liturginen yhteisö tarkoittaa aina kaikista ihmisistä huolehtimista. ●

TT Juha Riikonen on kirkkohistorian tutkija, joka asuu Ilomantsissa ja tekee vapaaehtoistyötä Ilomantsin ortodoksisessa seurakunnassa.

Mitä sanomme reformaatiosta?

TÄNÄ VUONNA muut kristilliset kirkot viettävät reformaation merkkivuotta yhdessä protestanttisten kirkkojen kanssa. 500 vuotta on kulunut renessanssin, uskonpuhdistuksen ja kirjapainotaidon syntyminen ajasta.

Olemme iloisia, että katolinen ja ortodoksinen kirkko on juhluvuonna kutsuttu mukaan. Enää eivät protestanttiset kirkot pullistele lihaksillaan oman puhdasoppisuutensa vuoksi. Samaan aikaan katolinen kirkko on ottanut nöyremmän ja itsekriittisemmän asenteen suhteessa luterilaisiin ja reformoituihin. Ortodokseja ei reformaatio Martti Lutherin ja Jean Calvinin aikakaudella paljon koskettanut.

Tänä päivänä varsinkin luterilaiset kirkot ympäri maailmaa arvostavat suuresti ortodoksisen kirkon Kristus-keskeisyyttä, katkeamatonta apostolista perintöä ja liturgista rikkautta. Kirkkojen välit ovat erinomaisia varsinkin niissä maissa, joissa ortodoksit ovat pienenä vähemmistönä.

Meillä ortodokseilla ei ole mitään syytä sormella osoitella protestanttisten kirkkojen sisäistä hajaannusta. Protestanttien tavasta tehdä tilaa kirkkokansan osallistumiselle messuun ja seurakunnan hallintoon on useimmissa ortodoksisissa kirkkoissa paljon opittavaa. Samalla itäisessä Euroopassa ortodoksien on syytä katsoa peiliin, kun kirkkomme siellä traagisesti kärsivät omista fundamentalistisista ryhmittymistään.

Sana "reformaatio" kuvaa muutosta, reformia, uudistumista. Sitä jokainen kirkko jatkuvasti tarvitsee. Edes Lutherilla ei vähäkään ollut kyse kirkon opillisen ytimen muutoksista, vielä vähemmän apostolisen uskon heittämisestä romukoppaan. Luther itse asiassa halusi kirkastaa Kristusta ja alleviivata Raamatun arvovaltaa ja kansankielistä jumalanpalvelusta. Hän vastusti anekaauppaa ja muutoinkin sitä, että Jumalan armosta tehtäisiin kauppatavaraa.

Luther ja muut reformaattorit eivät missään tapauksessa halunneet perustaa uutta kirkkoa. Tavoitteena oli olla katolisen kirkon sisäinen uudistusliike. Tosin sen ajan Euroopan valtopoliittiset jännitteet ja Vatikaanin hegemoniapyrkimykset jakoivat Euroopan kahtia. Toisella tavalla pohjoinen ja etelä vääntävät kättä EU:ssa tänään.

Tämä merkkivuosi on erinomainen mahdollisuus jokaiselle kirkolle puhdistaa mieltään historian painolastista. Erityisen vaikea se näyttää olevan katoliselle kirkolle, jota reformaatio yhä närästää. Eikä ortodoksinen kirkkokkaan voi pestä käsiään tulkitsemalla reformaatiota vain lännen kirkon omaksi perheiidaksi. Meidänkin on syytä muistaa, että perinteisten kirkkojen tulevaisuus löytyy kirkkojen syvenevästä yhteydestä sekä henkisten ja hengellisten voimavarojen aktiivisesta jakamisesta.

Reformaattorit halusivat leikata keskiajan hurskauden rönsyjä ja tuoda kansanvaltaisen hallinnon kirkkoon. Eikö kirkkojen yhteinen uudistuksen tarve tänään ole erityisesti itsevaltuiden ajalta perinnöksi saadun ylikorostuneen virkateologian uudelleen arviointia sekä massiivisten hallintorakenteiden purkamista? Nehän ruokkivat itse itseään, jopa pienissä vähemmistökirkoissa.

Tästä merkkivuodesta voisi tulla juhluvuosi, jos samalla yrittäisimme kuulla 2000-luvun ihmisten aitoja kysymyksiä esimerkiksi elämän tarkoituksesta, ihmisen henkisestä kasvusta, lähimmäisen rakkaudesta, kuolemasta ja eutanasiasta. Nämä ovat ihmisyyden vaikeita ydinteejoja. Näistä kristittyjen on kirkon tradition pohjalta Hengen johdatuksessa käytävä avointa keskustelua, halusimme tai emme. Muuta tietä eteenpäin tuskin on.

+ Ambrosius

Что мы можем сказать о Реформации?

В ЭТОМ году все христианские конфессии отмечают вместе с протестантами 500-летие Реформации. Вот уже полтысячелетия прошло со времен Возрождения, Реформации и появления книгопечатания.

Мы рады, что к празднованию были приглашены католическая и православная церкви. Протестантская церковь больше не кичится своей ортодоксальностью. В то же время католическая церковь тоже заняла более смиренную и самокритичную позицию в отношении лютеранской и реформированных церквей. Что касается православия, Реформация времен Мартина Лютера и Жана Кальвина практически его не затронула.

В наши дни именно лютеранская церковь особенно ценит в православии важность личности Иисуса Христа, непрерывность апостольского предания и богатство богослужения. Связи между двумя церквями особенно крепки в тех странах, где православные составляют меньшинство.

Нам, православным, незачем указывать пальцем на разобщенность протестантских церквей. Многим православным церквям есть чему поучиться у протестантов: например, вовлеченности прихожан в мессу и управление приходом. При этом в Восточной Европе православным стоило бы повнимательнее посмотреть в зеркало, ведь там наша церковь трагически страдает от собственных фундаменталистских группировок.

Слово «реформация» обозначает изменение, обновление. Это то, в чем постоянно нуждается любая церковь. Даже Лютер вовсе не собирался менять основы вероучения, а тем более отказываться от веры в апостолов. На самом деле, он хотел возвеличить Иисуса Христа, усилить авторитет Писания и ввести богослужения на родных языках паствы. Он выступал против индульгенций и в целом превращения воли Господа в товар.

Ни Лютер, ни другие реформаторы ни в коей мере не собирались основывать новую конфессию. Они стремились лишь к внутреннему обновлению католической церкви. Однако политическая напряженность в Европе и стремление Ватикана к гегемонии разделили Европу надвое. Подобным образом сегодня Евросоюз оказался условно разделен на север и юг.

Этот праздничный год дает каждой церкви прекрасную возможность освежить мышление, скованное многовековым грузом истории. Пожалуй, наиболее сложно это дается католической церкви, для которой Реформация по-прежнему остается болезненной темой. Православная церковь тоже не может оставаться в стороне, интерпретируя Реформацию лишь как внутреннее разногласие среди западных конфессий. Нам тоже следует помнить, что будущее традиционных церквей зависит от глубинной связи между ними, а также от активного обмена душевными и духовными ресурсами.

Реформаторы хотели срезать шипы с кустов средневекового благочестия и открыть народу доступ к управлению церковными делами. Не это ли является главной общей проблемой для всех христианских конфессий сейчас, когда так необходима переоценка чрезмерной клерикальности и тяжеловесности административных структур церкви? Ведь они питают сами себя, даже в небольших миноритарных церквях.

Этот знаковый год может стать для всех нас праздничным, если мы сумеем услышать истинные вопросы, встающие перед человечеством в XXI веке: о смысле жизни, духовном росте человека, любви к ближнему, смерти и эвтаназии. Об этих вопросах, хотим мы того или нет, всем христианам нужно открыто говорить, уповая на духовную поддержку Церкви. И едва ли есть другой способ идти вперед.

+ Ambrose

Luther var en mångsidig person

Luthers stora upptäckt var att frälsningen inte är beroende av något som människan lyckas åstadkomma utan helt och hållet är av Guds nåd.

TEXT ANNI MARIA LAATO FOTO ANTTI LAATO

Som bäst firas 500-årsjubileet av Luthers fastspikande av sina teser i slottskyrkans dörr i Wittenberg 1517, även om det är oklart om han faktiskt spikade upp teserna, själv nämner han aldrig händelsen. Det räknas hur som helst som startpunkt för den reformation som kom att förändra mycket i kyrka och samhälle. Märkesåret har gett anledning till att på nytt diskutera Luthers teologi och betydelse för eftervärlden.

Det centrala i Luthers teologi är läran om Guds nåd. Den medeltida nådeläran i väst hade blivit väldigt invecklad och tom på nåd. Luther hade lärt sig att man först ska göra det som står i ens egen makt och sedan kommer Gud och ger nåd som belöning. När han som ung munk försökte leva enligt Guds lag och biktade sig dagligen, kunde han aldrig vara säker på om han hade gjort tillräckligt.

Luthers stora upptäckt var att frälsningen inte är beroende av något som människan lyckas åstadkomma utan helt och hållet är av Guds nåd. Gud som är rik på godhet skänker sina gåvor till människor i överflöd.

Korsets teologi betyder att Gud ser på den som är ingenting och gör henne värdefull. Guds godhet och kraft gömmer sig i svaghet. Gud är annorlunda än vad människan av naturen föreställer sig, och därför är det ofta så svårt för människan att förstå honom.

Människan uppskattar det höga och fina, men Gud är intresserad av det som i sig är ingenting. Gud ser på djupet, in i mänskligt lidande och mänsklig ångest. När man ser på den korsfäste Kristus ser man hurdan Gud egentligen är.

Luthers nådelära har också en annan

sida som ofta har förbisetts i den lutherska teologin. I sin kommentar till Galaterbrevet betonar Luther starkt Kristi närvaro i tron. Speciellt viktig är Gal 2:20, *”men jag lever, fast inte längre jag själv, det är Kristus som lever i mig”*.

Den finländska Luther-forskningens viktiga upptäckt har varit just detta. Tron är inte passiv utan en aktiv kraft som Guds Helige Ande verkar i människan. Man kan säga att Kristus lever i de troendes hjärta genom tron.

I ekumeniska samtal mellan Finlands evangelisk-lutherska kyrka och Rysslands ortodoxa kyrka har denna betoning hos

Luther fått en vacker formulering i en tes som utgår från 2 Pet 1:4: *”Han har gett oss sina stora och dyrbara löften, för att ni genom dem ska få del av gudomlig natur.”*

Under detta år har också påpekats att Luther var en katolsk teolog som reagerade mot den dåtida kyrkans problematiska lära om människans frälsning. Reformationen ville inte stänga dörrar utan söka enhet i kyrkans viktigaste budskap: frälsningen i Kristus. Därför är dagens ekumenik inget att undra över utan själva verket en naturlig följd av beaktelseskrifternas anda.

I dag har den romersk-katolska kyrkan och lutherska kyrkor kommit närmare varandra. Påven **Franciscus** var med under öppnandet av märkesåret i Lunds domkyrka. Flera katolska teologer har skrivit om Luther från katolsk synvinkel och sett honom i ett vidare perspektiv.

Man kan bäst förstå Luther som en som ville reformera sin egen kyrka, inte grunda en ny. Kardinal **Walter Kasper** har sagt att Luther satte fokus på den viktigaste frågan människorna har: frågan om Gud. ●

Docent Anni Maria Laato besökte i Rom en ny piazza som tillägnades Martin Luther 2015.

Kodin rukouselämä

Voimme rukoilla kaikkialla, milloin löydämme siihen aikaa ja sopivan rauhallisen paikan.

Maallikko voi rukoilla kotona ja kirkossa, mutta myös esimerkiksi työmatkalla autossa. Voimme rukoilla kaikkialla, milloin löydämme siihen aikaa ja sopivan rauhallisen paikan. Voimme rukoilla melkein missä ja milloin vain, mutta parhaat paikat ovat koti ja kirkko.

Paras rukouspaikka kodissa on koti-alttari, ikoninurkkaus tai muu rauhallinen paikka, jossa on pyhiä ikoneja ja yksi tai useampi lampukka niitä valaisemassa.

Rukouspaikalla voi mahdollisuuksien mukaan olla kalteva analogipöytä tai hylly evankeliumikirjaa tai uutta testamenttia ja rukouskirjaa varten. Rukouksen aikana voi polttaa myös tuohusta.

Ikoninurkassa tulisi olla Kristus-Jumalan ikoni. Voimme kuvata Jumalan

lihaksi tulleen Pojan, Jeesuksen Kristuksen, mutta Isää Jumalaa emme voi kuvata. Kukaan ihminen ei ole Häntä nähnyt. Emme voi myöskään kuvata Pyhää Henkeä kuin symbolein, sillä Hän on elävä Henki. Usein Pyhän Hengen symbolina käytetään kyyhkystä tai tulenlieskaa.

SÄÄNNÖLLISYYS TÄRKEÄÄ

Rukoilla voi niin monta kertaa päivässä kuin kokee itselleen tarpeelliseksi. Tärkeää on rukouksen säännöllisyys.

Rukouskirja antaa meille ohjeen rukoilla aamulla ja illalla. Kotona kuuluu lukea myös ruokarukous ja valmistautumisrukoukset Herran pyhän ehtoollisen edellä ja kiitosrukoukset ehtoollisen jälkeen, mikäli niitä ei lueta kirkossa. Myös rukouskanoneja ja akatistoksia, runollisia

rukoushymnejä, voi lukea kotona.

Vapahtajamme Jeesus Kristus kehottaa evankeliumissaan meitä aina valvomaan ja rukoilemaan. Sama opetus toistuu pyhien apostolien kirjoituksissa: ”Rukoilkaa lakkaamatta” (1. Tess. 5:17).

Kodin aamurukouksessa luetaan maallikon alkusiunaus. Sen jälkeen lauletaan ”Taivaallinen Kuningas” tai pääsiäisaikana tämän sijasta ”Kristus nousi kuolleista”.

Sitten luetaan rukoukset Pyhälle Kolminaisuudelle, Herran rukous, aamurukouksia ja esirukouksia elävien puolesta. Sen jälkeen lauletaan viikonpäivän tai juhlan tropari ja luetaan päivän evankeliumi.

Suuren paaston aikana evankeliumin sijasta luetaan Efraim Syyrialaisen paastorukous. Tämän jälkeen lauletaan ”Toti-

sesti on kohtuullista” ja lausutaan maallikon loppusiunaus. Kaikki nämä rukoukset ovat rukouskirjassa.

Rukouskirjoja on laajempia ja suppeampia. Laajan rukouskirjan on julkaissut Ortodoksisen kirjallisuuden neuvosto erillisenä julkaisuna ja Orologion-kirjan osana. Suppeampi rukouskirja on Ortodoksiselta Veljestöltä. Näiden lisäksi on lapsille ja nuorille pieni *Minun rukouskirjani*, jonka on julkaisut Ortodoksisen Nuorten Liitto.

AAMU- JA ILTARUKOUS

Kodin aamurukouksen kaavassa luetaan ensin maallikon alkusiunaus. Sen jälkeen lauletaan ”Taivaallinen Kuningas” tai pääsiäisaikana tämän sijasta ”Kristus nousi kuolleista”.

Sitten luetaan rukoukset Pyhälle Kolminaisuudelle, Herran rukous, iltarukouksia ja esirukouksia edesmenneitten puolesta. Sen jälkeen lauletaan viikonpäivän tai juhlan tai vainajien kontakki ja luetaan päivän epistola.

Suuren paaston aikana epistolan asemesta luetaan Efraim Syyrialaisen paastorukous. Tämän jälkeen lauletaan ”Iloitse Jumalanäiti” ja lausutaan maallikon loppusiunaus. Kaikki nämä rukoukset löytyvät rukouskirjasta.

ATERIARUKOUKSET

Pienen aterian, kuten aamiaisen, päiväkahvin tai iltateen, edellä luetaan ”Kaikkein pyhin Kolminaisuus”. Aterian päätteeksi lausutaan kiitosrukouksena ”Totisesti on kohtuullista”.

Lounaan edellä luetaan tai lauletaan Isä meidän -rukous tai ”Kaikki katsovat odottaen Sinua, Herra” (Ps. 145:15–16). Lounaan päätyttyä laulamme tai luemme kiitosrukouksena ”Kiitämme sinua, Kristus, meidän Jumalamme”.

Ilta-aterialla luetaan tai lauletaan ”Nöyrät saavat syödä ja tulevat ravituiksi” ja aterian päätteeksi ”Sinä, oi Jumalan-synnyttäjä olet pyhä ateriapöytä” (Ps. 22:27).

Anne Käykkäinen

tekoa, Pyhän Hengen työtä, jo toteutunutta pelastusta, jota kohti me pyrimme.

Jumalalle kuuluvaa palvontaa osoitamme yksin Pyhälle Kolminaisuudelle – Isälle, Pojalle ja Pyhälle Hengelle – ja lunastajanamme on ainoa välimiehemme Jeesus Kristus.

TOIVOMME LÄHEISILLE AJALLISTA HYVÄÄ

Eläville sukulaisille, ystäville ja tuttaville rukoilemme terveyttä ja oikeaa, Jumalan mielen mukaisista menestystä elämässä. Toivomme läheisillemme kaikkea ajallista hyvää.

Edesmenneille rukoilemme heidän vapaasta tahdostaan tai tahtomattaan tekemiensä syntien anteeksi antamista ja iankaikkista muistoa Jumalan kasvojen edessä.

Uskomme, että Jumala voi kuulla rukouksemme edesmenneitten läheistemme puolesta ja huojentaa heidän tilaansa.

ESIRUKOUS TOISEN PUOLESTA

Esirukous on rukous, jonka luemme toisen henkilön puolesta. Esirukouksia voimme lukea muiden muassa esivallan, matkalle lähtevien, meitä vihaavien, murheellisten, varjelusta tarvitsevien, sairaitten ja vainajien puolesta.

Voimme yksityisesti rukoilla omin sanoin, itse laadittuja rukouksia käyttäen tai vapaasti. On kuitenkin syytä muistaa, ettei rukous saa olla vain ainoastaan anomista, vaan siihen kuuluvat myös Jumalalle osoitettu kiitos ja ylistys.

Rukouskirjan rukoukset ovat hengellisessä elämässä kokeneiden isien laatimia ja ne sisältävät kaikki rukouksen olennaiset elementit, joten niitä on turvallista käyttää. ●

Lähde:

Pyhien Hermannin ja Sergein veljeskunnan opintomateriaali

EHTOOLLISEN

VALMISTAUDUTAAN ENNALT

Ehtoolliseen valmistaudumme lukemalla illalle kuuluvat rukoukset ja kanonin, sekä aamuksi määrätty 12 rukousta, jotka kaikki löytyvät rukouskirjasta. Illan rukoukset on hyvä lukea kokonaisuudessaan.

Aamulle määrättyistä rukouksista voi valikoida muutamia yhdellä kertaa luettavaksi, jos elämäntilanne tai aika eivät mahdollista kaiken lukemista.

Jos jo joitakin päiviä etukäteen päätämme osallistua ehtoolliseen sunnuntaina tai kirkollisena juhlapäivänä, voimme jakaa ehtoollisen valmistavat rukoukset useammalle päivälle iltarukousten yhteyteen.

Ehtoolliseen osallistumista kiitämme lukemalla kiitosrukoukset pyhän ehtoollisen jälkeen. Ne luetaan usein jo kirkossa liturgian päätyttyä, ja ne tulee kuunnella hiljaa ja keskittyneesti.

ESIRUKOILU PYYNTÖ PYHILLE

Pyytäessämme pyhien esirukouksia tunnustamme nöyrästi omien rukoustemme heikkouden.

Rukousyhteydessä pyhiin koemme heissä jo toteutuneen pelastuksen todellisuutta. Ylistäessämme pyhiä korostamme heissä tapahtunutta Jumalan pelastus-

”Anomisen lisäksi rukoukseen kuuluvat myös Jumalalle osoitettu kiitos ja ylistys.”

Äiti neuvoi tien Jumalan luo

UUSMARTTYYRI

AKYLINA TESSALONIKALAINEN (27.9.)

TEKSTI MATTI P. PULKKINEN

SYYSKUUN 27. päivä vuonna 2013 Kreikassa Tessalonikan seudulla nähtiin harvinainen kulkue. Kahdentoista ratsumiehen saattama muuli kantoi kahta koria Halkidikin niemimaan kumpuilevilla teillä. Saattue kulki kohti Zagliverin pientä kylää. Akyliina oli matkalla kotiin.

Akyliina syntyi noin vuonna 1746 Zagliverissä kristittyyn perheeseen. Koko Kreikka kuului tuolloin Osmanien valtakuntaan, ja Akyliinan synnyinkylässä eli sekä kristittyjä että muslimeja. Akyliinan perhe oli hyvin varakas. Tyttö tuli äitiinsä, joka oli horjumaton Kristuksen palvelija. Isästä ei voinut sanoa samaa.

Hän riitaantui naapurin muslimin kanssa ja tappoi tämän. Koska Turkin vallan alla eläville kristityille oli varattu erityisen tuskallinen kuolemanrangaistus, seivästäminen, Akyliinan isä kääntyi peloissaan muslimiksi ja sai pitää henkensä. Turkkiilaisten vaativat isää kääntymään myös tyttärensä. Isä suostui. Vähitellen kävi ilmi, että luopio oli luvannut turkkilaisille liikoja. Akyliina ei horjunut.

Kun tyttö oli täyttänyt 18 vuotta, turkkilaiset käskivät isän jo viimein pitää lupauksensa. Pelokas isä vaati tytärtään luopumaan viimein Kristuksesta. ”Luuletko, että uskoni on yhtä vähäinen kuin sinun, niin että kieltäisin Luoiani ja Lunastajani Herran Jeesusen Kristuksen, joka kärsi ristinkuoleman puolestani?”

Kun Akyliinan sanat tulivat turkkilaisien tietoon, hänet vangittiin.

Äiti kehotti kyynelsilmin tytärtään pysymään lujana. ”Älä pelkää puolestani, äiti. Hyvä Jumala on apunani. Rukoile puolestani!”

Tuomari totesi yksikantaan, että Akyliinan oli nyt ruvettava muslimiksi. Akyliina vastasi, ettei hän koskaan tule kieltämään

Kristusta. Tuomari antoi hänet miestensä käsiteltäväksi. Akyliina riisuttiin paitasilleen ja häntä alettiin ruoskia. Sadistista käsittelyä kesti tunteja.

Koska raipeat eivät tehonneet tyttöön, tuomari vaihtoi taktikkaa. Hän lupasi, että mikäli Akyliina kääntyisi, hän pääsisi naimisiin tuomarin pojan kanssa. Tuomarin mielessä oli tietysti myös se, että Akyliina oli rikkaan perheen tytär. Akyliina ke-

hotti tuomaria ja hänen poikaansa painumaan alimpaan paikkaan. Tämän vastauksen takia Akyliina ruoskittiin niin, että hänen paitansa repesi riekaleiksi.

Tuomari tiedusteli, eikö Akyliinaa hävettänyt tulla ruoskituksi miesten edessä. Hän uhkasi murskata tytön luut, jollei tämä kääntyisi. ”Mitäpä viehätystä uskollanne voisi olla minuun, niin että kieltäisin Kristukseni, kun teidän elämäne on huonoa ja likaista?” taipumaton Akyliina vastasi tuomarille.

Akyliinan ruoskinta jatkui, kunnes maa punersi hänen verestään ja hän oli kuolemaisillaan. Tuomari määräsi kristityn kyläläisen kantamaan kidutettu tyttö kotiin, jossa äiti syleili kuolevaa tytärtään. ”Mitä teit, tyttäreni?”. ”Mitäpä muutakaan, kuin mitä sinä minulle opetit. Käskeysi mukaan olen säilyttänyt uskoni.” Tämän sanottuaan Akyliina sulki silmänsä viimeisen kerran.

Heti kuoleman jälkeen Akylinasta alkoi levitä ihmeellinen tuoksu. Koska turkkilaisien pelättiin anastavan tytön ruumiin, hänet haudattiin Ossan kylään muutam-

taman kymmen kilometrin päähän kotikylästään. Akyliina nukui kuolonuneen 27.9.1764. Vuonna 2012 hänen jäännöksensä löydettiin ihmeellisesti Ossasta, ja 249 vuotta kuolemansa jälkeen hänen reliikkinsä tuotiin kotiin Zagliveriin. ●

Mystagogy Resource Center.

Nuoret, mutta uskossa vahvat Tessalonikan pyhät uusmarttyyrit. Vasemmalla Akyliina. Oikealla vuonna 1751 kuollut Kyrinna, joka Akyliinan tavoin kärsi kidutuskouleman Kristukselle uskollisena. Häntä muistetaan 28.2.

Kirjasto tilavammaksi vapaaehtoisvoimin

TEKSTI JA KUVA ANNE KÄRKKÄINEN

Helsingin ortodoksisen seurakunnan kirjasto on nyt uudessa, viihtyisämmässä kuosissa. Kirjaston remontoivat yhdessä rakennusalan ammattilainen **Mika Kontkanen** ja hänen puolisonsa, kirjastonhoitaja **Christina Kontkanen**.

Mika teki remontin kesälomaviikonloppuina. Remonttia edeltävän kokoelmien perusteellisen uudelleenjärjestelyn teki Christina Kontkanen, joka myös auttoi miestänsä remontissa.

– Tämä oli minulle kolmas tämän kirjaston remontti, Mika kertoo.

Uusi tilava ja valoisa lukusali on nyt entisen kokoelmahuoneen paikalla, ja

vanhassa pienemmässä kokoushuoneessa on nyt enemmän kirjahyllyjä. Kirjahyllyt ovat paikoin korkeammat. Mika kierrätti ylimääräiset hyllyt sahaamalla vanhoista hylly-yksiköistä yhden kerroksen lisää.

Kirjaston ilma on raikas. Vanhimmat kirjat on siirretty pois lukusalista, paikat siivottu huolellisesti, ja ilmanvaihtosuodatin on vaihdettu.

Kirjaston remontti liittyy Helsingin ortodoksisen seurakunnan kirjastopalvelujen kehittämissuunnitelmaan. ●

Helsingin ortodoksisen seurakunnan kirjasto
Liisankatu 29 A, 2. krs., Helsinki
Ma 10–15, ti 10–15, ke 15–19 ja to 15–19

Christina Kontkanen auttoi Mika Kontkasta hyllyjen asennuksessa.

Kulttuurikeskus Sofiassa 10-vuotisjuhlat

TEKSTI ANNE KÄRKKÄINEN KUVA ORTODOKSINEN KULTTUURIKESKUS SOFIA

Ortodoksinen kulttuurikeskus Sofia Helsingissä juhlii kymmenettä toimintavuottaan runsaalla ja monipuolisella syyskauden ohjelmalla.

Sofian 10-vuotisjuhlat juhlitaan viikonloppulla perjantaista 15.9. sunnuntaihin 17.9. Silloin Sofiassa pidetään kutsuseminaari, jonka aiheena on *Pohdintaa Suomen henkisestä tilasta*.

Juhlan yhteydessä paljastetaan kulttuurikeskuksen Pyhän Viisauden kappelin ulkoseinään tehty suuri, yli 30 neliön laajuinen jouluaiheinen ikonimosaiikki. Lisäksi Helsingin keskustassa järjestetään konsertti Tuomiokirkossa sunnuntaina 17.9. klo 16, jossa esiintyy Budapestistä tunnettu bysanttilaisen musiikin kuoro Szent Efrem. Konsertti on kaikille avoin.

Syksyn aikana Sofiassa on paljon tapahtumia ja tilaisuuksia, kuten kursseja ja seminaareja. Juhlaviikonloppun aikana menevät muun muassa *Parantavat liikkeet* -kurssi ja *Kultaajamestarin kultauskursi*. Syys-lokakuussa järjestetään muun muassa kaksi seminaaria, Sofian syystalkoot ja *Ihanaa olla nainen* -naisten viikonloppu.

– Sofia on avoin kaikille viisauden ja

hyvän elämän etsijöille, sanoo Helsingin ortodoksisen hiippakunnan piispa metropoliitta **Ambrosius**, joka oli aktiivisesti perustamassa kulttuurikeskusta runsaat kymmenen vuotta sitten.

Eteläsuomalaiselle city-Valamolle oli jo 1990-luvulta alkaen sosiaalinen tilaus. Paljon väkeä ja myös ortodokseja oli muuttanut pääkaupunkiseudulle. Perinteiset ortodoksisen kirkon kulttuurikeskukset, ortodoksinen kirkkomuseo Kuopiossa ja Heinäveden luostarit, Valamo ja Lintula, olivat kaukana.

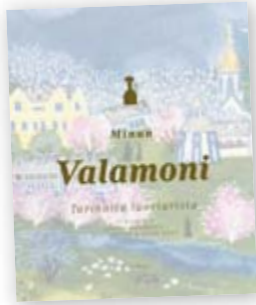
Sofia on avarakatseinen ihmisten kohtaamispaikka.

– Toiminnassa on keskeistä henkinen kasvu, ekologia ja yhteisöllisyys ekuumeenisessa ja kansainvälisessä vuorovaikutuksessa, metropoliitta sanoo. ●

Annina Holmberg, Olli Löytty ja Taina West (toim.)

MINUN VALAMONI

Kirjapaja 2017

Minun Valamoni on moniääninen teos Valamon luostarista, sen asukkaista, työnteekijöistä ja kävijöistä. Teoksen ovat toimittaneet kirjailija **Annina Holmberg**, tietokirjailija **Olli Löytty** ja käsikirjoittaja **Taina West**. Kirja on ajatusten ja muistojen aarrearkku, josta paljastuu joka aukaisulla virkistäviä ja

raikkaita pohdintoja niin kepeämmistä kuin vakavammistakin aiheista. Oivalluksiaan ja muistojaan avaavat mm. **Tuula-Liina Varis**, **Tapio Liinoja**, **Anna-Leena Sipilä**, **Samuli Edelman**, **Torsti Lehtinen**, **Johannes Lahtela** ja **Taina Ratia**.

Luostari on monien mielikuvissa suljettu yhteisö, jonka salat aukenevat vain harvoille ja valituille. Kuitenkin luostari on lakkaamatta yhteydessä ympäröivään maailmaan rukouksin ja luostarissa vierailevien kävijöiden myötävaikutuksella. Valamon luostarin pääelinkeino on matkailu. On selvää, että tapahtuu kohtaamisia ja ajatusten vaihtoa munkkien ja maallikkojen välillä. Juuri näissä kohtaamisissa piileekin kirjan paras anti.

Metropoliitta **Panteleimon** toteaa kirjassa, että arkisesti sanottuna Valamossa on hyvä energia, koska siellä rukoillaan paljon. Ajatukset selkiytyvät ja syntyy oivalluksia. Jotain tästä selkeydestä ja kirkkaudesta kantavat mukanaan maailmaan myös Valamon kävijät, kun he lähtevät luostarista.

Kirjan viimeinen puheenvuoro on ohjaa Kalle Holmbergillä, joka siirtyi tuonilmaisiin vain hieman ennen kirjan valmistumista. Kirjaa voikin pitää eräänlaisena nyökkäyksenä paitsi Valamoa, myös Holmbergia kohti. Holmberg esiintyy kirjan sivuilla usein, mutta se on tekijöiden mukaan puhdasta sattumaa. Kalle Holmberg oli mukana luostarin elämässä monin eri tavoin ja osa kirjoittajista oli myös hänen henkilökohtaisia ystäviään.

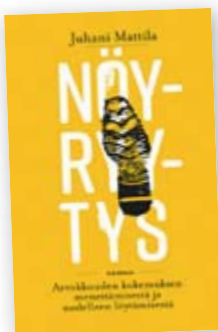
Minun Valamoni on matka paitsi luostarin ja sen ihmisten sielunelämään, myös löytöretki lukijan omaan sisimpään. Mikä on sieluni tila? Missä olen nyt ja minne olen matkalla? Kokonaisuutena kirja on tyyni, harmoninen, ja jopa hilpeä. Luostarin kuva-albumista poimittuja kuvia on ripoteltu kirjan sivuille rytmittämään lukukokemusta. Jotain Valamon luostarin kirkastuneesta energiasta on siirtynyt kirjan sivuillekin.

SAARA KALLIO

Juhani Mattila

NÖYRYTYYS – Arvokkuuden kokemuksen menettämisestä ja uudelleen löytämisestä

Kirjapaja 2017

Psykiatrian erikoislääkäri ja tietokirjailija **Juhani Mattilan** kirja avaa uusia ulottuvuuksia ikään kuin kahdeksanteen aistiimme, joka saa meidät tunnistamaan "pienetkin merkit epäystävällisyydestä ja siitä, että toinen ihminen suhtautuu torjuvasti tai ottaa jollain tavalla etäisyyttä". Miten voimme ymmärtää tällaista herkkyyttämme ja kuinka elää sen kanssa maailmassa, jossa kännykät, tietokoneet ja tabletit vievät huomiota pois kasvokain kohtaamisesta? Miltä tuntuu keskustelu-

kumppanista, kun hänet jätetään tiiviin sähköisen suhteemme ulkopuolelle? Entäpä sitten, kun jokin mitätön, mutta häpeällinen asia valtaa mieltämme niin, ettemme osa ajatella mitään muuta? Arvokkuuden kokemuksen menettämisen syitä näyttää olevan valtavasti, ja sen oivaltaminen kenties auttaisi käyttäytymään kunnioittavasti toisia kohtaan ja armollisesti itseämme kohtaan.

Ihmisten välisinä tapahtumina nöyrytykset ovat osa sosiaalista kontekstia, jossa elämme. Nöyryyttävien kokemusten mekanismi on jäänyt kuitenkin psykiatriassa valitettavan vähälle huomiolle, vaikka niiden käsitteleminen auttaisi ymmärtämään selvittä-mättömiä psyykkisiä kärsimyksiä.

Ongelman laajuus on syytä tiedostaa suuressakin mittakaavassa, kuten esimerkiksi pohtimalla sitä, miten kitkeä koulu- tai työpaikkakiusaamista, rasismia tai muuta syrjintää, seksuaalista häirintää ja vihapuheita. Kirja pyrkii vastaamaan käytännössä siihen, mitä tarkoittaa toisen ihmisen kunnioittaminen pureutumalla sen vastakohtana oleviin nöyryyttämisen ilmentymiin, kuten tölväisyyn, arvosteluun, mitätöintiin, ylikävelyyn tai ohittamiseen. Pitkittynä ja toistuvana nöyryyttäminen aiheuttaa usein psyykkisen trauman, joka rikkoo nöyryytetyn minuutta. Ihminen voi joutua nöyryytyksen ja pelon kierteeseen, joka tekee myös hiljaiseksi. Silloin osa ihmisen resursseista menee huk-

kaan, koska hän ei saa ideoitua ilmoille ja asiaansa kuulluksi.

Synkstä aihepiiristä huolimatta kirja tarjoaa ilosanomaakin. Nöyryytyksillä voi olla myös positiivisia vaikutuksia ihmisen kehityksen kannalta. Nöyryytyksistä voi toipua ja löytää uudelleen arvokkuuden kokemuksen niin, että ihmisestä tulee aidosti nöyrä, joka tietää arvonsa, mutta ei yliarvioi sitä.

Kuormittavasta sisällöstään huolimatta kirja on suositeltava ja ajatuksia herättävä lukukokemus.

CHRISTINA KONTKANEN

Kirjallisuuspiiri kokoontuu jälleen kesätauon jälkeen. Lauantaina 16.9. klo 11–13 aiheenamme on "Mannerheim ortodoksisen kirkon ystävävä". Filosofian lisensiaatti Tuomas Salminen kertoo Mannerheimin suhteesta ortodoksisuuteen. Lauantaina 7.10. klo 11–13 piirissä vierailee arkkipiispa Leo, jonka kanssa keskustelemme kirjallisuudesta ja hänen omasta kirjallisesta tuotannostaan.

Sunnuntaina 10.9. juhlitaan 20-vuotiaista Tikkurilan kirkkoa! Liity seuraan!

Saara Kallio

Tule kuuntelemaan
150-vuotiaista
Uspenskin
katedraalikuoroa!

sivu 44

Aleksi Lampinen ja Sanna Salo valmistivat vartaita Katedraalin yö-tapahtumaan, jossa Uspenskin nuoret olivat mukana.

USPENSKIN NUORET TIIVISTÄÄ YHTEYTTÄ KIRKKOON

TEKSTI JA KUVA SAARA KALLIO

■ Helsingin seurakunnassa toimii kuukausittain kokoontuva ja aktiivinen ryhmä Uspenskin nuoret. Nuoret ovat mm. vierailleet mielenkiintoisilla työpaikoilla samalla tutustuen ja keskustellen nuoria mietittyistä asioista, sekä järjestäneet kirkkokahveja. Ryhmään kuuluu n. 50 nuorta. **Kuutti Saarinen** ja **Mitja Ritvanen** ovat toiminnassa mukana.

– Olen ollut ponomarina pitkään. Kun ryhmä luotiin vuonna 2014, olin heti mukana, kertoo Kuutti.

Mitja tuli mukaan ryhmää vetävän isä **Juha Lampisen** houkuttelemana.

– Rupesin käymään kirkossa aktiivisemmin ja kripän käytyäni isä Juha kysyi, tulisinko mukaan.

Uspenskin nuoriin kuuluvat nuoret ovat Kuutin mukaan mukana kirkon toiminnassa jo muutenkin. Ryhmä koostuu pääasiallisesti nuorista, jotka käyvät kirkossa Uspenskin katedraalissa. Ryhmä on avoin kaikille seurakunnan nuorille, ja uusimmat jäsenet värvähtiin mukaan seurakunnan 190-vuotisjuhlan yhteydessä.

– Jotkut meistä käyvät muualla kuin Uspenskissa kirkossa. Kaikki ovat jollain tapaa tekemisissä seurakunnan toiminnan kanssa ja rakentavat näin kirkon nuorisotoimintaa. Oma usko ja ortodoksisuus liittyvät siihen, että olen aktiivinen. Jos en olisi aktiivinen kirkossa, tuskin olisin aktiivinen Uspenskin nuorissakaan, pohdiskelee Kuutti.

– Jos kripän jälkeen menee leirinohjaaja- tai kerhonoijaajakoulutukseen, se kertoo, että haluaa olla aktiivinen seurakunnassa. Silloin on luontevaa tulla mukaan Uspenskin nuoriinkin, jatkaa Mitja, joka on itse vetänyt seurakunnan kerhoa.

Uspenskin nuorien oma toiminta koostuu kuukausittaisista kokoontumisista, matkoista ja siitä, että ryhmä kerää rahaa ortodoksisia kulttuurimatkojaan varten. Tähän mennessä nuoret ovat käyneet Virossa, Romaniassa ja Serbiassa.

– Serbia on kulttuuripohjaltaan vanha maa, ja varsinkin ortodoksinen kulttuuri on paljon syvemmällä sen maan juurissa kuin Suomessa. Veti nöyräksi, kun menimme vanhaan luostariin ja osallistuimme siellä palveluksiin, muistelee Kuutti.

Kuutti ja Mitja kokevat nuorisotoiminnan vahvistaneen ortodoksisista identiteettiään ja yhteyttä kirkkoon.

– Mitä vanhemmaksi tulen, sitä vahvemmaksi yhteys on tullut. Ortodoksisuus näkyy jokapäiväisessä elämässä. Jos katson luokkakavereitani, niin ei se yhteys uskontoon useimmilla yhtä vahva ole. Uspenskin nuoret ovat tiivis porukka ja on kivaa olla siinä mukana. Isä Juha rekrytoi ihmisiä ja se on hyvä, koska joillakin nuorilla kirkon toimintaan osallistuminen alkaa Uspenskin nuorista, sanoo Mitja.

– Yhteys kirkkoon on ollut jo valmiiksi tiivis, ja Uspenskin nuoret ryhmänä on vielä tiivistänyt omaa fiilistä ja uskonnollisuutta, kiteyttää Kuutti.

TAPAHTUU HELSINGISSÄ

Seurakunnan kasvatustoimessa on aloittanut uusi työntekijä. Tiia Haimi jatkaa pitkäaikaisen kasvatustyöntekijä Liisa Saarisen paikalla syyskuusta alkaen. Onnea ja siunausta Tiialle toimeensa!

Helsingin ortodoksisen seurakunnan kerhot alkavat viikolla 36.

Perhekerhot

Perhekerhot jatkuvat taas! Toimintaan ovat tervetulleita kaikenlaiset perheet, isovanhemmat, sedät, tädit ja kummit. Perhekerhot ja muskarit ovat maksuttomia, eikä niihin tarvitse ilmoittautua etukäteen. Lisätietoja oman alueesi perhekerhoista löytyy kasvatuksen nettisivuilta www.hos.fi/kasvatus/perheet. Lisätietoja: Kristiina Klubb

Lastenkerhot

Lastenkerhoja järjestetään seurakunnan eri alueilla. Kerhot ovat 3–10-vuotiaille, niihin ei tarvitse ilmoittautua etukäteen. Toimintaan voi tulla mukaan myös kesken kauden. Kirkkokerhot toimivat liturgian aikana ja lapset osallistuvat kerhotoiminnan lisäksi jumalanpalvelukseen. Ponomarikerhoissa yli 6-vuotiaat pojat opettelevat ponomarin tehtäviä sunnuntaisin liturgian aikana. Lastenkerhoja järjestetään myös muina viikonpäivinä. Kerhot ovat maksuttomia. Lisätietoja kerhoista löytyy www.hos.fi/kasvatus/kerhot. Lisätietoja: Tiia Haimi

Kuutamoleiri Qtis Lällyssä

Nuorten ja nuorenmielisten jättitapahtuma kuutamoleiri eli Qtis Lällyssä 27.–29.10.2017 Tiedossa on mielenkiintoista ohjelmaa ja paljon uusia kavereita, jumalanpalveluksia unohtamatta! Leiri maksaa 50€. Ilmoittaudu mukaan www.hos.fi/kasvatus/ilmoittautuminen. Kripan käyneille! Lisätietoja: Iida Lonkila ja Niina-Maarit Rautamäki

TAPAHTUU HAMINASSA

Musikaalinen lastenkerho

Pyhän Ristin kirkon juhlasalissa sunnuntaisin klo 17, lisätietoja lana Lang p. 044 377 8457.

Eskarilaisten päiväleirit

Helsingin ortodoksinen seurakunta järjestää esiopetusvuoden aikana kaksi eskarilaisille ja muille kuusivuotiaille lapsille tarkoitettua päiväleiriä. Päiväleireistä ensimmäinen järjestetään syyslukukaudella ja toinen kevätlukukaudella. Päiväleirit järjestetään seurakunnan alueella. Syyslukukauden päiväleirit ovat sisällöltään samoja, voit valita niistä itsellesi sopivimman. Leiripäivä kestää 10–15. Päivä sisältää lounaan ja välipalan. Ilmoittautumaan pääset www.hos.fi/kasvatus/ilmoittautuminen

Leirinohjaajakoulutus

Leirinohjaajakoulutus alkaa Helsingissä 29.-30.9. Käymällä leirinohjaajakoulutuksen saat pätevyyden toimia työntekijänä seurakunnan järjestämällä leireillä. Tämän vuoden puolella iltaopetuskerrat ovat ensimmäisen viikonlopun lisäksi: 18.10, 15.11., 13.12. Ilmoittaudu koulutukseen www.hos.fi/kasvatus/ilmoittautuminen. Kurssin hinta on 50€. Lisätietoja: Iida Lonkila

Lasten syysleiri

Lasten syysleiri Kaunisniemessä 19.–22.10. Leirille ovat tervetulleita kouluikäiset lapset. Ilmoittautumiset www.hos.fi/ilmoittautuminen ja lisätietoja saat Tiia Haimilta.

TAPAHTUU HÄMEENLINNASSA

Lusia-kuoro

Lapsille ja nuorille tarkoitettu kuoro, jossa käydään laulun perustekniikkaa ja pieniä lauluja. Tänä vuonna on tarkoitus laulaa myös kaksiaänistä serbialaista liturgiaa. Päätapahtumana on kuitenkin 13.12. Lusia-juhla, jolloin toimitetaan ehtoopalvelus klo 17 Ahveniston kirkossa ja kynttiläkulkue Kanta-Hämeen keskussairaalaan sydän ja keuhko-osastoille. Kokoontuu seuraavina sunnuntai-iltoina: 10.9., 8.10., 12.11. ja 10.12. klo 17 seurakuntakodilla.

HELSINGIN SEURAKUNNAN KASVATUSTOIMI

Juha Lampinen, kasvatustoimen esimies 040 527 9580

Kaarina Lyhykäinen, uskonnonopetus- ja aikuiskasvatustavastaava 040 512 5825

Sergei Petsalo, kasvatuksen pappi 040 620 5944

Joakim Pietarinen, nuorisokanttori 044 331 1995

Tiia Haimi, kasvatustyöntekijä, lapsityö, 0400 531 896

Niina-Maarit Rautamäki, kasvatustyöntekijä, nuorisotyö ja nuoret aikuiset, 040 484 2427

Iida Lonkila, kasvatustyöntekijä, nuorisotyö ja varhaiskasvatus 044 540 5297

Kristiina Klubb, kasvatustyöntekijä, perhetyö 040 725 5713

Sähköpostit etunimi.sukunimi@ort.fi ja kasvatustoimi.helsinki@ort.fi

KAUNISNIEMEN LEIRIKESKUS

Suurतालousisäntä

Ari Kanerva 040 775 0894

Talonmies/vahtimestari

Petri Jeskanen 040 575 7974

kaunisniemi.helsinki@ort.fi

Lasten kerhotoiminta

Lastenkerho kokoontuu lauantaisin klo 10–12 seurakuntakodilla seuraavasti: 2.9., 11.11. ja 9.12. Kerhossa tehdään aina jotain kivaa, kuten askarrellaan, laulellaan tai leikitään.

Sinapinsiemenkerho

Kerho kokoontuu sunnuntaisin pyhäkerhon tapaan liturgian aikana klo 10 kirkossa 10.9., 15.10., 5.11. ja 10.12. Vanhemmat voivat tuoda lapsensa kirkon eteisen sivuhuoneeseen ja mennä palvelukseen. Kerhonvetäjä tuo lapset kirkkoon palvelukseen, jonka jälkeen vanhemmat ovat vastuussa lapsista. Yleensä lapset menevät ehtoolliselle ensimmäisten joukossa. Tervetuloa!

TAPAHTUU KOTKASSA

Lasten musiikkikerho

Kokoontuu joka toinen tiistai klo 17–18 Nikolaos-salilla alkaen 12.9.2017. Yhteysenkilö Kati-kanttori, puh 050 359 4823.

Äiti-lapsi -kerho

Kokoontuu maanantaisin 4.9.2017 alkaen klo 14.30–16.30 Nikolaos-salilla. Yhteysenkilö Kati-kanttori, puh 050 359 4823.

TAPAHTUU LAHDESSA

Nuortenpiiri Lahdessa

Seurakunnan yläasteikäisten ja tätä vanhempien nuorten oma kerho kulkee jatkossa perinteisellä nimellä NUPI, joka on lyhenne sanasta nuortenpiiri. NUPI kokoontuu Lahdessa seurakuntasalissa osoitteessa Harjukatu 5, Lahti joka kuukauden ensimmäisenä ja kolmantena perjantaina. Syksyn kokoontumiskerrat ovat 6.10., 20.10., 3.11., 17.11., 1.12. ja 15.12.

Lisätietoa saa ottamalla yhteyttä kirkkoherra Jonas Bergenstadiin, puh. 0400330484, jonas.bergenstad@ort.fi sekä NUPIn Facebook-sivulta.

Venäjänkielinen lastenkerho Lahdessa

Venäjänkielinen lastenkerho kokoontuu Lahdessa joka kuukauden ensimmäisenä ja kolmantena viikonloppuna liturgian yhteydessä. Kerho alkaa klo 9.40, ja kerhon jälkeen lapset osallistuvat liturgian loppuosaan. Lisätietoja Anastasia Lappalainen, puh. 040 867 5887, anastasia.lappalainen@gmail.com.

Hyvinkään lastenkerho

Lastenkerho kokoontuu joka kuukauden kolmas sunnuntai liturgian yhteydessä. Kerho alkaa klo 10, ja kerhon lapset osallistuvat liturgian loppuosaan. Lisätietoja Tanja Kuri, tanja.kuri@gmail.com.

TAPAHTUU LAPPEENRANNASSA

Ortodoksinen perhekerho Imatralla

Ortodoksinen perhekerho on 2–5-vuotiaille lapsille sekä heidän vanhemmilleen tai isovanhemmilleen tarkoitettu kohtaamispaikka, jonne lapset tulevat yhdessä aikuisen kanssa. Kerho kokoontuu Imatran seurakuntasalilla keskiviikkoisin klo 17–18. Ensimmäinen kerhopäivä on 13.9.

Ortodoksiset lastenkerhot "Pienet askeleeni kirkkoon"

Ortodoksiset lastenkerhot 6-12-vuotiaille sekä Lappeenrannassa että Imatralla. Kerhot kokoontuvat säännöllisesti kerran viikossa. Kerhot ovat tarkoitettu kaikille lapsille ja ne toimivat suomenkielisinä. Ohjaajat tukevat tarvittaessa vieraskielisiä lapsia.

Lappeenrannassa maanantaisin klo 17 lastenkuoro ja papin opetustuokio, sekä klo 18 askartelukerho. **Imatran** seurakuntatalolla tiistaisin klo 17.30 kuvataidekerho ja papin opetustuokio. Kerhoissa on pieni välipala. Ensimmäinen kerhopäivä on Lappeenrannassa 4.9. ja Imatralla 5.9.

Детские кружки «Мои маленькие шаги в церковь».

Кружок в **Лаппеенранта** по понедельникам в 17 и в **Иматра** по вторникам 17.30. Первое занятие в Лаппеенранта 4.9. и в Иматра 5.9.

Семейный кружок в Иматра начинается в 6.9. в 17 часов.

TAPAHTUU TAMPEREELLA

Lasten kerhot ovat alkaneet. Uutuutena lasten kuoro, joka harjoittelee tiistaisin kanttori Jennin johdolla ja laulaa ehtoopalveluksissa, sekä lapsiparkki kerhuhuoneessa kirkkokahvien aikana joka toinen sunnuntai. Maalauskerhossa opitaan tänä syksynä maalamaan oikeita ikoneja. Lastenkerho kokoontuu jatkossakin maanantaisin kerhuhuoneessa ja muskari Nikolainsalissa keski- viikkoaamuina.

Lastenkerho (3–8 v.) kerhuhuoneessa ma 17.30–18.30, ohjaajat: Marina Knuuttila, p. 045 317 2390 ja Aleksandra Sjöberg, p.040 487 4888

Lasten kuoro (7–15 v.) Nikolainsalissa ti 17–18, kanttori Jenni Hakkarainen, p. 044 301 0974, jenni.hakkarainen@ort.fi

Muskari (0–2 v.) Nikolainsalissa ke 10–10.30, kanttori Jenni Hakkarainen, p. 044 301 0974, jenni.hakkarainen@ort.fi

Maalauskerho (6–11 v.) kerhuhuoneessa to 17–19, ohjaajat: Irina Chernyuk, p. 045 138 5058 ja Roman Kerov, p. 046 901 0871

Lapsiparkki (5–10 v.) kerhuhuoneessa su 12–13 (parittomina viikkoina), ohjaajat: Rita ja Mykola

Kalenteri | Jumalanpalvelukset | Minnemennä

Kalenteriin on koottu seurakuntien yhteystiedot, jumalanpalvelukset ja menovinkit.

Muutokset ovat mahdollisia. Tarkista tiedot seurakuntien internetsivuilta.

Kaikkien seurakuntien työntekijöiden sähköpostiosoitteet ovat muotoa etunimi.sukunimi@ort.fi, ellei nimen yhteydessä ole ilmoitettu muuta.

Palveluskieli merkitty lyhentein: su=suomi, ru=ruotsi, sl=slaavi, en=englanti, sr=serbia, ve=venäjä, kr=kreikka, rom=romania, vi=viro

KIRKOLLISET JUHLAT 8.9.–22.10.

*8.9. Jumalansynnyttäjän Neitseen Marian syntymä

*14.9. Kunniallisen ja eläväsitekevän ristin ylentäminen

1.10. Jumalansynnyttäjän suojelus, pokrova

METROPOLIITTA AMBROSIUKSEN TOIMITTAMIA PALVELUKSIA

Su 10.9. klo 10 jumalallinen liturgia, kirkon 20-vuotisjuhla, Tikkurilan kirkko
La 30.9. klo 17 vigilia, Imatran kirkko
Su 1.10. klo 10 jumalallinen liturgia, kirkon vuosijuhla, Lappeenrannan kirkko

RADIO & TV

JUMALANPALVELUKSET

Su 10.9. klo 11–12 Yle Radio 1
Neljännen toista helluntainjälkeisen sunnuntain liturgia Pyhän ylienkei Mikaelin kirkosta Mikkelistä. Palveluksen toimittaa pastori Mikko Mentu ja kuoroa johtaa kanttori Maria Mentu.

Su 24.9. klo 11–12 Yle Radio 1
Kuudennen toista helluntainjälkeisen sunnuntain liturgia Pyhän Kolminaisuuden katedraalista Oulusta. Palveluksen toimittaa kirkkoherra Marko Patronen ja kuoroa johtaa kanttori Juhani Matsi.

Su 8.10. klo 11–12 Yle Radio 1
Kahdeksannen toista helluntainjälkeisen sunnuntain liturgia Kristuksen ylösnousemisen kirkosta Jyväskylältä. Palveluksen toimittaa pastori Kaarlo Saarento ja kuoroa johtaa kanttori Jooa Sotejeff-Wilson.

Su 15.10. Yle TV 1
Yhdeksannen toista helluntainjälkeisen sunnuntain liturgia Tampereelta. Tiedot toimitavasta papistosta ja kanttorista päivitetään myöhemmin.

AAMUHARTAUDET

joka kolmas lauantai Yle Radio 1 klo 6.15 ja 7.50

16.9. Pastori Aleksej Sjöberg
7.10. Kanttori Varvara Merras-Häyrynen

ILTAHARTAUDET

19.9. Lehtori Sari Vatanen
17.10. Rovasti Timo Tynkkynen

RADIOANDAKTER PÅ SVENSKA i Radio Vega

Aftonandakt 26.9. kl. 19.15 Prost Sergius Colliander
Aftonandakt 12.10. kl. 19.15 Prost Sergius Colliander
Aftonandakt 14.10. kl. 19.15 Ärkediakon Andreas Salminen

HELSINGIN SEURAKUNTA

KIRKKOHERRA

Markku Salminen,
p. (09) 8564 6103, 040 501 6190

ASIAKASPALVELU

Liisankatu 29, 00170 Helsinki
Avoinna ma–pe 9–14, p. (09) 8564 6100,
asiakaspalvelu.helsinki@ort.fi

PÄIVYSTÄVÄ PAPPI

asiakaspalvelussa
arkisin klo 9–14, p. (09) 8564 6105

KIINTEISTÖTOIMI

Kiinteistöpäällikkö Leena Mätäsniemi,
p. 040 353 8325

Isännöitsijä Kaj Rosenberg,
p. (09) 8564 6186, 0400 414 387

AUTTAVA PUHELIN

Puhelinpäivystys ti, pe, la klo 18–22,
p. (09) 8564 6299

SEURAKUNTAKIRJASTO

Liisankatu 29 A, 2 krs, p. (09) 8564 6180
Avoinna ma–ti 10–15

SEURAKUNTASALI

Unionkatu 39 (sisäpiha), p. (09) 8564 6196

HELSINKI

PAPISTO

Rovasti Markku Salminen,
p. (09) 85 646 103
Pastori Mikko Leistola,
p. (09) 8564 6121, 0400 413 196
Pastori Teo Merras,
p. (09) 8564 6120, 040 540 3200

Pastori Jyrki Penttonen,
p. (09) 8564 6124, 040 481 4466

Pastori Sergei Petsalo,
p. (09) 8564 6191, 040 620 5944
Ylidiakoni Juha Lampinen,
p. (09) 8564 6130, 040 527 9580

KANTTORIT

Varvara Merras-Häyrynen,
p. (09) 8564 6140, 040 587 0739

Kirsi-Maria Hartikainen,
p. 050 401 4798

AVUSTAVA PAPISTO

Rovasti Juhani Härkin (eläkkeellä)

Rovasti Johannes Karhusaari, (eläkk.)
p. 040 544 7557

Rovasti Timo Lehmuskoski, (eläkk.),
p. (koti) (09) 135 2902

Rovasti Veikko Purmonen, (eläkk.) p. 040
5920 684, veikko.purmonen@gmail.com

Pastori Raimo Pores, (eläkk.) p. 050 533 8790

Rovasti Timo Soisalo, p. (09) 349 6599

Rovasti Viktor Porokara, p. 0400 744 757

Pastori Lars Ahlbäck

Pastori Alexandre Björklund,
p. 040 550 0103

Pastori Pekka Helakallio, p. 040 519 3695

Pastori Juha Hirvonen,
juha.hirvonen@edu.hel.fi

Pastori Aleksi Saveljeff, p. 040 683 8050

Pastori Joosef Vola, p. 045 174 8411

Ylidiakoni Gennadij Stolbow, (eläkk.),
p. 040 587 8580

Diakoni Heikki Kaski, p. 050 592 0643

Uspenskin katedraali

Kanavakatu 1/Pormestarinrinne 1, Katajanokka, p. (09) 85 646 200, sähköposti: uspenski@ort.fi.

Isännöitsijä Kari Moilanen, p. 040 520 3411
Papit Markku Salminen, Teo Merras ja Mikko Leistola, ylidiakoni Juha Lampinen, kanttori Varvara Merras-Häyrynen, diakoni Heikki Kaski

Uspenskin myyntipiste palvelee seurakuntalaisia katedraalin aukioloaikoina (ei jumalanpalvelusten aikana).

JUMALANPALVELUKSET

***Pe 8.9. klo 9 liturgia**

La 9.9. klo 17 vigilia

Su 10.9. klo 10 liturgia

Ke 13.9. klo 17 vigilia

***To 14.9. klo 9 liturgia**

La 16.9. klo 17 vigilia

Su 17.9. klo 10 liturgia

Ke 20.9. klo 18 yleinen rukouspalvelus (Jumalansynnyttäjän Kozelshshanin ikonin kunniaksi)

La 23.9. klo 17 vigilia
Su 24.9. klo 10 liturgia
La 30.9. klo 17 vigilia
Su 1.10. klo 9.30 vedenpyhitys
Su 1.10. klo 10 liturgia
La 7.10. klo 17 vigilia
Su 8.10. klo 10 liturgia
La 14.10. klo 17 vigilia
Su 15.10. klo 10 liturgia
Ke 18.10. klo 18 yleinen rukouspalvelus
(Jumalansynnyttäjän Kozelshtshanin
ikonin kunniaksi)
La 21.10. klo 17 vigilia
Su 22.10. klo 10 liturgia

MUUTA TOIMINTAA

Liturgian aikana lastenkerho yli 3-vuotiaille
ja ponomarikerho yli 6-vuotiaille pojille
klo 10 alkaen.

Kotikirkko

Liisankatu 29 A, 4. krs, Kruununhaka

Vahtimestari p. (09) 8564 6215,
Pappi Teemu Toivonen

JUMALANPALVELUKSET

La 9.9. klo 17 ehtoopalvelus, en
Su 10.9. klo 10 liturgia, en
Su 10.9. klo 18 Jeesuksen rukous
Ma 11.9. klo 17 ehtoopalvelus
Ti 12.9. klo 17 ehtoopalvelus
Ke 13.9. klo 8 liturgia
To 14.9. klo 17 ehtoopalvelus
Su 17.9. klo 9 aamupalvelus ja liturgia, kr
Su 17.9. klo 18 Jeesuksen rukous
Ma 18.9. klo 17 ehtoopalvelus
Ti 19.9. klo 17 ehtoopalvelus
Ke 20.9. klo 8 liturgia
Ke 20.9. klo 17 ehtoopalvelus
To 21.9. klo 17 ehtoopalvelus
Su 24.9. klo 18 Jeesuksen rukous
Ma 25.9. klo 17 ehtoopalvelus
Ti 26.9. klo 17 ehtoopalvelus
Ke 27.9. klo 8 liturgia
Ke 27.9. klo 17 ehtoopalvelus
To 28.9. klo 17 ehtoopalvelus
La 30.9. klo 10 liturgia, ro
La 30.9. klo 17 vigilia, sv
Su 1.10. klo 10 liturgia, sv
Su 1.10. klo 18 Jeesuksen rukous
Ma 2.10. klo 17 ehtoopalvelus
Ma 3.10. klo 17 ehtoopalvelus
Ti 4.10. klo 8 liturgia
Ti 4.10. klo 17 ehtoopalvelus
Ke 5.10. klo 17 ehtoopalvelus
La 7.10. klo 17 ehtoopalvelus, en
Su 8.10. klo 10 liturgia, en
Su 8.10. klo 18 Jeesuksen rukous
Ma 9.10. klo 17 ehtoopalvelus
Ti 10.10. klo 17 ehtoopalvelus
Ke 11.10. klo 8 liturgia
Ke 11.10. klo 17 ehtoopalvelus
To 12.10. klo 17 ehtoopalvelus
Su 15.10. klo 9 aamupalvelus ja liturgia, kr
Su 15.10. klo 18 Jeesuksen rukous
Ma 16.10. klo 17 ehtoopalvelus
Ti 17.10. klo 17 ehtoopalvelus
Ke 18.10. klo 8 liturgia
Ke 18.10. klo 17 ehtoopalvelus
To 19.10. klo 17 ehtoopalvelus
Su 22.10. klo 18 Jeesuksen rukous

MUUTA TOIMINTAA

Kirkkokerho yli 3-vuotiaille su klo 10 –12.30.

Hautausmaan Profeetta Elian kirkko

Lapinlahdentie 2, Ruoholahti,
p. (09) 8564 6187

Pappi Juha Hirvonen, kanttori Tatjana Wilenius
Isännöitsijä Jukka Vehkaoja, p. 0400 502 701

JUMALANPALVELUKSET

Pe 8.9. klo 17 yleinen panihida
La 9.9. klo 10 liturgia
Pe 15.9. klo 17 yleinen panihida
La 16.9. klo 10 liturgia
Pe 22.9. klo 17 yleinen panihida
La 23.9. klo 10 liturgia
Pe 29.9. klo 17 yleinen panihida
La 30.9. klo 10 liturgia
Pe 6.10. klo 17 yleinen panihida
La 7.10. klo 9.30 vedenpyhitys ja liturgia
Pe 13.10. klo 17 yleinen panihida
La 14.10. klo 10 liturgia
Pe 20.10. klo 17 parastaasi
La 21.10. klo 10 liturgia

Myllypuro

Pyhittäjä Aleksanteri Syväriläisen kappeli
Jauhokuja 3 B 2

Pappi Jyrki Penttonen
Kanttori Kirsi-Maria Hartikainen

JUMALANPALVELUKSET

Ke 13.9. klo 17 vigilia
***To 14.9. klo 10 liturgia**
Ke 20.9. klo 17 akatistos suloisimmalle
Jeesukselle (maallikkopalvelus)
La 23.9. klo 17 vigilia
Su 24.9. klo 10 liturgia
Ke 27.9. klo 17 ehtoopalvelus
La 30.9. klo 17 vigilia
Su 1.10. klo 10 liturgia
Ke 4.10. klo 17 yleinen sairaanvoitelu
La 7.10. klo 17 vigilia
Su 8.10. klo 10 liturgia
Ke 11.10. klo 17 akatistos Jumalan-
synnyttäjälle
La 14.10. klo 17 vigilia
Su 15.10. klo 10 liturgia
La 21.10. klo 17 ehtoopalvelus (ja litania)
Su 22.10. klo 10 liturgia (Jaakobin)

MUUTA TOIMINTAA

Liturgian aikana lastenkerho yli 3-vuotiaille
klo 10 alkaen.

Stefanoskoti

Hallatie 2, Tapaninvainio, p. 040 5922 066

Papit Juhani Härkin, Raimo Pores
ja Markku Kinkki

JUMALANPALVELUKSET

La 9.9. klo 10 jumalallinen liturgia
La 23.9. klo 10 jumalallinen liturgia
La 28.10. klo 10 jumalallinen liturgia
La 4.11. klo 10 jumalallinen liturgia
(osittain karjalan kielellä),
Karjalan valistajien yhteinen juhla.

Helenakoti

M:t Pistus, Elpis, Agapi ja heidän äitinsä
Sofian kirkko, Hämeentie 55, Helsinki

Pappi Viktor Porokara, pastori Joosef Vola
Palvelukset kaksikielisiä su/sl

JUMALANPALVELUKSET

La 16.9. klo 17.30 vigilia
Su 17.9. klo 9.30 vedenpyhitys ja liturgia
La 30.9. klo 17.30 vigilia
Su 1.10. klo 10 liturgia
La 14.10 klo 17.30 vigilia
Su 15.10 klo 10 liturgia

Kulttuurikeskus Sofia

Pyhän viisauden kappeli,
Kallvikinniementie 35, Vuosaari

JUMALANPALVELUKSET

Arkisin aamupalvelus klo 8.30 – 9.
Ehtoopalvelus klo 16.30 – 17. Lauantaisin
liturgia klo 10.30.

Myös muita palveluksia tapahtumien
yhteydessä, ks. www.sofia.fi/kappeli

LÄNTINEN ALUE

PAPISTO

Pastori Kalevi Kasala
p. (09) 8564 6128, 040 525 2868

Pastori Petri Korhonen
p. (09) 8564 6127, 050 409 6267

KANTTORIT

Petri Hakonen p. (09) 8564 6146,
040 767 4335

Matti Jyrkinen p. (09) 8564 6147,
040 525 0782

AVUSTAVA PAPISTO

Rovasti Heikki Huttunen, p. 040 741 8792

Pastori Markus Kinkki, p. 050 5637 579

Diakoni Seppo Pesonen, p. 040 747 6615

Tapiola

Pyhittäjä Herman Alaskalaisen kirkko,
Kaupinkalliontie 2, p. (09) 85 646 221

Pappi Petri Korhonen, kanttori Petri Hakonen

JUMALANPALVELUKSET

***Pe 8.9. klo 9 liturgia**
La 9.9. klo 17 vigilia
Su 10.9. klo 10 liturgia
Ke 13.9. klo 9 aamupalvelus
Ke 13.9. klo 17 vigilia
***To 14.9. klo 9 liturgia**
La 16.9. klo 17 vigilia
Su 17.9. klo 10 liturgia
Ke 20.9. klo 9 aamupalvelus
Ke 20.9. klo 17 ehtoopalvelus
To 21.9. klo 9 liturgia
La 23.9. klo 17 vigilia
Su 24.9. klo 10 liturgia
Ke 27.9. klo 9 aamupalvelus
Ke 27.9. klo 17 ehtoopalvelus
To 28.9. klo 9 liturgia
La 30.9. klo 17 vigilia
Su 1.10. klo 10 liturgia
Ke 4.10. klo 9 aamupalvelus
Ke 4.10. klo 17 ehtoopalvelus
To 5.10. klo 9 liturgia
La 7.10. klo 17 vigilia
Su 8.10. klo 10 liturgia
Ke 11.10. klo 9 aamupalvelus
Ke 11.10. klo 17 ehtoopalvelus
To 12.10. klo 9 liturgia
La 14.10. klo 17 vigilia
Su 15.10. klo 10 liturgia

Ke 18.10. klo 9 aamupalvelus
To 19.10. klo 9 liturgia
La 21.10. klo 17 vigilia
Su 22.10. klo 10 liturgia

MUUTA TOIMINTAA

Liturgian aikana lastenkerho yli 3-vuotiaille ja ponomarikerho yli 6-vuotiaille pojille.

Espoon keskus

Trapesa, Kirkkojärventie 1 (Espoon juna-

asema, 2. krs.), Espoo

Pappi Heikki Huttunen, kanttori Maija Nuorteva

JUMALANPALVELUKSET

Su 24.9. klo 10 liturgia
Su 8.10. klo 10 liturgia

Hanko

Pyhien apostolienvertaisten Magdalan

Maria ja Vladimir Kiovalaisen kirkko,

Täktomintie

Isännöitsijä Alan Jeffery, 040 554 2764

Pappi Kalevi Kasala, kanttori Matti Jyrkinen

JUMALANPALVELUKSET

La 9.9. klo 18 vigilia
Su 10.9. klo 10 liturgia
La 7.10. klo 18 ehtoopalvelus
Su 8.10. klo 10 liturgia

Lohja

Karjalan valistajien kirkko, Nahkurinkatu 4

Pappi Kalevi Kasala, kanttori Matti Jyrkinen

Isännöitsijä Seppo Pesonen, p. 040 747 6615

JUMALANPALVELUKSET

***To 14.9. klo 10 liturgia**
Ke 11.10. klo 18 ehtoopalvelus
Ke 25.10. klo 18 ehtoopalvelus

MUUTA TOIMINTAA

Kirkkokerho

Kuukauden 1. ja 3. sunnuntai yli 3-vuotiaille.

Metsolan hautausmaan tsasouna

**Kaikkien pyhien tsasouna,
Myyryntie 8, Lohja**

JUMALANPALVELUKSET

Ke 13.9. klo 18 vigilia
La 30.9. klo 18 vigilia
Su 1.10. klo 10 liturgia

Nummela

**Ortodoksinen rukoushuone,
Naaranpajuntie 7, p. 046 632 1210**

JUMALANPALVELUKSET

***Pe 8.9. klo 9.30 liturgia**
Ke 20.9. klo 18 ehtoopalvelus
La 23.9. klo 18 vigilia
Su 24.9. klo 10 liturgia
Ke 4.10. klo 18 ehtoopalvelus
La 21.10. klo 18 vigilia
Su 22.10. klo 10 liturgia

MUUTA TOIMINTAA

Liturgian aikana lastenkerho yli 3-vuotiaille joka kuukauden 4. sunnuntai.

Tammisaari

(Tammisaaren ev. lut. kirkko, Iso Kirkkokatu 1)

La 16.9. klo 10 liturgia

La 21.10. klo 10 liturgia

Kirkkonummi

Pokrovan kirkko, Elfvinginkuja, Jorvas

p. (09) 221 1400

JUMALANPALVELUKSET

Ke 13.9. klo 17 vigilia

***To 14.9. klo 8 liturgia**

La 16.9. klo 17 vigilia

Su 17.9. klo 10 liturgia

La 23.9. klo 17 vigilia

Su 24.9. klo 10 liturgia

Ke 27.9. klo 17 vigilia

To 28.9. klo 8 liturgia

La 30.9. klo 17 vigilia

Su 1.10. klo 10 liturgia

La 7.10. klo 17 vigilia

Su 8.10. klo 10 liturgia

La 14.10. klo 17 vigilia

Su 15.10. klo 10 liturgia

La 21.10. klo 17 vigilia

Su 22.10. klo 10 liturgia

ITÄINEN ALUE

PAPISTO

Pastori Mikael Sundkvist,
p. (09) 8564 6126, 050 350 9356

Pastori Kimmo Kallinen,
p. 040 707 9609

KANTTORIT

Minna Jokinen
p. 050 358 7339

Olga Soldatova p. (09) 8564 6144,
040 1930733

Elena Nemlander,
p. 0440 430 249, Porvoo

MUU PAPISTO

Rovasti Jukka Alava,
p. 0400 737 466, jukka.alava@iki.fi

Rovasti Viktor Porokara (eläkk.)
p. 0400 744 757

Pastori Tapio Rautamäki p. 045 692 9081

Pastori Johannes Lahtela, p. 040 776 0700
Järvenpää

Diakoni Sergei Podschivalow
p. 040 749 1560, Tikkurila

Diakoni Andreas Stenberg, Tikkurila

Diakoni Yrjö Saranpää, Porvoo

Diakoni Heikki Korhonen, Porvoo

Tikkurila

Kristuksen taivaaseenastumisen kirkko

Läntinen Valkoisenlähdeentie 48

Pappi Mikael Sundkvist, kanttori Olga Soldatova

JUMALANPALVELUKSET

***Pe 8.9. klo 9 liturgia**
La 9.9. klo 17 vigilia
Su 10.9. klo 10 liturgia
Ti 12.9. klo 18 ehtoopalvelus, sl
Ke 13.9. klo 17.30 suuri ehtoopalvelus

***To 14.9. klo 9 aamupalvelus ja liturgia**

La 16.9. klo 17 vigilia

Su 17.9. klo 10 liturgia

Ke 20.9. klo 17.30 ehtoopalvelus

La 23.9. klo 17 vigilia

Su 24.9. klo 10 liturgia

Ke 27.9. klo 17.30 ehtoopalvelus

La 30.9. klo 17 vigilia

Su 1.10. klo 10 liturgia

Ke 4.10. klo 17.30 ehtoopalvelus

La 7.10. klo 17 suuri ehtoopalvelus

Su 8.10. klo 9 aamupalvelus ja liturgia

Ti 10.10. klo 18 ehtoopalvelus, sl

Ke 11.10. klo 17.30 ehtoopalvelus

La 14.10. klo 17 vigilia

Su 15.10. klo 10 liturgia

Ke 18.10. klo 17.30 ehtoopalvelus

La 21.10. klo 9 aamupalvelus ja liturgia,

vainajien muistelupäivä

La 21.10. klo 17 vigilia

Su 22.10. klo 10 liturgia

Myyrmäki

Pyhän Martinin ev.-lut.

kappeli, Uomatie 1, Vantaa

JUMALANPALVELUKSET

La 7.10. klo 10 liturgia

Järvenpää

Jumalansyntyttäjän Kazanilaisen

ikonin kirkko, Kartanontie 45

Isännöitsijä Jyrki Vaara, p. 040 090 7550

Pastori Kimmo Kallinen, kanttori Minna Jokinen

JUMALANPALVELUKSET

La 9.9. klo 10 liturgia

Ke 13.9. klo 17 vigilia

***To 14.9. klo 10 liturgia**

La 16.9. klo 17 vigilia

Su 17.9. klo 10 liturgia

Ma 18.9. klo 18 ehtoopalvelus

La 23.9. klo 10 liturgia

La 30.9. klo 17 vigilia

Su 1.10. klo 10 liturgia

La 7.10. klo 10 liturgia

Ke 11.10. klo 17 ehtoopalvelus

La 14.10. klo 17 vigilia

Su 15.10. klo 10 liturgia

La 21.10. klo 17 vigilia

Su 22.10. klo 9.30 vedenpyhitys ja liturgia
(syyspraasniekka)

Klaukkala

Pyhän Nektarios Eginalaisen kirkko

Kuonomäentie 80, 01800 Klaukkala

Isännöitsijä Aune Svennevig, p. (09) 8564 6231,
pappi Tapio Rautamäki, kanttori Minna Jokinen

JUMALANPALVELUKSET

Su 10.9. klo 10 liturgia

Su 24.9. klo 10 liturgia

Su 8.10. klo 10 liturgia

Su 29.10. klo 10 liturgia

Porvoo

Kristuksen kirkastumisen kirkko

Vanha Helsingintie 1, Tattarinmalmi

Vahtimestari Niko Laakso, p. (09) 85 646 232,

Pappi Kimmo Kallinen, kanttori Elena Nemlander

JUMALANPALVELUKSET

***Pe 8.9. klo 10 liturgia**

La 9.9. klo 17 vigilia

Su 10.9. klo 10 liturgia

Ma 11.9. klo 18 ehtoopalvelus, sl
To 14.9. klo 17.30 akatistos
La 23.9. klo 17 vigilia
Su 24.9. klo 10 liturgia
To 28.9. klo 17.30 akatistos
La 7.10. klo 17 vigilia
Su 8.10. klo 10 liturgia
Ma 9.10. klo 18 ehtoopalvelus, sl
To 12.10 klo 17.30 akatistos
To 19.10 klo 17.30 akatistos

МУУТА ТОИМINTAA

Sunnuntaisin liturgian aikana lastenkerho yli 3-vuotiaille.

MONIKULTTUURINEN TYÖ

PAPISTO

Pastori Vaslav (Slava) Skopets
p. (09) 8564 6123,

Pastori Teemu Toivonen,
p. (09) 8564 6122, 040 511 3846

KANTTORI

Irina Tchervinskij-Matsi,
p. (09) 8564 6141, 050 374 0019

AVUSTAVA PAPISTO

Rovasti Heikki Huttunen, p. 040 741 8792
Rovasti Ion Durac, p. 040 516 6741 (rom)
Pastori Alekski Saveljeff, p. 040 683 8050
Pastori Alexandre Björklund,
p. 040 550 0103

Pyhän Kolminaisuuden kirkko

Unioninkatu 31, Kruununhaka

p. (09) 85 646 210/vahtimestari
Pastori Vaslav (Slava) Skopets,
kanttori Irina Tchervinskij-Matsi
Muu papisto: pastori Alekski Saveljeff, pastori
Alexandre Björklund, yli diakoni Gennadij
Stolbow, diakoni Ioann Markolainen

SLAAVINKIELISET JUMALANPALVELUKSET

*Pe 8.9. klo 10 liturgia

La 9.9. klo 16.30 yleinen panihida

La 9.9. klo 17 vigilia

Su 10.9. klo 10 liturgia

Ke 13.9. klo 17 vigilia

*To 14.9. klo 10 liturgia

La 16.9. klo 16.30 yleinen panihida

La 16.9. klo 17 vigilia

Su 17.9. klo 10 liturgia

Ke 20.9. klo 17 ehtoopalvelus

La 23.9. klo 16.30 yleinen panihida

La 23.9. klo 17 vigilia

Su 24.9. klo 10 liturgia

Ke 27.9. klo 17 ehtoopalvelus

La 30.9. klo 16.30 yleinen panihida

La 30.9. klo 17 vigilia

Su 1.10. klo 10 liturgia

Ke 4.10. klo 17 ehtoopalvelus

La 7.10. klo 16.30 yleinen panihida

La 7.10. klo 17 vigilia

Su 8.10. klo 10 liturgia

Ke 11.10. klo 17 ehtoopalvelus

La 14.10. klo 16.30 yleinen panihida

La 14.10. klo 17 vigilia

Su 15.10. klo 10 liturgia

Ke 18.10. klo 17 ehtoopalvelus

La 21.10. klo 16.30 yleinen panihida

La 21.10. klo 17 vigilia

Su 22.10. klo 10 liturgia

TOIMINTAA

Kirkkokerho yli 3-vuotiaille su klo 10–12.30
Ponomarikerho yli 6-vuotiaille pojille su klo
10–12.30 ja ke klo 17–18

Huskyrkan i Helsingfors

Elisabetsgatan 29 A, 4:e vån

Gudstjänsterna förrättas av fr Teemu Toivonen,
Mariamkören sjunger under ledning av Satu Vola.

GUDSTJÄNSTER PÅ SVENSKA

Lö 30.9. kl 17 vigil

Sön 1.10. kl 10 liturgi

Kotikirkko / Ss. James and Catherine Church

Liisankatu 29, 4th floor (Kruununhaka),
Teemu Toivonen, 040 511 3846

ENGLISH SERVICES

Sat 9.9. at 17 evening service

Sun 10.9. at 10 liturgi

Sat 7.10. at 17 evening service

Sun 8.10. at 10 liturgi

Στο παρεκκλήσιο του Kotikirkko

Διεύθυνση: Liisankatu 29 A, Ελσίνκι,
Teemu Toivonen, 040 511 3846

Κυριακή 17.9 στις 9.00 ὄρθρος και Θεία
Λειτουργία

Κυριακή 15.10 στις 9.00 ὄρθρος και Θεία
Λειτουργία

КАЛЕНДАРЬ БОГОСЛУЖЕНИЙ

Хельсинкский приход

Настоятель прихода

Маркку Салминен, тел. 09 85 646 103,
markku.salminen@ort.fi

Канцелярия прихода

Адрес: Liisankatu 29, 00170 Helsinki

Русскоязычный священник

Вячеслав Скопец, тел. 09 85 646 123,
vaslav.skopets@ort.fi

Регент

Ирина Червинский–Матси,
тел. 09 85 646 141

Русскоязычный священник дежурит в
сторожке Свято-Троицкого храма
каждый вторник 10–12.

Хельсинки

Свято-Троицкий храм

Unioninkatu 31, Helsinki, 09 8564 6210

Священник Вячеслав Скопец

Регент Ирина Червинский–Матси

Внештатное священство

Священник Александр Бьёрклунд

Священник Алексей Савельев

Протоиерей Геннадий Столбов

Диакон Иван Марколайнен

БОГОСЛУЖЕНИЯ

*Пт 8.9. в 10 Литургия

Сб 9.9. в 16.30 Панихида

Сб 9.9. в 17 Всенощное бдение

Вск 10.9. в 10 Литургия

Ср 13.9. в 17 Всенощное бдение

*Чт 14.9. в 10 Литургия.

Сб 16.9. в 16.30 Панихида

Сб 16.9. в 17 Всенощное бдение

Вск 17.9. в 10 Литургия

Ср 20.9. в 17 Вечерня

Сб 23.9. в 16.30 Панихида

Сб 23.9. в 17 Всенощное бдение

Вск 24.9. в 10 Литургия

Ср 27.9. в 17 Вечерня

Сб 30.9. в 17.30 Панихида

Сб 30.9. в 17 Всенощное бдение

Вск 1.10. в 10 Литургия. Покров

Пресвятой Богородицы

Ср 4.10. в 17 Вечерня и беседа

о православии

Сб 7.10. в 16.30 Панихида

Сб 7.10. в 17 Всенощное бдение

Вск 8.10. в 10 Литургия

Ср 11.10. в 17 Вечерня и беседа

о православии

Сб 14.10. в 16.30 Панихида

Сб 14.10. в 17 Всенощное бдение

Вск 15.10. в 10 Литургия

Ср 18.10. в 17 Вечерня и беседа

о православии

Сб 21.10. в 16.30 Панихида

Сб 21.10. в 17 Всенощное бдение

Вск 22.10. в 10 Литургия

Кружки на русском языке при Свято-Троицком храме.

Внимание! Занятия проходят в приходском зале Свято-Троицкого храма. Адрес: Rauhankatu 18, Helsinki (Небольшое здание возле Свято-Троицкого храма, вход со стороны Rauhankatu).

Семейный клуб

Каждый вторник с 11 по 13.30. Руководитель Евгения Султан (тел. 046 881 1818). Клуб открыт для родителей с маленькими детьми и всех тех, кто хочет пообщаться на русском языке и провести интересно время. Во время работы клуба в Свято-Троицком храме дежурит русскоязычный священник.

Воскресная школа (на русском языке)

Каждое воскресенье с 10 до 12. Руководитель Евгения Султан (тел. 046 881 1818). Школа открыта для детей от 3 лет. С детьми проводятся занятия на тему праздников или воскресных евангельских текстов, читаемых на литургии, а так же занимаются поделками и познавательными играми. Занятия проходят до начала Евхаристии.

Хор Свято-Троицкого храма приглашает новых певчих!

Хор поет на богослужениях по субботам и по воскресениям, а также на богослужениях церковных праздников на церковно-славянском языке. Сейчас хор ведется набор новых певчих. Желающим петь в хоре необходимо знать нотную грамоту. Репетиции хора проводятся по понедельникам с 18 до 20 в Свято-Троицком храме. В осеннем периоде хор готовится к 190-летию Хельсинкского прихода и Свято-Троицкого храма. Объявиться, или

получить дополнительную информацию можно у регента Ирины Червинский-Матси: irina.tchervinskij-matsi@ort.fi, 050 374 0019

Вечерня и беседы о православии на русском языке

Двенадцать бесед посвящены Символу веры

По средам вечерня на церковнославянском языке в 18 в Свято-Троицком храме, после беседа о православии на русском языке.

Дни проведения и темы бесед:

CP 20.9 "Верую во единого Бога Отца"

CP 27.9 "(Верую) и во единого Господа Иисуса Христа"

CP 4.10 "Для нас людей и для нашего спасения шедшего с небес"

CP 11.10 "Распятого же за нас при Понтии Пилате"

CP 18.10 "И воскресшего в третий день"

Беседы проводит иерей Алексей Савельев

Вход на территорию храма со стороны Rauhankatu

Храм при доме престарелых

Церковь святых мучениц Веры, Надежды, Любви и матери их Софии, Hämeentie 55, 00580 Helsinki, тел. 09 2511 1411

Священник: Виктор Порокара

БОГОСЛУЖЕНИЯ

Сб 16.9. в 17.30 Всенощное бдение

Вс 17.9. в 10 Освящение воды и литургия

Сб 30.09 в 17.30 Всенощное бдение

Вс 1.10. в 10 литургия

Сб 14.10 в 17.30 Всенощное бдение

Вс 15.10 в 10 литургия

Приходской центр в Мюллюуро

Часовня прп. Александра Свирского
Myllypurontie 1, 00920 Helsinki,
тел. 09 85 646 206.

Священник Юрки Пенттонен,
тел. 09 85 646 124

Богослужения совершаются на финском языке, но при необходимости используется и церковнославянский язык.

- Чаепитие по воскресеньям после Литургии
- Воскресная школа для детей по воскресеньям с 10 до 12.30

Культурный центр София

Часовня Святой Софии – Премудрости Божией, Kallvikinniementie 35, 00980 Helsinki, тел. 010 277 900

Расписание богослужений: www.sofia.fi

Эспоо

Церковь прп. Германа Аляскинского в Тапиола

Kaupinkalliontie 2, 02100 Espoo
тел. 09 85 646 221

Священники: Петри Корхонен, тел. 09 85 646 127; Хейкки Хуттунен, тел. 040 741 8792.

В первое воскресенье месяца служба на финском и русском языках.

Интернациональный центр Трапеза

Часовня в честь равноапостольных жен-мироносиц Kotikyläntie 5, 02770 Espoo

Богослужения проводятся на финском и частично на русском языках.

Вантаа

Спасо-Вознесенская церковь в Тиккурила

Läntinen Valkoisenlähteentie 48, 01450 Vantaa

Священник Микаел Сундквист, тел. 09 85 646 125, 050 350 9356. Дьякон Сергей Подшивалов, тел. 040 749 1560.

Каждое последнее воскресенье месяца литургия на финском и славянском языках.

Чаепитие по воскресеньям после литургии.

TOIMINTAA HELSINGIN SEURAKUNNASSA

HELSINKI

Helsingin tiistaiseura

Syksyn toimintakausi alkaa 12.9. ja kokoon-tumisia on syksyllä parittoman viikon ti klo 16 seurakuntasalilla. Syksyn ohjelmaa: 12.9. Syyskauden aloitus, vieraana seurakunnan vapaaehtoistoiminnan koordinaattori Kristiina Aminoff. 26.9. Vierailu Jumalansynnyttäjän syntymän yhteisön kappeliin Mikonkadulla. 10.10. Juha Järvinen kertoo vanhan Valamon munkeista

Raamattupiiri

Kotikirkossa tiistaisin ehtoopalvelus klo 17, jonka jälkeen raamattupiiri kokoontuu ortodoksisessa kirjastossa.

Suomalais-venäläinen nuorten laulukerho

Kaksikielinen kerho 9–14-vuotiaille nuorille. Ilmoittautumiset ja lisätiedot: kanttori Irina Tchervinskij-Matsi, irina.tchervinskij-matsi@ort.fi, 050 374 0019.

Yhteisöpäivät Uspenskin katedraalissa

Yhteisöpäivät ovat kaikille avoimia tilaisuuksia. Talkoohengessä valmistamme katedraalia tuleviin juhliin. Tarjolla on siivoamista, kirkon koristelua, koristeiden tekoa, käsitöitä, pakkaustalkoita, ruokaa, kahvia, ja juttuseuraa. Yhteisöpäivät syksyllä 2017: 30.9. klo 10–16, 28.10. klo 10–16 ja 25.11. klo 10–16.

Jumalansynnyttäjän syntymän yhteisö

Jumalansynnyttäjän syntymän kappelissa toimitetaan arkisin aamupalvelus ja illalla Jeesuksen rukous -palvelus tai akatistos. Torstaina 28.9. kello 16 aloitamme sarjan keskusteluja aiheesta "usko arjessa" isä Anthony Bloomin kirjoitukset oppaanamme. Olohuone-lafka on auki lauantaicin kello

13–16. Mahdollisuus opetella rukousnauhojen solmimista ja tehdä käsitöitä, tai viettää hetki kanssamme keskustellen. Myynnissä mm. tuohuksia, ikoneita ja kirjallisuutta. Mahdollisuus ostaa lukemista kirjakerpputo-riilta. Os. Mikonkatu 25, Helsinkin (summerissa lukee kappeli, käynti sisäpihalta). Lisätietoja: www.theotokos.fi

TAPAHTUMIA

Tutustu ortodoksisuuteen -lauantai

Ortodoksisen kirkkoon tutustuttava luentosarja pidetään lauantaicin 16.9.2017 klo 10–16 seurakuntasalilla (Unioninkatu 39, sisäpiha). Luennoitsijoina toimivat seurakunnan papit. Kaikki ortodoksisuudesta kiinnostuneet ovat tervetulleita mukaan!

Uspenskin katedraalikuoro 150 vuotta
Juhlakonsertti su 1.10.2017 klo 17 Uspenskin katedraalissa. Konsertissa kantoesitetään Mikko Sidoroffin säveltämä rukouspalvelus Kozeltshanin Jumalanäidin ihmeitatekevälle ikonille. Muita säveltäjänimiä Pavel Tshesnokov ja Leonid Bashmakov. Kuoroa johtaa Varvara Merras-Häyrynen, solistina baritoni Sampo Haapaniemi. Vapaa pääsy. Ohjelma 10€.

ITÄ-HELSINKI

Ekumeeninen vastuuviikko

Ekumeenista vastuuviikkoa vietetään 22.-29.10. teemalla Omalla äänellä. Viikon aikana keskitytään kysymyksiin tyttöjen ja naisten syrjinnästä. Vastuuviikon teemaan tutustutaan Pyhittäjä Aleksanteri Syväriläisen kappelilla la 21.10. klo 17 alkavan ehtoopalveluksen jälkeen.

Pyhittäjä Aleksanteri Syväriläisen kappelin kuoro

Kuoroharjoitukset jatkuvat ke klo 18–20. Mikäli olet kiinnostunut tulemaan mukaan toimintaan, tule paikalle tai ota yhteys kanttori Kirsi-Mariaan puh. 050 401 4798. Valmistaudu musikaalisuuden ja äänialan testaukseen, ja opettele jokin laulu koelauluksi.

Liturgia kansanlauluna

Pyhittäjä Aleksanteri Syväriläisen kappelissa lauletaan kerran kuussa sunnuntailiturgia koko kirkkokansan voimin. Ääneen pääsevät niin laulutaitoiset kuin lauluhaluisetkin. Syyskaudella liturgioiden päivämäärät ovat 15.10., 12.11. ja 17.12.

Venäjänkielinen lasten musiikkikerho

Perjantaisin Pyhittäjä Aleksanteri Syväriläisen kappelissa klo 17. Ohjaajana toimii Anna Chatylovitch.

Karjalankielinen kirkkolaulupiiri

Kirkkolaulupiirin tarkoituksena on tutustua karjalan kielelle käännettyyn kirkolliseen materiaaliin osallistujien toiveiden mukaan. Aiinoa pääsyyvaatimus kiinnostus karjalan kieleen. Ensimmäinen kokoon-tuminen Pt. Aleksanterin kappelilla to 14.9. klo 18. Lisätietoja Kirsi-Maria-kanttorilta puh. 050 401 4798.

KULTTUURIKESKUS SOFIA

Taidenäyttelyt

Ulla Rantasen taidenäyttely, 2.9.–24.10.2017
Rosa Liksomien Postmoderni ekumeeninen ikonostaasi, esillä toistaiseksi.
Pysyvä kirkkotaidenäyttely

Sofian 10-vuotisjuhlakonsertti, su 17.9. klo 16.00–17.30 Helsingin Tuomiokirkossa
Helsingin Tuomiokirkossa järjestettävässä juhlakonsertissa esiintyy Saint Ephraim –kuoro Budapestistä. Konsertin järjestäjinä Kulttuurikeskus Sofia, Helsingin luterilainen hiippakunta, Unkarin suurlähetystö sekä Unkarin kulttuuri- ja tiedekeskus. Metropolia Ambrosius ja piispa Irja Askola esittävät tervehdykset. Vapaa pääsy.

Taideterapeuttinen ateljee

Pe–su 22.–24.9. Kuvataiteellinen viikonlopputyöpaja on suunnattu taideterapian ryhmäkokemusta jo ennestään omaaville. Vetäjänä taideterapeutti Meri-Helga Mantere. Hinta 134€, sis. ohjelman, ateriat ja materiaalit. Ilmoittautuminen: mh.mantere@gmail.com.

Ortodoksinen kirkko ja Eurooppa -seminaari

La 23.9. klo 13–16. Seminaarissa pohditaan ortodoksisesta näkökulmasta kirkkojen asemaa nyky-Euroopassa. Alustajana Euroopan kirkkojen konferenssin (EKK) pääsihteeri, rovasti Heikki Huttunen. Seminaarin avaa metropoliitta Ambrosius. Yhteistyössä Athoksen ystävät ry:n kanssa. Maksuton.

Вечер: “Музыка для души”, 30 сентября 2017 в 16.00 Чюрленис и Сибелиус - два гениальных композитора, имена которых знает весь мир. Их произведения исполняются в концертных и органных залах. Музыка для души привлекает и профессионалов, и любителей их творчества. Бесплатный семинар.

Sofian syystalkoot

La 7.10. klo 12–16 Perinteiset syksyn pihattalkoot yhteistyössä Sofian ystävät ry:n kanssa. Tarjoamme lounaan ja päätöskahvit sekä saunan ja uinnin. Mahdollisuus osallistua liturgiaan klo 10.30. Tervetuloa!

On ihanaa olla nainen! –naisten viikonloppu

Pe–su 13.–15.10. Tule etsimään elämän iloa, energiaa ja levollisuutta yhteisestä naisten viikonlopusta. Ohjaajana Mari Vainio, joka on kirjoittaja, hiljaisuuden retriitinohjaaja ja joogaohjaaja. Hinta 250–290€, sis. ohjelman, ateriat ja majoituksen. Ilm. 28.9. mennessä.

Um Shmum – Seitsemän tuntia kuolemaan -elokuvaseminaari

La 14.10. klo 13.00 Seminaarissa nähdään suomalais-israelilaisen Gideon Gitain ohjaama dokumenttielokuva ”Um Shmum – Seitsemän tuntia kuolemaan”, joka kertoo Israelin ja YK:n vaikeasta suhteesta. Elokuvan taustoista kertoo toimittaja Hannu Reime. Maksuton.

Mitä ihmisen jälkeen? -seminaari

La 21.10. klo 13–17 Teemana Tekoäly, kybor-

git ja humanismi. Alustajana mm. metropoliitta Ambrosius. Yhteistyössä Filosofiklubin ja Kriittisen korkeakoulun kanssa. Hinta on 25€, sis. välipalan ja iltapäiväkahvit. Ilm. 20.10. mennessä.

Lisätiedot: sofia.fi/tapahtumat. Ohjelma-
muutokset mahdollisia. Kurssien yhteydessä majoitus aamiaisella alkaen 40€/vrk. Ilmoittautumiset: reception@sofia.fi tai p. 010 277 900. Kulttuurikeskus Sofia, Kallvikinniementie 35, 00980 Hki.

LÄNTINEN ALUE

Lohjan kirkko, Nahkurinkatu 4

Kuoroharjoitus keskiviikkoisin klo 18–20: 20.9., 27.9., 4.10., 11.10., 25.10., 1.11., 8.11., 15.11., 13.12. Uudet laulajat ovat tervetulleita laulukokeen kautta koeajalle. Lisätietoja kanttori Matti Jyrkinen, p. 040 525 0782, matti.jyrkinen@ort.fi.

Yhteislaulutilaisuus keskiviikkona 22.11. klo 18–20.

Seniorikerho torstaisin klo 14–16: 21.9., 5.10., 19.10., 2.11., 16.11., 30.11. Lisätietoja kanttori Matti Jyrkinen, p. 040 525 0782, matti.jyrkinen@ort.fi

Ortodoksisuus tutuksi –kurssi torstaisin klo 18–20. Lisätietoja isä Kalevi Kasala, p. 040 525 2868, kalevi.kasala@ort.fi

Länsi-Uudenmaan ortodoksien seurakuntailat, lisätietoja puheenjohtaja Urpo Uotila 044 314 5210.

Ikonipiiri maanantaisin klo 10–14: 4.9., 25.9., 2.10., 9.10., 23.10., 30.10., 6.11., 13.11., 20.11., 27.11. Lisätietoja Tarja Tarima 040 541 3901, tarja.tarima@tikkurila.com

Miestenpiiri kokoontuu erikseen sovittuina ajankohtina. Lisätietoja kanttori Matti Jyrkinen, p. 040 525 0782.

Naistenpiiri kokoontuu erikseen sovittuina ajankohtina. Lisätietoja Pirkko Siili 0400 782 144.

Lastenkerho liturgiapalvelusten yhteydessä. Lisätietoja Päivi Kasala, p. 050 347 0205.

Nummelan rukoushuone, Naaranpajantie 7

Perjantaipiiri perjantaisin klo 12–14: 15.9., 29.9., 13.10., 27.10., 10.11., 24.11., 8.12. Lisätietoja kanttori Matti Jyrkinen 040 525 0782, matti.jyrkinen@ort.fi

Ikonipiiri tiistaisin klo 10–14. Lisätietoja Ritva Tarima 0400 719 563, ritva.tarima@suomi24.fi.

Yhteislaulutilaisuus keskiviikkona 29.11. klo 18–20.

Lastenkerho liturgiapalvelusten yhteydessä. Lisätietoja Niina-Maarit Rautamäki 040 484 2427.

Lastenkerho ja nuortenkerho, lisätietoja Niina-Maarit Rautamäki, p. 040 484 2427.

Hangon ortodoksinen kirkko, Täktomintie 5

Kuoroharjoitus sunnuntaisin klo 14–16: 17.9., 24.9., 1.10., 15.10., 22.10., 29.10., 5.11., 26.11., 3.12. Uudet laulajat ovat tervetulleita laulukokeen kautta koeajalle. Lisätietoja kanttori Matti Jyrkinen, p. 040 525 0782, matti.jyrkinen@ort.fi.

Torstaikerho torstaisin klo 18–20: 14.9., 5.10., 26.10., 23.11., 14.12. Lisätietoja kanttori Matti Jyrkinen 040 525 0782, matti.jyrkinen@ort.fi

Ortodoksisuus ja ekumenia -seminaari

Aloitus klo 10, johdanto isä Heikki Huttunen ja isä Juha Lampinen puhuu käytännön ekumeniasta. Ruokatauko klo 12. Paneelikeskustelu aiheesta Ekumenia auttamisen työkaluna. Keskustelussa mukana mm. Euroopan Neuvoston ihmisoikeusasiantuntija Anna Hyvärinen ja Vapaakirkon Pentti Rantanen, sekä luterilaisesta kirkosta Anders Laxell. Klo 17 seminaarin päätteeksi Matti Jyrkinen ja Petri Hakosen yhteiskuoron konsertti. Klo 18 ehtoopalvelus. Sunnuntaina 8.10. klo 10 Hangon kirkossa liturgia.

Karkkila, ev. lut. seurakuntatalo, Huhdintie 9–11

Seurakuntailta perjantaisin klo 18–20: 15.9., 29.9., 13.10., 27.10., 10.11., 24.11., 8.12. Lisätietoja kanttori Matti Jyrkinen 040 525 0782, matti.jyrkinen@ort.fi

Ikonipiiri torstaisin klo 12–16: 7.9., 21.9., 28.9., 5.10., 12.10., 26.10., 2.11., 9.11., 23.11., 30.11. Lisätietoja Tarja Tarima 040 541 3901, tarja.tarima@tikkurila.com

Kirkkonummi, ev. lut. seurakuntatalo, Seurakunnantie 1

Seurakuntailta torstaisin klo 18–20: 14.9., 5.10., 26.10., 23.11., 14.12. Lisätietoja kanttori Matti Jyrkinen, p. 040 525 0782, matti.jyrkinen@ort.fi

Tammisaaren kirkkokahvit

Liturgiapalvelukset toimitetaan lauantaisin 16.9., 21.10. ja 16.12. klo 10 Tammisaaren ev. lut. kirkossa, Iso Kirkkokatu 1. Liturgian jälkeen kokoonnumme kirkkokahveille Tammissaaren motellille. Lisätietoja kanttori Matti Jyrkinen, p. 040 525 0782, matti.jyrkinen@ort.fi

TAPAHTUMIA

Luentosarja Pokrovassa

Pokrovan veljestö järjestää luentosarjan johon kaikilla on mahdollisuus osallistua jotka ovat kiinnostuneita ortodoksiesta kirkosta. Luennoitsijana toimii TM Vladimir Sokratilin La 16.9. klo 15 Ortodoksinen ihmiskäsitys La 23.9. klo 15 Kirkko pelastusyhdistyksenä La 30.9. klo 15 Ortodoksinen kirkon sakramentit La 7.10. klo 15 Ortodoksinen kirkon rukous- ja jumalanpalvelus

Luennot pidetään Pokrovan kirkon tiloissa, os. Elfvinginkuja 11, 02420 Jorvas, Kirkkonummi

ITÄINEN ALUE

Kristuksen taivaaseenastumisen kirkon 20-vuotisjuhla

Tikkurilassa su 10.9. klo 10 liturgia, KP metropoliitta Ambrosius papiston avustamana.

Ohjelmassa ruokailu, puheet, musiikki-ohjelma, tervehdykset ja juhlakahvit.

Avoimet ovet Tikkurilan kirkossa

Avoimet ovet la 16.9. klo 10–16 Vantaan Kristuksen taivaaseenastumisen kirkolla kirkon 20-vuotisjuhlan johdosta.

Su 22.10. Vanhusten kirkkopyhä Tikkurilassa

Kirkkokuoro

Harjoitukset torstaisin klo 18–20. Kanttori: Olga Soldatova, 0401930733, olga.soldatova@ort.fi

Ikonikerho

Tiedustelut Liisa Holst, 040 566 8481

Tikkurilan kirkon tiistaiseura

Ortodoksiakerho Arseni-salissa parillisten viikkojen keskiviikko-iltoina ehtoopalveluksen jälkeen klo 18, opettajana isä Mikael Sundkvist.

20.9. Jobin kirja: johdanto

4.10. Syyrialais-ortodoksinen kirkko

18.10. Jobin kirja: Jobin ja kolmen ystävän puheet (I)

Toimintaa Järvenpäässä

Syksyn temppeleijuhla 22.10. Järvenpäässä
Syksyn temppeleijuhlan palvelukset ovat lauantaina 21.10. vigilia ja sunnuntaina 22.10. vedenpyhitys ja liturgia.

Ortodoksisuus tutuksi

La toimitettavien liturgioiden jälkeen ortodoksisuuden perusteita esittelevä alustus-tuokio. Liturgia klo 10 ja alustus klo 11.30 lauantaisin 9.9., 23.9., 7.10., 4.11., 25.11., 9.12. ja 23.12. Lisätietoja pastori Kimmo Kalinen, puh. 040 707 9609.

Kuoro

Kuoroharjoitukset ke klo 17.30–19.30. Vanhat ja uudet ortodoksisesta kirkkomusiikista kiinnostuneet laulajat tervetuloa! Lisätiedot: kanttori Minna Jokinen, puh. 050 358 7339, minna.jokinen@ort.fi

Ikonimaalaus

Ikoninmaalauspiiri kokoontuu torstaisin klo 16–19.15. Lisätietoja ohjaaja Jurij Mitroshin, puh. 050 592 2328.

Järvenpään ystäväpiiri

Järvenpään ystäväpiiri kokoontuu joka toinen ti 19.9. alkaen klo 18–20. Lisätietoja rovasti Viktor Porokara, puh. 0400 744 757.

Venäjänkieliset illat

Venäjänkieliset keskusteluillat järjestetään syyskaudella ma 18.9., 16.10. ja 18.12. Keskustelujen alustajana pastori Alekski Saveljeff.

Sanoista seuraa

Vuorovaikutuksellinen luovan kirjoittamisen ryhmä kokoontuu ma 11.9., 25.9., 9.10.,

16.10., 6.11., 20.11. ja 4.12. kello 13–15. Ohjaajana Lucia (Seija) Viitaniemi, FM, kirjallisuusterapeutti. Ilmoittautumiset: kristiina.aminoff@ort.fi

Toimintaa Porvoossa

Kuoro

Kuoroharjoitukset torstaisin klo 17.30–19.30. Oletko kiinnostunut kirkkoveisujen laulamisesta? Ota yhteyttä kanttori Elena Nemlanderiin, puh. 044 043 0249.

Ikonimaalaus

Ikonipiiri lauantaiksi klo 13.30–16.30. Kysy vapaita paikkoja ohjaaja Ritva Westermarkilta, puh. 040 531 0283, ritva.westermark@pp.inet.fi

Tiistaiseura

Porvoon tiistaiseura kokoontuu kunkin kuukauden toisena tiistaina klo 18. Syksyn ensimmäinen kokoontuminen on 19.9.

HAMINAN SRK

ORTODOKSIAKESKUS SYPRESSI, KIRKKOHERRANVIRASTO

Varuskuntakatu 14, 45100 Kouvola,

Avoimia ti–pe klo 9–13

p. 040 7047 171, hamina@ort.fi,

www.orthamina.fi

PAPISTO

Kirkkoherra Ville Kiiveri

p. 040 962 0063 ville.kiiveri@ort.fi

KANTTORI

Kari Päivinen, p. 040 866 7686

MUU HENKILÖKUNTA

Seurakunnan vahtimestari, Jaana Juka,

p. 040 486 5550, jaana.juka@ort.fi

Seurakuntasihtööri Liisa Eerola,

p. 040 7047 171

AVUSTAVA PAPISTO

Rovasti Martti Honkaselkä, p. 044 306 4900, marttihonkaselka@gmail.com

Pastori Johannes Wuorlinna, p. 050 589

9011, jouko.wuorlinna@gmail.com

Pastori Vassi Livio, p. 040 752 7727,

vassi.livio@finnet.fi

Pastori Jukka Jauhiainen

p. 0400 958 760 jukka.jauhiainen@ort.fi

Diakoni Gennadi Ikävalko, p. 040 742 4615

HAMINAN SEURAKUNNAN LIIKE- JA VUOKRATALO

Isöympyräkatu 20, Hamina

Isännöinnistä vastaa Itä-Suomen

Kiinteistöpalvelu, Isöympyräkatu 9 A 10,

49400 Hamina. Isännöitsijä Tero Tuononen

puh. 050 546 7120 (klo 15 jälkeen),

tero.tuononen@outlook.com

Hamina

Pyhiin apostolien Pietarin ja Paavalin kirkko, Raatihuoneentori 2

Kirkon ja trapesan vahtimestari pastori Jukka Jauhiainen p. 0400 958 760 jukka.jauhiainen@ort.fi

JUMALANPALVELUKSET

La 9.9. klo 18 ehtoopalvelus

Su 10.9. klo 10 liturgia

Pe 15.9. klo 21 puoliyöpalvelus

La 23.9. klo 17 vigilia (Huom! Kellonaika!)

Su 24.9. klo 10 liturgia

La 7.10. klo 17 vigilia su/sl

Su 8.10. klo 10 liturgia su/sl

La 21.10. klo 10 liturgia

Haminan

hautausmaakirkko

Hirveläntie 22

JUMALANPALVELUKSET

Haminan hautausmaakirkon praasniekka

Ma 23.10. klo 17 vigilia

Ti 24.10. klo 9.30 pieni vedenpyhitys ja

liturgia

Kouvola

Pyhän ristin kirkko, Sakaristonmäki,

Kirkonmäenkatu 2

JUMALANPALVELUKSET

Ke 13.9. klo 18 vigilia

*To 14.9. klo 9.30 pieni vedenpyhitys,

liturgia ja ristisaatto

Ke 20.9. klo 17 maallikkoehtoopalvelus

La 30.9. klo 17 vigilia

Su 1.10. klo 10 liturgia

Ke 4.10. klo 17 ehtoopalvelus

Ke 11.10. klo 17 ehtoopalvelus

Ke 18.10. klo 17 ehtoopalvelus

La 21.10. klo 17 vigilia

Su 22.10. klo 10 liturgia

Myllykosken tsasouna

Koulutie 4, Myllykoski

JUMALANPALVELUKSET

La 16.9. klo 18 ehtoopalvelus

Su 17.9. klo 10 liturgia

La 14.10. klo 17 vigilia

Su 15.10. klo 10 liturgia

TOIMINTAA HAMINAN SEURAKUNNASSA

Kirkkokuorojen harjoitukset

Haminan kuoron harjoitukset to klo 17.30

Pietarin ja Paavalin trapesassa, Kouvolan

kuoron harjoitukset keskiviikkoisin klo 18,

Ortodoksiakeskus Sypressissä. Lisätietoja

kanttori Kari Päivinen, p. 040 866 7686

Venäjänkielinen kerho

Ortodoksiakeskus Sypressissä klo 10–13, ti 19.9., 3.10. ja 17.10.

Pietarin ja Paavalin trapesassa, klo 15–19, ti

12.9. ja 26.9. ja 10.10.

8.10. liturgian jälkeen Haminassa klo 12–13, lisätietoja pastori Pavel Pugovkin p. 040 824 2403

Ortodoksiapiiri

Kokoontuu keskiviikkoisin ehtoopalveluksen jälkeen Pyhän Ristin kirkon juhlasalissa noin klo 17.30. Lahja Wartiaisen 37 vuotta pitämää Ortodoksiapiiriä jatkaa isä Ville. Kiihtos Lahjalle Ortodoksiapiiriin 37 vuodesta! Ensimmäinen kokoontuminen 13.9. ennen

vigiliaa klo 16.30 aiheena Kristus Jumalana, 11.10. noin klo 17.30 aiheena Kristus ihmisenä. Lisätietoja isä Ville p. 040 962 0063

Ortodoksisuus tutuksi

Katekumeenikurssin kokoontumiset syksyllä 2017 Haminassa. Kurssille ovat kaikki terveltulleita! Sunnuntaina 10.9. liturgian jälkeen n. klo 12: Jumalanpalvelukset ja kirkkotila, jumalanpalvelustavat
La 23.9. klo 15.30: Ortodoksisen uskon ihmiskuva: Pyhät ihmiset
La 28.10. klo 15.30: Ortodoksinen kirkko Suomessa ja maailmalla

Uusi tiistaiseura

Uusi tiistaiseura kokoontuu kuukauden 1. ja 3.s keskiviikko klo 17 alkavan ehtoopalveluksen jälkeen Pyhän Ristin kirkon juhlasalissa. Lisätietoja Tiina Toikka puh. 040 5800 907

Musikaalinen lastenkerho

Pyhän Ristin kirkon juhlasalissa sunnuntaisin klo 17, lisätietoja Iana Lang p. 044 377 8457

Kirkkokatekstiilikerho

Pyhän Ristin kirkon juhlasalissa keskiviikkoina 20.9. alkaen klo 10–13, lisätietoja Irma Leimulahti p. 040 587 8798

Ikonipiiri Haminassa

Pietarin ja Paavalin trapesassa keskiviikkoina klo 17 ja lauantaisin klo 10–15. Lisätietoja Ritva Koverola, p. 040 837 5909

Ikonipiiri Kouvolassa

Kokoontuu Ortodoksiakeskus Sypressissä lauantaisin ja sunnuntaisin klo 10–15, aloituspäivä 9.9. Lisätietoja Ritva Koverola, p. 040 837 5909

TAPAHTUMIA

Valojen yö Haminassa 15.9.

Pyhien apostolien Pietarin ja Paavalin kirkossa toimitetaan puolyöpäpalvelus klo 21 Kirkko avoinna klo 18–22.

Pyhän Ristin kirkon praasniekka Kouvolassa

Vigilia ke 13.9. klo 18. To 15.9. klo 9.30 pieni vedenpyhitys, liturgia ja ristisaatto.

Seurakuntavierailu

Kausalan rukoushuoneelle neitseen Marian syntymän juhlaan torstain 7.9. vigiliaan ja perjantain 8.9. liturgiaan.

HÄMEENLINNAN SRK

SEURAKUNTAKOTI

Matti Alangon katu 11 A,
13130 Hämeenlinna

SEURAKUNNANVIRASTO

Matti Alangon katu 11, 13130 Hämeenlinna
p. 03 616 5229, 050 321 0035

Viraston uudet aukioloajat 1.6. alkaen:

ke klo 14-16.30 ja pe klo 9.30-12

hameenlinna@ort.fi

www.hmlortodoksinen.fi

www.facebook.com/
HameenlinnanOrtodoksinenSeurakunta/

PAPISTO

Kirkkoherra Andreas Larikka,
p. 040 548 7666
andreas.larikka@ort.fi

KANTTORI

Leena Lomu
p. 040 707 6715, leena.lomu@ort.fi

AVUSTAVA PAPISTO

Rovasti Markku Aroma, p. 050 441 6861
Pastori Kari M. Ranttilä, p. 040 550 6272
Diakoni Erkki Lumisalmi, p. 0400 396 326
Diakoni Janne Piironen, p. 040 961 6381

MUU HENKILÖKUNTA

Kiinteistöhoitaja Markku Seljänne
p. 0400 716 810
Forssan toimintakeskuksen isännöitsijä
Heikki Halme, p. 040 558 0465

Hämeenlinna

Pyhien Aleksanteri Nevskin ja
Johannes Krykostomoksen kirkko
Erottajakatu 2, Hämeenlinna

JUMALANPALVELUKSET

La 9.9. klo 17 vigilia
Su 10.9. klo 10 liturgia, sinapinsiemenkerho
Ke 13.9. klo 17 ehtoopalvelus ja liturgia
La 16.9. klo 17 vigilia
Su 17.9. klo 9.30 vedenpyhitys ja liturgia, pääkirkon vuosijuhla
La 23.9. klo 17 ehtoopalvelus
Su 1.10. klo 9 aamupalvelus ja liturgia, kirkkokahvit sinapinsiemenkerho
La 7.10. klo 17 vigilia
Su 8.10. klo 10 liturgia
La 14.10. klo 17 ehtoopalvelus
Su 15.10. klo 9 aamupalvelus ja liturgia
La 21.10. klo 17 vigilia
Su 22.10. klo 10 liturgia, vanhusten kirkkopyhä, ateria

Forssa

Forssan toimintakeskus
Keskuskatu 10, Forssa

JUMALANPALVELUKSET

Su 24.9. klo 10 liturgia

Lammi

Athos-säätiön toimintakeskus,
Panagian puistotie 39 A, Lammi

JUMALANPALVELUKSET

La 30.9. klo 8 liturgia

TOIMINTAA HÄMEENLINNAN SEURAKUNNASSA

Diakoniaseura

Puheenjohtaja Vuokko Könönen, Yhteyshenkilö: Silja Shepherd, 050 560 4318, silja.shepherd@gmail.com. Diakoniaseura tulee kotimaista (erityisesti vanhukset, mutta nykyisin myös maahanmuuttajat) ja ulkomaista (Viro, Etiopia, kriisialueet) diakoniatyötä. Yhteistyökumppaneita ovat oma seurakunta,

Hämeenlinnan ev.lut. seurakunta, Hämeenlinnan SPR, Hämeenlinnan setlementtiyhdistys ja Pysäkki.

Kyyrölä-kerho

Puheenjohtaja Antonina Sosunov-Perälä, (03) 612 5850 / 040 721 8436, antonina@pp.inet.fi. Varapj. ja sihteeri Lidia Jaskari, 040 588 5185, lidia.jaskari@gmail.com. Kerholla myynnissä "Muolaan-Kyyrölään miehet talvisodassa 1939–40 ErP 4:n riveissä" -kirjaa. Kirjaa voi tilata kerholta/Antoninalta hintaan 15€/ kpl.

Ikonipiiri

Opettaja Pasi-Mikael Huovinen
p. 041 576 6143.
Kokoontuu satunnaisesti maanantaisin tai perjantaisin seurakuntakodilla.

Pyhä Syke ry

Pj. Marianne Kantonen, 050 331 8905, marianne.kantonen@ort.fi.
Pyhä Syke tukee seurakunnan kirkonrakennushanketta. Voit liittyä yhdistyksen jäseneksi maksamalla 20 euron jäsenmaksun Pyhän Sykkeen tilille FI32 5680 0020 3618 42. Toiminnan tuotot ohjataan uuden kirkon kaunistamiseen. Pyhän Sykkeen toiminnasta voit lukea yhdistyksen nettisivuilta osoitteesta pyhasyke.fi

Toimintatorstai

Kerho kokoontuu kerran kuukaudessa seurakuntakodilla klo 10–13 toiminnallisen ohjelman parissa. Tavoitteena on koota yhteen erilaisia ihmisiä viettämään hetki aikaa yhdessä. Kerhossa on yleensä ohjelmaa, mutta voit ottaa sinne myös omia töitä, kuten esim. käsitöitä. Kerho kokoontuu seuraavasti: 14.9., 12.10., 9.11. ja 14.12.

Kirkkokuoro

Kuoron harjoituskausi alkoi ke 23.8. Mikäli kirkkolaulu kiinnostaa, tule katsomaan. Ke 13.9. ei ole kuoroharjoituksia. Muutoin harjoitukset ovat normaalisti ke klo 17–19 seurakuntakodilla. Poikkeuksena syysloma, jolloin (18.10.) ei pidetä harjoituksia.

Laululintuset

Laululintuset ei kokoontu tällä kaudella, mutta laulamista kiinnostuneet voivat halutessaan osallistua kirkkokuoron harjoitukseen.

Tiistaiseura

Pj. Sven Wessman, puh. 040 7575 228, s-posti: sven.wessman@pp1.inet.fi.
Tiistaiseura kokoontuu seurakuntakodilla, ellei toisin mainita. Tiistaiseuraillat alkavat kello 17. Kirkkoillat, vigiliat ja liturgiat pääkirkossa. Ti 12.9. klo 17 Kirkon katolisuus, kirkkoherra Andreas Larikka. Ti 26.9. klo 17 Kilvoittelu, TM Ari Koponen. Ti 10.10. klo 17 Kristillinen todistus moniuskontoisessa maailmassa, ekumeniikan dosentti Jaakko Rusama

Ikonimaalausta Lopella

Opettaja Tarja Tarima, 040 541 3901
Lopen Opisto, 40 h, 65 € Läyliäisten koulu, Koulutie 1 7.–8.10. ja 18.–19.11.2017 la-su klo 9–17.30 Yhteisenä aiheena on ikoni Pyhä Kolminaisuus. Lisätietoa kurssista opettajalta, ilmoittautumiset Lopen opiston sivuilla.

KOTKAN SEURAKUNTA

KIRKKOHERRANVIRASTO

Kymenlaaksonkatu 2, Kotka
Avoinna 4.9.2017 alkaen

Maanantaina klo 14.30–16.30

Tiistaina ja keskiviikkona 10–13, p. (05) 212 490, kotka@ort.fi, www.ort.fi/kotka

NIKOLAOS-SALI

Kymenlaaksonkatu 2, Kotka,
p. (05) 212 482. Nikolaos-salia vuokrataan
erilaisiin tilaisuuksiin, p. (05) 212 490

PAPISTO

Kirkkoherran sairausloman sij. Ville Kiiveri
(1.9.-31.10.), p. 040 962 0063

KANTTORI

Kanttori Katarine Lehtomäki,
p. 050 359 4823

MUU HENKILÖKUNTA

Vahtimestari Vesa Lehtomäki,
p. (05) 212 490

Seurakuntaemäntä Anna-Maria Osola-
Tähtinen, p. (05) 212 482

AVUSTAVA PAPISTO

Rovasti Veikko Lisitsin, p. 050 597 7349,
veikko.lisitsin@gmail.com (eläkkeellä)

Pastori Pavel Pugovkin, p. 040 824 2403,
pavel.pugovkin@ort.fi

Kotka

Pyhän Nikolaoksen kirkko

Isopuisto, p. (05) 212 767
Isännöitsijä Esa Tervio, p. 0440 837846
Pappi Alexander Hautamäki,
Kanttori Katarine Lehtomäki

JUMALANPALVELUKSET

Su 10.9. klo 10 liturgia, su/sl
Ke 13.9. klo 13 rukouspalvelus, sl
La 16.9. klo 18 vigilia
Su 17.9. klo 10 liturgia
Ke 20.9. klo 13 rukouspalvelus, sl
Ke 27.9. klo 13 rukouspalvelus, sl
La 30.9. klo 18 vigilia
Su 1.10. klo 10 liturgia
Ke 4.10. klo 13 rukouspalvelus, sl
Su 8.10. klo 10 liturgia
Ke 11.10. klo 13 rukouspalvelus, sl
Su 15.10. klo 10 liturgia, su/sl
Ke 18.10. klo 13 rukouspalvelus, sl
La 21.10. klo 18 vigilia

Loviisa

Loviisan kirkko Jumalansynnyttäjän Kasani-laisen ikonin muistolle,

Itäinen Tullikatu 17
Isännöitsijä Margarita Yukhevich,
p. 040 561 9915

JUMALANPALVELUKSET

La 9.9. Klo 10 liturgia sl
Su 24.9. klo 10 liturgia
La 7.10. klo 18 vigilia
La 14.10. klo 10 liturgia sl
Su 22.10. klo 10 liturgia

TOIMINTAA KOTKAN SEURAKUNNASSA

Karhulan ortodoksit

Kokoontuvat joka kuukauden ensimmäinen
keskiviikko 4.10.2017 alkaen klo 15–16.30
Leena Kohvakan kotona. Yhteyshenkilö Rit-
va Lindberg 050 463 9777.

Kotkan tiistaiseura

Kokoontuu Nikolaos-salilla seuraavasti:
Tiistaina 19.9.2017 klo 17 Marja Luumi:
Sanomalehden nettiversio
Tiistaina 3.10.2017 klo 17 Leena Nortamaa,
Vera Borodulin, Soja Rantanen: Juuremme
Tiistaina 17.10.2017 klo 17 Tuula Näränen:
Ravitsemuksesta
Sunnuntaina 29.10.2017 klo 14 Lauluja Suo-
mesta, yhteislaulutilaisuus ja kahvikonsertti
Yhteyshenkilö Leena Karjalainen, p. 050 343
2966.

Kirkkokuoro

Kirkkokuoro kokoontuu 20.9.2017 alkaen
keskiviikkoisin klo 17–18.30. Yhteyshenkilö
Kati-kanttori, puh 050 359 4823.

LAHDEN SEURAKUNTA

KIRKKOHERRANVIRASTO JA SEURAKUNTASALI

Harjukatu 5, 15110 Lahti,
p. 040 359 4846

Avoinna ma–to klo 10–13,
lahti@ort.fi, www.ort.fi/lahti

PAPISTO

Kirkkoherra Jonas Bergenstad,
p. 0400 330 484
jonas.bergenstad@ort.fi

Pastori Pavel Pugovkin, p. 040 824 2403
(maahanmuuttajatyö)
pavel.pugovkin@ort.fi

KANTTORI

Petri Huttu, p. 0440 251 062

MUU HENKILÖKUNTA

Seurakuntakeskuksen vahtimestari
Kimmo Mäenrinne, p. 040 5041176

AVUSTAVA PAPISTO

Rovasti Olavi Merras, p. 040 510 4664
Pastori Taisto Rikkinen, p. 050 371 6475
Pastori Matti Lipitsäinen, p. 0400 625 446
Diakoni Aki Korpela, p. (019) 422 101

Lahti

Pyhän kolminaisuuden kirkko,

Harjukatu 5
Isännöitsijä Juha Romanov, p. 050 3289 000

JUMALANPALVELUKSET

La 9.9. klo 17 vigilia
Su 10.9. klo 10 liturgia
Ma 11.9. klo 12 rukouspalvelus
Ke 13.9. klo 17 vigilia
***To 14.9. klo 10 liturgia**

To 14.9. klo 17 Jeesuksen rukous
La 16.9. klo 17 vigilia, sl, su
Su 17.9. klo 10 liturgia, sl, su
Ma 18.9. klo 12 rukouspalvelus
Ke 20.9. klo 17 ehtoopalvelus
La 23.9. klo 17 vigilia
Su 24.9. klo 10 liturgia
Ma 25.9. klo 12 rukouspalvelus
La 30.9. klo 17 vigilia
Su 1.10. klo 10 liturgia
Ma 2.10. klo 12 rukouspalvelus
Ke 4.10. klo 17 ehtoopalvelus
Pe 6.10. klo 17 ehtoopalvelus
La 7.10. klo 9.30 aamupalvelus ja liturgia
Ma 9.10. klo 12 rukouspalvelus
La 14.10. klo 17 vigilia
Su 15.10. klo 10 liturgia
Ma 16.10. klo 12 rukouspalvelus
Ke 18.10. klo 17 ehtoopalvelus
Pe 20.10. klo 17 yleinen panihida
La 21.10. klo 17 vigilia, sl, su
Su 22.10. klo 10 liturgia, sl, su

Hyvinkää

Karjalan valistajien kirkko, Tsasounakuja 1
Puh. 040 359 4846 (ma-to klo 10–13).

JUMALANPALVELUKSET

La 16.9. klo 17 vigilia
Su 17.9. klo 10 liturgia
La 23.9. klo 17 vigilia, suomi/slaavi
Su 24.9. klo 10 liturgia, suomi/slaavi
Ke 27.9. klo 17 ehtoopalvelus
La 7.10. klo 17 vigilia
La 8.10. klo 10 liturgia
Ke 11.10. klo 17 ehtoopalvelus
La 21.10. klo 17 vigilia
Su 22.10. klo 10 liturgia

Heinola

Kristuksen taivaaseen astumisen kirkko
Isännöitsijä Mikko Äikäs, p. 040 520 1696

JUMALANPALVELUKSET

Su 8.10. klo 10 liturgia
La 16.10. klo 17 vigilia
Su 17.10. klo 10 liturgia
La 21.10. klo 17 vigilia

Su 22.10. klo 10 Liturgia

Riihimäki

**Seurakunnan toimitila Minea,
Valtakatu 3**

JUMALANPALVELUKSET

La 23.9. klo 10 liturgia
To 28.9. klo 17 ehtoopalvelus
To 5.10. klo 17 Jeesuksen rukous

Kausala

Neitsyt Marian syntymän tsasouna
Keskikatu 4

JUMALANPALVELUKSET

To 14.9. klo 17 ehtoopalvelus
To 12.10. klo 17 ehtoopalvelus
La 21.10. klo 10 liturgia, vainajien
muistelupäivä

TOIMINTAA LAHDEN SEURAKUNNASSA

Lahden ikonipiiri

Lahden ikonipiiri kokoontuu seurakunnan kerhuhuoneella ke klo 16–19. Syksyn maalauskerat ovat: 6.9, 27.9., 4.10., 11.10. ja 25.10., ja 1.11., 8.11., 15.11., 22.11. ja 29. 11. Lisätietoja Tarja Tarimalta, puh. 0405413901, tarja.tarima@tikkurila.com.

Ortodoksiakerho Lahdessa

Katekumeenikerhossa tutustutaan ortodoksisen kirkon traditioon ja oppiin. Avoin kaikille kiinnostuneille. Ensimmäinen kokoustumiskerta ke 6.9. klo 18 Lahden seurakuntatalissa. Syksyn muut kokoustumiskerrat ke 4.10, 18.10., 1.11. ja 15.11.. Ennen kerhoa toimitetaan Lahden kirkossa ehtoopalvelus klo 17. Lisätietoja: Jonas Bergenstad, puh. 0400 330484.

Lahden kirkkokuoro

Lahden kirkkokuoron harjoitukset pidetään joka toinen keskiviikko klo 18 Lahden seurakuntatalissa. Kuoroon toivotaan uusia laulajia mukaan. Uudet laulajat, ottakaa yhteyttä kanttori Petri Huttuun, puh. 0440251062, petri.huttu@ort.fi.

Kirjallisuuspiiri Lahdessa

Kirjallisuuspiirissä tutustutaan ortodoksisen ja muuhun kirjallisuuteen. Kokouksemme jokaisen kuukauden kolmantena tiistaina klo 17. Lahden ortodoksisen seurakunnan kirjallisuuspiiri kokoontuu syksyllä 2017 Lahdessa seurakunnan kerhuhuoneella. Syksyn kokoukset: 19.9, 17.10, 14.11 ja 12.12. Ensimmäisen kokouksen aiheena "Luettu kesäkirja". Lisätietoja: Maria Lehtinen, marialehti@gmail.com.

Русскоязычный кружок ВСТРЕЧА при Троицком храме города Лахти собирается каждый второй вторник в помещении Приходского дома "Kerhuhuone" по адресу Harjukatu,5. Начало в 18.

Ortodoksiakerho Hyvinkäällä

Kerhossa tutustutaan ortodoksisen kirkon traditioon ja oppiin. Kerho on avoin kiinnostuneille ja toimii seurakunnan katekumeenikerhona. Syksyn kokoustumiskerrat ovat ke 27.9, 11.10, 25.10, 8.11 ja 22.11. klo 18 seurakuntatalilla. Ennen kerhoa Hyvinkäällä kirkossa ehtoopalvelus klo 17. Lisätietoja: pastori Taisto Rikkosen, puh. 050 371 6475, taisto.rikkonen@saunalahti.fi.

Hyvinkään kirkkokuoro

Hyvinkään kirkkokuoron harjoituksista vastaa syyskaudella kanttori Petri Huttu. Uusia laulajia toivotaan mukaan kuoroon. Lisätietoja: Petri Huttu, p. 0440251062, petri.huttu@ort.fi.

Hyvinkään ikonimaalauskerho

Hyvinkään ikonimaalauskerho kokoontuu Hyvinkäällä ortodoksisella kirkolla lauantaisin klo 10–14. Syyskauden aikataulu on: 16.9., 23.9. ja 30.9., 7–8.10., 14.10., 21.10., 28.10., 11.11., ja 18.11. Opettajana Liisa Holst, puh. 040 566 8481, liisa.holst@kolumbus.fi, www.liisaholst.fi.

Käspaikkakerho Hyvinkäällä

Hyvinkäällä ortodoksisella kirkolla alkaa käspaikkakerho. Kerho kokoontuu normaalisti aina kuukauden ensimmäisenä perjantaina klo 13–17, mutta aloitus on ke 4.10. klo 13. Kerhon vetäjältä Lahja Martikaiselta saa ostaa tarvittavat materiaalit ja hänellä on paljon malleja. Lisätiedot: Raila Hokkanen puh. 050 5435957.

Hyvinkään tiistaiseura

Tiistaiseuran syksyn ensimmäinen tapaaminen tiistaina 12.9.2017 klo 16. Suunnitellaan syksyn toimintaa. Tiistaiseura kokoontuu aina kuukauden toisena keskiviikkona klo 16. Lisätietoja toiminnasta Raila Hokkaselta, p. 050 5435957.

Lahden ja Orimattilan tiistaiseura

Lahden ja Orimattilan tiistaiseurat yhdistyvät. Syksyn ensimmäinen kokoukseen ti 19.9. klo 13 Lahden seurakuntatalissa. Ensimmäisellä kerralla suunnitellaan tulevaa ohjelmaa yhdessä.

LAPPEENRANNAN SRK

LAPPEENRANNAN KIRKKOHERRAN- VIRASTO JA SEURAKUNTATALO

Kristiinankatu 7, 53900 Lappeenranta, p. 040 0414792

Virasto auki ma klo 10–14. Kirkkoherra Timo Tynkkynen on tavattavissa kirkkoherranvirastossa Lappeenrannassa maanantaisin klo 10–14 ja tiistaisin klo 10–12 Imatran seurakuntatalolla. Lomat ja kirkolliset juhlat voivat aiheuttaa poikkeuksia. Virastoajan ulkopuolellakin voi ottaa yhteyttä suoraan työntekijöihin. lappeenranta@ort.fi, www.ort.fi/lappeenranta

IMATRAN SEURAKUNTATALO

Vuoksenniskantie 3, 55510 Imatra

PAPISTO

Kirkkoherra Timo Tynkkynen, p. 040 0654883

Pappi Aarne Ylä-Jussila, p. 040 4804868

KANTTORIT

Kanttori Jarmo Huttu, p. 040 7521 793

Kanttori Tatiana Mäkelä, p. 040 685 8592

MUU HENKILÖKUNTA

Seurakuntamestari Kauko Pussinen, p. 040 0933287

AVUSTAVA PAPISTO

Rovasti Markus Petsalo, p. 0400 253 370

Rovasti Mauri Patronen, p. 040 595 1688

Diakoni Jorma Liesma, puh. 040 7176491

ILTAJUMALANPALVELUKSET AIKAISTUVAT SYYSKUUN ALUSTA –

С сентября вечерние службы начинаются в 17 часов!

Seurakunnassamme toimitettavat vigilia ja muut illan jumalanpalvelukset alkavat syyskuun alusta alkaen klo 17. Lue muutoksesta lisää ajankohtaisilta sivuilta.

Lappeenranta

Jumalansynnyttäjän suojeluksen kirkko, Kristiinankatu 3

Seurakuntamestari Kauko Pussinen, p. 040 0933287

JUMALANPALVELUKSET

***Pe 8.9. klo 10 liturgia**

La 9.9. klo 17 ehtoopalvelus ja akatistos

Sergeille ja Hermanille

Su 10.9. klo 10 liturgia

Ke 13.9. klo 17 juhligiglia

***To 14.9. klo 10 liturgia**

La 16.9. klo 17 vigilia, su, sl

Su 17.9. klo 10 liturgia, sl

La 23.9. klo 17 vigilia

Su 24.9. klo 10 liturgia

Su 1.10. klo 9.30 vedenpyhitys ja liturgia, metropoliitta Ambrosius ja papisto

La 7.10. klo 17 vigilia

Su 8.10. klo 10 liturgia

La 14.10. klo 17 vigilia

La 21.10. klo 17 vigilia

Su 22.10. klo 10 liturgia

Imatra

Pyhän Nikolaoksen kirkko, Vuoksenniskantie 3

Vahtimestari Nadezda Ryyppö, p. 040 1698676

JUMALANPALVELUKSET

Su 10.9. klo 17 ehtoopalvelus ja akatistos

Sergeille ja Hermanille

Ke 13.9. klo 17 juhligiglia

***To 14.9. klo 10 liturgia**

La 16.9. klo 17 vigilia

Su 17.9. klo 10 liturgia

La 23.9. klo 17 vigilia

Su 24.9. klo 10 liturgia

La 30.9. klo 17 juhligiglia, metropoliitta Ambrosius ja papisto

La 7.10. klo 17 vigilia, su, sl

Su 8.10. klo 10 liturgia, sl

La 14.10. klo 17 vigilia

Su 15.10. klo 10 liturgia

Pe 20.10. klo 17 parastasis

La 21.10. klo 10 liturgia ja panihida

Parikkala

Johannes Kastajan tsasouna, Uimalantie 1, Parikkala

JUMALANPALVELUKSET

Ma 11.9. klo 10 liturgia

Su 15.10. klo 10 liturgia

Joutsenon Pulpin ev.lut. kappeli

Linjatie 1, Pulpi

JUMALANPALVELUKSET

Su 10.9. klo 10 liturgia

БОГОСЛУЖЕНИЯ НА ЦЕРКОВНО- СЛАВЯНСКОМ ЯЗЫКЕ

Покровская церковь в Лappeenranta

Сб 16.9 в 17 всенощная на финском и

церковно-славянском языках

Вск 17.9. в 10 литургия на церковно-

славянском языке

Сб 28.10. в 17 всенощная на финском и церковно-славянском языках

Вск 29.10. в 10 литургия на церковно-славянском языке

Никольская церковь в Иматра

Сб 2.9. в 17 всенощная на финском и церковно-славянском языках
Вск 3.9. в 10 литургия на церковно-славянском языке
Сб 7.10. в 17 всенощная на финском и церковно-славянском языках
Вск 8.10. в 10 литургия на церковно-славянском языке

LAPPEENRANNAN SEURAKUNNAN TOIMINTAA

Katso myös seurakunnan internet-sivuilta www.ort.fi/lappeenranta. Muutokset mahdollisia! Viikko-ohjelma myös Facebookissa: Lappeenrannan ortodoksinen seurakunta

IMATRA

Kirkkokahviluennot Imatralla

Sunnuntaisin liturgian jälkeen kirkkokahveilla lyhyitä alustuksia ajankohtaisista teemoista.
24.9. Ehtoolliseen valmistautuminen, 15.10. Vainajien muistelupäivä ja 21.10. eli Dimitrin lauantai.

Tiistaiseura

Imatran Tiistaiseura kokoontuu tiistaisin kello 14 seurakuntatalolla.
Syyskauden ohjelma:
12.9. Syyskauden alkajaisrukoushetki kirkossa ja kokoontuminen seurakuntasalilla. Aiheena "Mitä voimme hyödyntää tiistaiseuratoiminnan menneisyydestä?"
26.9. Klo 18 Teetarjoilu / hetkipalvelus / Isä Aarne ja kanttori Jarmo
15.10. Sunnuntaina retki Valamoon PSHV:n vuosikokouksen yhteydessä.

Kirkkokuorot Imatralla

Suomenkielisen kirkkokuoron kuoroharjoitukset viikoittain ma kello 18. Ilmoittautuminen kuoroon kanttori Jarmo Hutulle, puh. 040 752 1793 tai jarmo.huttu@ort.fi. Syyskauden ensimmäiset harjoitukset ma 4.9.

ЦЕРКОВНЫЙ ХОР НА РУССКОМ ЯЗЫКЕ в Иматра по вторникам в 18 часов. Приглашаем новых певцов! Регент Татьяна Мякеля, тел. 040 6858 592 или 040 846 2899

Imatran Nikolaoksen miehet

Talkoopäivät miehille, teemme seurakunnan tarvitsemia korjaus- ja talkootöitä kirkossa, seurakuntatalolla ja piha-alueilla. Kokoontumiset ovat ke kerran kuukaudessa klo 13. Lisätietoja Jorelta, puh. 045 665 67 65. Alkusuksyn kokoontumiset: 27.9. ja 25.10.

Ortodoksinen kirjallisuuspiiri

Keskusteluillat ovat avoimia kaikille kiinnostuneille Imatran seurakuntatalolla. Syyskauden aiheena on Serafim Seppälän "Kultainen Jerusalem".
Ke 20.9. klo 18. Kultainen Jerusalem (luvat I-II)
Ke 11.10. klo 18. Kultainen Jerusalem (luvat III-IV)

МЕРОПРИЯТИЯ НА РУССКОМ ЯЗЫКЕ В ИМАТРА

Богослужения на церковно-славянском языке и духовные беседы

Раз в месяц в 10 часов в Свято-Никольском храме совершается божественная литургия на церковно-славянском языке с участием русскоязычного хора. В субботу на кануне славянской службы в 17 (!) часов всенощная совершается на

финском и церковно-славянском языках. После литургии чаепитие и беседа в приходском зале. См. расписание служб!

Simpeleen-Parikkalan tiistaiseura

Kokoonnumme noin kerran kuukaudessa seuran jäsenten kodeissa.
Ke 27.9. klo 18, aiheena: Syyrian kristityt
Ke 18.10. klo 18, aiheena: Profeetta Elia

LAPPEENRANTA

Kirkkokahviluennot Lappeenrannassa

Sunnuntaisin liturgian jälkeen kirkkokahveilla lyhyitä alustuksia ajankohtaisista teemoista.
10.9. Kuinka ehtoolliseen tulee valmistautua?, 17.9. Новости – приходская жизнь сегодня, 29.10. Волнующий вопрос: как готовиться к причастию?

Miesten talkoopäivät

Kokoonnumme kerran kuukaudessa ja tarvittaessa useamminkin Lappeenrannan linnoituksen kirkolle ke (!) kello 12. Yhdessä-oloa ja toimintaa seurakunnan hyväksi. Syyskauden ensimmäiset kokoontumiset: 13.9. ja 18.10.

Tiistaiseura

Lappeenrannan tiistaiseura kokoontuu Linnoituksen seurakuntasalilla klo 14.
19.9. Tiistaiseuralaisten muistelupäivä. Olemme saaneet jäseniltä valokuvia tiistaiseuran toiminnasta yli 70-vuotisen matkan varrelta. Vetäjänä Lea Soiniola.
3.10. Mari Metso kertoo kokemuksistaan Intian Bangaloren ekumeenisessa teologisessa korkeakoulussa ja siitä, miten kastijärjestelmä vaikuttaa kristittyjen elämään.
17.10. Vainajan otsanauha. Lea Soiniolan opastamana aloitamme vainajan otsanauhan valmistuksen uusin mallein. La 21.10. jatkamme kirjailua klo 9-15.

Valamon ystävät

Valamon ystävät ry tukee ja tekee tunnetuksi Valamon luostaria.
Su 24.9. klo 12. Kirkkokahvit ja Andreas Hännisen esitelmä aiheesta. "Matkani ortodoksisuuteen"
La 28.10. klo 14. Valamolainen teepöytä. Hinta 10€.

Ortodoksinen kirjallisuuspiiri

Keskusteluillat ovat avoimia kaikille Lappeenrannan seurakuntatalolla. Syyskauden aiheena Serafim Seppälän "Taivaalliset voimat". Ke 6.9. klo 18 Taivaalliset voimat (ss. 9-74). Ke 4.10. klo 18 Taivaalliset voimat (ss. 74-142).

Kirkkokuorot Lappeenrannassa

Suomenkielisen kirkkokuoron harjoitukset Lappeenrannassa ma kello 18. Ilmoittautumiset kanttori Tatiana Mäkelälle, puh. 040 6858 592 tai 040 846 2899 tai sähköpostilla tatiana.makela@ort.fi.

Ikonimaalausopetus seurakunnan alueella

Ikonimaalausta opetetaan Lappeenrannassa Etelä-Karjalan opistossa ja Imatralla Imatran Työväenopistossa. Opintoryhmät tekevät yhteistyötä seurakunnan kanssa.

ЦЕРКОВНЫЙ ХОР НА РУССКОМ ЯЗЫКЕ в Лappeenranta по понедельникам после репетиции финского хора. Приглашаем новых певцов!!!

МЕРОПРИЯТИЯ НА РУССКОМ ЯЗЫКЕ В ЛАППЕЕНРАНТА

Богослужения на церковно-славянском языке и духовные беседы

Раз в месяц в 10 часов в Покровском храме совершается божественная литургия на церковно-славянском языке с участием русскоязычного хора. В субботу на кануне славянской службы в 17 (!) часов всенощная совершается на финском и церковно-славянском языках. После литургии духовная беседа в приходском зале. См. расписание служб!

ТАРАНТУМИА

Lappeenrannan Jumalansynnyttäjän suojeluksen kirkon praasniekka
Jumalanpalvelukset toimittaa metropoliitta Ambrosius. Juhlavigilia 30.9. klo 17 Imatran kirkossa (!), minkä jälkeen illtatee seurakuntasalissa. Su 1.10. klo 9.30 Lappeenrannan kirkossa vedenpyhitys ja liturgia klo 10. Jumalanpalveluksen jälkeen praasniekkajuhla seurakuntasalissa.

Evakkotarinoita-valokuvanäyttely Imatran seurakuntasalissa

Toimittaja ja valokuvaaja Laura Karlinin Evakkotarinoita-valokuvanäyttely menetetystä Karjalasta toisen maailmansodan aikana muualle Suomeen paenneista karjalaisista. Näyttelyn avajaiset ovat ma 11.9. klo 18, jolloin Laura Karlin on itse paikan päällä. Näyttely on esillä marraskuun loppuun seurakuntatalin toimintojen yhteydessä ja muulloin erikseen ilmoitettavina aikoina.

Juhliin liittyvät palvelukset on merkitty **tummennettuina**.
Suuret juhlat merkitty tähtisymbolilla*.

TAMPEREEN SEURAKUNTA

KIRKKOHERRANVIRASTO

Suvantokatu 10, 2 kerros, 33100 Tampere
Virasto avoinna ti-pe klo 9-13
p. 0400 346 089, tampere@ort.fi,
www.ort.fi/tampere

PAPISTO

Kirkkoherra Aleksej Sjöberg,
p. 050 557 0050
Kirkkoherra tavoitettavissa parhaiten
kansliassa tiistaisin klo 9-13
Pastori Heikki Honkamäki,
p. 050 557 0057

KANTTORIT

Kanttori 6.1.2019 saakka Tuula Härkönen,
p. 040 507 5790
Kanttori Jenni Hakkarainen,
p. 044 301 0974

MUU HENKILÖKUNTA

Nuorisotoimenohjaaja Nemanja Balčin,
p. 040 1781633
Kanslisti Arja Pikkuharju,
p. 050 557 0056
Emäntä Tatiana Kallo,
p. 050 557 0053
Vahtimestari Mika Kangasaho,
p. 050 557 0054

AVUSTAVA PAPISTO

Pastori Mikael Punnala, p. 050 524 2641,
mikael.punnala@gmail.com
Pastori Jelisej Rotko,
p. 044 940 0221, elisrotko@gmail.com
Diakoni Harri Kahila, p. 045 130 6723
Diakoni Jarkko Luonila, p. 040 521 8697,
jarkko.luonila@gmail.com

DIAKONIAITYÖ

Diakonia-asioissa yhteys ensisijaisesti seura-
kunnan kansliaan. Avunpyynnön toimittami-
seksi eteenpäin voi myös täyttää diakonia-
työn palvelukortin. Niitä on saatavana Tam-
pereen kirkossa ja seurakunnan kansliassa.

Tampere

**Pyhän Aleksanteri Nevskin ja pyhän
Nikolaoksen kirkko, Tuomiokirkonkatu 27,
p. 040 358 9099**
Isännöitsijä Leena Uusi-Tarkka,
p. 040 563 5556

JUMALANPALVELUKSET

***Pe 8.9. klo 9 liturgia (koululaiset)**

La 9.9. klo 18 vigilia
Su 10.9. klo 10 liturgia
***To 14.9. klo 10 liturgia, televisiointi**
La 16.9. klo 18 vigilia
Su 17.9. klo 10 liturgia
Ti 19.9. klo 17.30 ehtoopalvelus
Ke 20.9. klo 9 koululaisliturgia
Pe 22.9. klo 9 koululaisliturgia
La 23.9. klo 18 vigilia
Su 24.9. klo 10 liturgia, sl
Ti 26.9. klo 17.30 ehtoopalvelus
Ke 27.9. klo 8 liturgia
La 30.9. klo 18 vigilia
Su 1.10. klo 10 liturgia

Ti 3.10. klo 17.30 ehtoopalvelus
Ke 4.10. klo 8 liturgia
La 7.10. klo 18 vigilia
Su 8.10. klo 10 liturgia
Ti 10.10. klo 17.30 ehtoopalvelus
Ke 11.10. klo 8 liturgia
La 14.10. klo 18 vigilia
Su 15.10. klo 10 liturgia
Ti 17.10. klo 17.30 ehtoopalvelus
Ke 18.10. klo 8 liturgia
La 21.10. klo 18 vigilia
Su 22.10. klo 10 liturgia
Ti 24.10. klo 17.30 ehtoopalvelus

Pori

Johannes Teologin kirkko, Maantiekatu 46
Isännöitsijä Jarkko Luonila, p. 040 5218697

JUMALANPALVELUKSET

Su 10.9. klo 10 liturgia Merikarvian
perheleirillä
La 23.9. klo 18 vigilia
Su 24.9. klo 9.30 vedenpyhitys ja liturgia
To 28.9. klo 18 Jeesus-rukous
La 7.10. klo 10 liturgia, ro
Su 15.10. klo 10 liturgia

Kolho

**Pyhittäjien Sergei ja Herman Valamolaisen
kirkko, Kappelitie, Vilppulan Kolho**
Isännöitsijä Toivo Nikoskinen, p. 050 431 6431

JUMALANPALVELUKSET

Su 1.10. klo 10 liturgia

Jämsä

Jämsän ev. lut. seurakuntatalo, Koskentie 30
JUMALANPALVELUKSET
Su 24.9. klo 10 liturgia
Su 22.10. klo 10 liturgia

Valkeakoski

**Pyhän Nikolaoksen rukoushuone,
Kalmistonkatu**
Isännöitsijä: Yrjö Kerisalo, p. 0400 924124

JUMALANPALVELUKSET

Su 10.9. klo 10 liturgia
Su 8.10. klo 10 liturgia

Ylöjärvi

Viljakkalan tsasouna, Nopanperäntie 586

JUMALANPALVELUKSET

La 23.9. klo 9.30 liturgia

TAMPEREEN SEURAKUNNAN TOIMINTAA

TAMPERE

Tampereen kirkon kuoro

Harjoitukset Nikolainsalissa torstaisin klo
18-20. Uudet laulajat, ottakaa yhteyttä kant-
tori Tuula Härköseen, p. 040 5075790, tuula.
harkonen@ort.fi.

Yksiääninen kuoro

Yksiäänisessä kuorossa harjoitellaan vanho-
ja kirkkolauluja bysanttilaisten ja znamen-

nisävelmien mukaan. Harjoitukset ovat ke
klo 16.30-18 Nikolainsalissa. Aloitus 6.9. Uu-
det laulajat, ottakaa yhteyttä Jenni Hakka-
raiseen (0443010974, jenni.hakkarainen@
ort.fi). Kuoroon pyrkiville on noin 15 minuut-
tin laulutesti.

Päiväpiiri

Tampereen ortodoksisen seurakunnan päi-
väpiiri kokoontuu joka toinen to klo 12 Ni-
kolainsalissa, ellei toisin mainita. Päiväpiiri
on tarkoitettu kaikille aikuisikään ehtineille.
Päiväpiiriin jälkeen lounas (€ 5) Nikolainsalis-
sa. Lisätietoja diakoni Harrilla (045 130
6723). Seuraavat kokoontumiskerrat ovat
to 14.09. Rukoushetki ja syyskauden suun-
nittelua, ja to 28.09. Harrin ohjelmaa.

TAPAHTUMIA

Tampereen ortodoksisen seurakunnan päiväpiirin retki

Kulttuuriretki Turkuun to 12.10.2017. Oppai-
na Harri Kahila ja Keijo Koivula.
Retken hinta 80 € sis. ohjelman. Retki on
kaikille avoin. Retken aikana tutustumme
mm: keskiaikaisen Turun kujiin ja rakennuk-
siin, Brinkkalantorin ja Tuomiokirkonpuiston
muistomerkkeihin ja veistoksiin, tuomio-
kirkkoon, ortodoksisen kirkkoon ja Tyko
Sallisen muistonäyttelyyn. Lounas Svarte
Rudolph -laivaravintolassa. Ilmoittautua voi
Harri Kahilalle tekstiviestitse (p. 045
1306723), sähköpostitse (kahila.harri@
gmail.com) tai Facebookissa. Retken hinta
maksetaan menomatalla bussissa. Retkelle
otetaan maksimissaan 25 hlöä.

Tampereen Valamon ystävät

Tampereen Valamon ystävät 30 vuotta!
Lähde mukaan juhlahyihinvaellukselle
Valamoon
11.-12.11.2017! Lähtö lauantaina 11.11.
klo 8 Tampereelta Heinävedelle. Paluu
Tampereelle sunnuntaina 12.11. klo 21.
Hinta 160-200 euroa riippuen majoi-
tusmuodosta. Hintaa sisältää bussimat-
kat, majoituksen, ruokailut, juhlahjel-
man ja ikoninäyttelyyn. Käymme myös
Lintulassa. Ilmoittaudu Tara Koivistolle,
puh. 040 709 2727,
tara.koivisto@gmail.com.

PORI

Porin seudun tiistaiseura ry

Puheenjohtaja Anita Luonila,
puh. 050 569 3671
Sihteeri Maria Ojanen puh 050 381 2063
Tiistaiseuran nettisivuilta löydät mm tietoja
tulevista tapahtumista. Osoite on www.po-
rinseuduntiistaiseura.fi.
Tiistaiseuraillat ovat joka toinen tiistai kello
18. Aluksi on aina rukoushetki. Isä Aleksej,
isä Heikki, Jenni, Tuula ja Nemanja pitävät
vuorollaan opetustilaisuuden. Muina tiistai-
seurailtoina on esitelmä kiinnostavasta ai-
heesta tai luetaan PSHV:n opetusmateriaa-
lia. Jokaisessa illassa on tarjolla myös mait-
tava kahvipöytä sekä piristykseksi miniarpa-
jaiset. Syyskausi alkaa ti 12.9. kello 18 ru-
koushetkellä ja isä Aleksej Sjöbergin ope-
tuksella. Seuraavat kokoontumiset ovat
26.9., 10.10. ja 24.10.

Kirkkokahvit

Kirkkokahvit liturgiajumalanpalvelusten jälkeen Teologialin puolella.

Lukupiiri

Lukupiiriin vetäjänä toimii Sirpa-Helene Soini. Syyskauden aloitus on su 3.9. kello 16. Tällöin aiheena on esitellä jokin suomalainen dekkari. Su 1.10. kello 16 aiheena on: Janne Toivonen ja Heikki Westergård: Pori-kirja.

Ortodoksiapiiri

Ortodoksiapiiri. Raamattupiiri on vaihtanut nimensä Ortodoksiapiiriksi kuvaamaan paremmin piirin toimintaa. Siellä käsitellään monia eri aiheita ortodoksisesta kirkosta ja kristityn elämästä. Ortodoksiapiiri sopii hyvin myös heille, jotka harkitsevat ortodoksiseen kirkkoon liittymistä. Vetäjänä on Jyri Luonila. Piiri kokoontuu kerran kuukaudessa tiistai-illalla ja aluksi on ehtoopalvelus.

Askartelukerho Pyöröset.

Kerho kokoontuu joka toinen keskiviikko kello 15–17.

Kerhon ”pyörittäjänä” toimivat Anita Luonila, Paula Salomäki ja Tuula Nousiainen. Kerhossa valmistetaan sekä yhteisiä että omia töitä. Vaalitaan perinteitä ja opetellaan uusia tuulia. Toiminta on monipuolista. Kerhossa syntyy tuotteita kirkon käyttöön ja myytävää myyjäisiin.

Syyskauden aloitus on ke 6.9. kello 15.

TAPAHTUMIA

Perheleiri

Perheleiri on la-su 9.–10.9. Merikarvian Nuortenniemessä. Sunnuntaina kello 10 on liturgia, vedenpyhitys ja ajoneuvojen siunaus.

Diakonia

DIAKONIAN TOIMINTA HELSINGIN SEURAKUNNASSA

DIAKONIATOIMISTON PUHELINPÄIVYSTYSAJAT ma, ti, to ja pe klo 9–12 puh. (09) 856 46 160
Henkilökohtaiset tapaamiset sovitaan ensisijaisesti oman alueen työntekijän kanssa.

SÄHKÖPOSTI

diakonia.helsinki@ort.fi

Kaikilla työntekijöillä on oma sähköposti-osoite muotoa: etunimi.sukunimi@ort.fi

DIAKONIATYÖSTÄ VASTAAVA PAPPI

isä Teo Merras p. (09) 85646120, 040 540 3200

TIIMIESIMIET

ylidiakoni Juha Lampinen

p. (09) 85646130, 040 527 9580

DIAKONIATYÖNTEKIJÄT

Helsinki

Kari Hartikka p. (09) 8564 6162, 040 703 4616

Sarianne Karulinna p. (09) 85646165,

0400 531 308

Itä (Vantaa, Itä- ja Keski-Uusimaa)

Johanna Jomppanen

p. (09) 8564 6166, 050 404 9404

Jaana Björninen

p. (09) 8564 6164, 0400 304 361

Länsi (Espoo, Kauniainen, Länsi-Uusimaa)

Taisia Pohjola

p. (09) 856 46163, 040 583 2915

Marikka Bergman

p. 040 764 0992

OLETKO KIINNOSTUNUT VAPAAEHTOIS- TOIMINNASTA?

Ota yhteyttä: Kristiina Aminoff p. 040 350 1951

SAIRASTATKO TAI SAIRASTAAKO LÄHEISESI?

Jos haluat papin tai diakoniatyöntekijän käyvän sinun tai läheisesi luona kotona tai sairaalassa, ota rohkeasti yhteyttä päivystävään pappiin puhelinnumero (09) 856 46105 (arkisin klo 9–14) tai alueesi diakoniatyöntekijään.

HILJAISUUDEN RETRIITTI

KAUNISNIEMESSÄ 16.–19.11.2017

Hiljaisuuden retriitti on torstaista sunnuntaihin kestävä vetäytyminen hiljaisuuteen pois arjen rutiineista ja kiireistä. Retriitin päiväohjelma koostuu jumalanpalveluksista ja yhteisistä aterioista. Hinta täysihoidolla yhden hengen huoneessa on 75 euroa. Yhteiskuljetus Lopelle Kaunisniemen leirikeskukseen maksaa 25 euroa. Ilmoittautumiset: Diakonian päivystys p.(09)85646160 tai diakonia.helsinki@ort.fi.

Helsinki

Diakoniaruokailu

Joka tiistai seurakuntasalilla (Unioninkatu 39, sisäpiha)klo 12. Ateria maksaa yhden euron. Tervetuloa! Tiedustelut: Sarianne Karulinna

Horse

Helsingin ortodoksisen seurakunnan ompeluseura HORSE kokoontuu torstaisin Helsingissä diakoniatoimen kerhotiloissa (Unioninkatu 39, sisäpiha). Torstai-illat alkavat Kotikirkossa (Liisankatu 29 A, 4. krs) klo 17 alkaen toimitettavalla ehtoopalveluksella, jonka jälkeen siirrymme kerhotiloihin. Horsessa voit esimerkiksi neulaa, virkata, ommella, huovuttaa tai maalata. Tai vain istuskella ja nauttia hyvästä seurasta. Maksuttomaan toimintaa ei tarvitse ilmoittautua etukäteen. Lisätietoja: kasvatustyöntekijä Kristiina Klubb, kristiina.klubb@ort.fi, 040 725 5713

Seniorikerho

Seniorikerho kokoontuu Helsingin seurakuntasalilla (Unioninkatu 39, sisäpiha) parillisten viikkojen torstai-illat kello 12–14. Seniorikäisille suunnatussa virkistysiltapäivässä tarjolla esityksiä ja keskusteluita sekä kahden euron omakustanteinen lounas. Seuraavat kerhokerrat: 7.9., 21.9., 5.10. ja 19.10. Toimintaan ei tarvitse ilmoittautua erikseen. Lisätietoja: Sarianne Karulinna puh. 0400 531 308

Sofiakerho

Kerho on tarkoitettu kehitysvammaisille ja heidän omaisilleen. Kerhon päivämäärät tarkentuvat myöhemmin Ortodoksiviesti nro 7/2017. Kerholaiset saavat postitse kirjeen syyskuun aikana. Uudet kerholaiset voivat ilmoittautua kerhovaikuttajalle. Lisätietoja: Taisia Pohjola

Järvenpää

Järvenpään iltapäiväseura

Järvenpään iltapäiväseura kokoontuu Järvenpään kirkon kryptassa (Kartanontie 45, Järvenpää) kerran kuukaudessa torstaina klo 12–14.30. Seniorikäisille, työelämän ulkopuolella oleville tai vuorotyötä tekeville suunnatussa iltapäiväseurassa on ortodoksisuuteen ja kirkon elämään liittyviä esityksiä sekä mahdollisuus keskusteluun diakoniatyöntekijän kanssa. Ei ilmoittautumista, kaikille avoimessa tilaisuudessa on kahvi- ja teetarjoilu. Järvenpään iltapäiväseura kokoontuu seuraavan kerran torstaina 21.9. ja 19.10.2017. Ohjelmista ilmoitetaan tarkemmin kirkon ilmoitustaululla ja seurakunnan nettisivuilla. Lämpimästi tervetuloa! Tiedustelut: Jaana Björninen

Helsingin ortodoksinen seurakunta

AUTTAVA PUHELIN

09-8564 6299

päivystää ti, pe ja la klo 18–22

Auttavan puhelimen toiminnasta lisää:

www.hos.fi

Perheutisia

Porvoo

Porvoon iltapäiväseura

Porvoon iltapäiväseura kokoontuu Porvoon kirkon salissa (Vanha Helsingintie 2, Porvoo) kerran kuukaudessa torstaina klo 13–15.30. Seniorikäisille, työelämän ulkopuolella oleville tai vuoro-työtä tekeville suunnatussa iltapäiväseurassa on ortodoksisuuteen ja kirkon elämään liittyviä esityksiä sekä mahdollisuus keskusteluun diakoniatyöntekijän kanssa. Ei ilmoittautumista, kaikille avoimessa tilaisuudessa on kahvi- ja teetarjoilu. Porvoon iltapäiväseura seuraavan kerran torstaina 28.9.2017. Ohjelma ilmoitetaan kirkon ilmoitustaululla ja seurakunnan nettisivuilla. Lämpimästi tervetuloa! Lisätietoja Jaana Björninen

Espoo

Kahvitreffit

Kahvitreffit on suunnattu Espoon ja Kauniaisten alueen seurakuntalaisille. Kokoonnumme toistaiseksi Tapiolan ja Espoonlahden Pikkulaivan kahviloissa. Voit tulla kahvilaan istahtamaan ja virkistäytymään ja nauttimaan kupposen kahvia tai teetä, keskustelemaan ja tutustumaan tai vain piipahtaa ohi kulkiessasi. Tilaisuus on maksuton, kaikille avoin eikä vaadi ilmoittautumista. Seuraavat kahvitreffit: Cafe Ciao ti 11.10. klo 14.00–15.00 Kauppakeskus Pikkulaiva Ulappakatu 2, Espoonlahti ja Kaisan kahvila to 12.10. klo 14.00–15.00 Kauppakeskus Ainoa 1 krs. Tapiolankatu 4, Tapiola. Lisätietoja: Taisia Pohjola

Maria Pariisilaisen piiri

Diakonian suojelupyhityksen Maria Pariisilaisen mukaan nimetty piiri. Tilaisuudet ovat kaikille avoimia. Vaihduvaa ohjelmaa muun muassa askartelua, leivontapäiviä, kulttuurista, luonto- ja tutustumisretkiä seurakunnan alueella sekä jumalanpalveluksiin osallistumista.

Maria Pariisilaisen piirin ja Nektarios-ryhmän syysretki ti 17.10 Kansallisarkistoon, Pyhän Kolminaisuuden kirkkoon ja päiväkahvit retken päätteeksi. Retkelle osallistujia maksaa omat bussimatkinsa. Ilmoittautumiset ajalla 18.9.–6.10. Jaana Björnisen p. 0400 304 361 sähköposti: jaana.bjorninen@ort.fi, ja ajalla 2.10.–13.10 Taisia Pohjolalle p. 040 583 2915 sähköposti: taisia.pohjola@ort.fi.

Trapesa – kansainvälinen kohtauspaikka

Kirkkojärventie 1, Espoon asema, asemasilta 2. krs Espoon keskus. Diakoniatyöntekijä Taisia Pohjola on klo 12–13 tavattavissa 10.10., 31.10. ja 5.12. Lisätietoja: Taisia Pohjola

Yksityisyysdenuoajan turvaamiseksi julkaisemme perheutisia vain saatamme siihen erillisen luvan. Jos haluatte tiedon avioliittoon vihkimisestä, lapsenne kasteesta tai omaisenne kuolemasta, pyydämme antamaan julkaisuluvan joko toimituksen yhteydessä tai ilmoittamalla siitä seurakunnan asiakaspalveluun, asiakaspalvelu.helsinki@ort.fi tai puhelimitse numeroon **09-85 646 100**.

Helsingin seurakunta

VIHITYT

Irina (os. Andersin) ja Klaus Halminen, 13.5.2017
Jonna Katariina (e. Henttonen) ja Tuomo Johannes Seppä, 5.8.2017

KASTETUT

Viktor Sipilä, 23.4.2017
Ellen Matilda Vuoristo, 14.5.2017
Linnea Elle Eerolainen, 27.5.2017
Meea Sofia Tiira, 28.5.2017
Anton Valdemar Airo, 17.6.2017
Rasmus Gabriel Haukka, 1.7.2017
Mico Kristian Virtanen, 22.7.2017
Aino Olivia Rossi, 29.7.2017
Theo Nils Hellström, 30.7.2017
Eva Daniela Mikkola, 4.8.2017
Elias Iisakki Valentin Mäkelä, 19.8.2017

IKUINEN MUISTO

Mihail Gratschew s. 1930 Muolaa
Esteri Haikonen, s. 1925, Pälkjärvi
Maija Inkeri Ihatsu, s. 1927, Suistamo
Ari Tapani Mitrunen, s. 1967, Helsinki

Haminan seurakunta

KASTETUT

Sofia Katarina Pohjoisaho, 16.7.2017

IKUINEN MUISTO

Margaretta Marina Oksanen, s. 1944, Kalvola
Seija Kaarina Kallio, s. 1943, Harlu
Irma Mertama, s. 1931, Tuupovaara

Kiitokset

Sydämellisen lämpimät kiitoksemme

rovasti Viktor Porokaralle, isä Kimmo Kalliselle, Elena Nemlanderille, Anne ja Samuli Aropaltiolle, Jorma Kuparille, Porvoon Kristuksen kirkastumisen kirkon väelle sekä kaikille teille, jotka osallistuitte edesmenneen rakkaan poikamme ja pojanpoikamme Aleksin Kristian Luukkaisen siunaustilaisuuteen 24.4.2017.

Ljudmila Leonova ja Larisa Luukkainen

Kunnioittavat kiitokseni

KP Karjalan ja koko Suomen arkkipiispa Leolle sekä Suomen ortodoksisien opettajien liitolle osakseni tulleesta Pyhän Karitsan Ritarikunnan 1. luokan ritarimerkistä.

Tuomas Salminen

Lämpimät kiitokseni

KP arkkipiispa Leolle ja Helsingin ortodoksiselle seurakunnalle minulle myönnetystä 1. luokan ritarimerkistä.

Lea Rissanen

Sydämelliset kiitokset

Isä Jyrki Penttoselle vihkimisestämme avioliittoon 20.5.2017 Pyhän Kolminaisuuden kirkossa.

Tea Tanskanen ja Jani Koljonen

Sydämellinen kiitos

KP Karjalan ja koko Suomen arkkipiispa Leolle, KP metropoliitta Ambrosiukselle, Lintulan luostarin igumenia Mikaelalle ja sisaristolle, pappismunkki Haritonille, Pyhän Kolminaisuuden kirkon ystäväpiirille sekä kaikille ystäville huomionosoituksista 85-vuotispäivänäni.

Ylidiakoni Gennadij Stolbow

Sydämellinen kiitos

teille kaikille, jotka muistitte minua 26.5.2017 päivän johdosta.

Erkki Ritola

Kiitän

Helsingin metropoliitta Ambrosiusta ja Haminan seurakunnan kirkkoherraa isä Villeä minulle myönnetystä siunauskirjasta.

Pastori Jukka Jauhainen

Sydämelliset kiitoksemme

KP Metro-poliitta Ambrosiukselle Uspenskin katedraalin temppelijuhlassa 15.8.2017 saamistamme piispallisista siunauskirjoista.

Tenho Kokkonen

Yrjö Tervo

”Ortodoksisuus on tuonut minulle onnellisuutta, ja se on auttanut eroon monista paheista, kuten tupakoinnista ja ehkä laiskuudesta ja turhien haaveilusta.”

*Taiteilija Elna Merenmies,
Helsingin Sanomat 8.7.2017*

”Ihmisen tulee elää niin, että taivas ja jo edesmenneet pyhät ovat hänelle läsnä. Kristus tuli tänne, jotta jumalayhteys aukeaisi ja me saisimme elää rukouksen hengessä. Rukoilkaa lakkaamatta ja olkaa lakkaamatta tietoisia taivaan läsnäolosta.”

*Terapeutti Tommy Hellsten,
Sana 3.8.2017*

”Suomessa on kunnioitettu erilaisia ihmisiä ja kaikkien erilaisia lahjoja. Jo esisämme joutuivat antamaan omat kykynsä koko yhteisön käyttöön. Suomessa on ollut yhdessä tekemisen perinne, jossa jokainen yksilö on tärkeä ja tekee oman osansa. Siitä perinteestä täytyy pitää kiinni – tästä perinteestä haluan muistuttaa suomalaisia. Me tarvitsemme yhä toisiamme ja hyvää yhteishenkeä.”

*Säveltäjä Lasse Heikkilä,
Sana 10.8.2017*

Puuristit

Verstas Wiinimäki
verstas@wiinimaki.fi
www.wiinimaki.fi
0401897109
Lappeenranta

- * Valmistettu lehtikuusesta.
- * Koko: n. 160cm x 80cm.
- * Käsittelemättömänä tai valkoiseksi sävytettyinä
- * Nimilaatta myös saatavana

Ystävää ja kuuntelijaa vailla?

Lappeenrannan seurakunnassa on uusi koulutettu lähimmäispalveluvapaaehtoisten ryhmä entisten aktiivien lisäksi. Lähimmäispalvelusta voit saada seurakunnasta ystävän, joka voi vieraila luonasi tervehtimässä ja keskustellessa. Ota yhteyttä seurakunnan kirkkoherranvirastoon, p. 0400 414 792 ma klo 10–14 tai suoraan seurakunnan työntekijöihin. Voimme järjestää myös venäjän kieltä puhuvan ystävän vierailemaan luonasi.

Oikaisu

Ortodoksiuudesta 5/17 uutisesta oli jäänyt pois kirjoittajan nimi. Tamperelaisten seurakuntalaisten keväisestä pyhiinvaellusmatkasta Viroon Saarenmaalle kirjoitti **Maria Ojanen**, ja jutun kuva puolestaan oli **Kimmo Halosen**.

Toimitus pahoittelee virhettä.

Laaja ikoninäyttely Athos-säätiöllä

Lammilla sijaitsevan Athos-säätiön Panagian päärakennuksessa on esillä merkittävä ikoneita esittelevä näyttely. Näyttelyssä on esillä viiden suomalaisen ikonimaalarin ja heidän opettajanaan toimineen kreikkalaisen **Konstantinos Ksenopouloksen** töitä. Näyttely jatkuu 28.2.2018 asti. Osoite: Panagian puistotie 39 A, Lammi Lisätietoja: athossaatio.fi

Uutuuksia Kirja-Kryptassa

Syksyn Kirja-Krypta -illoissa Uspenskissa esitellään uutuusteoksia. Annina Holmbergin Tahto ja hohto ke 20.9. ja isä Serafim Seppälän Keisarin edessä ke 18.10. Kirjailat kryptassa alkavat klo 18.45.

Osoite: Kanavakatu 1/Pormestarinrinne 1, Katajanokka

Kotia etsimässä
SYYRIA • KERÄYS

Filantropia
FI08 5480 0520 0345 94
Viite: 12221
www.filantropia.fi

ORTODOKSISEN KIRKON KANSAINVÄLINEN DIAKONIA JA LÄHETYSYÖ FILANTROPIA RY ON SAANUT POLIISIHALLITUKSELTA RAHANKERÄYSLUVAN (LUVAN NUMERO POL-2015-11267, MYÖNNETTY 4.1.2016), JOKA ON VOIMASSA 4.1.2016-31.12.2017 KOKO SUOMEN ALUEELLA AHVENANMAATA LUKUUN OTTAMATTA.

ORTODOKSIVIESTIN RISTIKKO 6/17

		IHO- VERBI	vuoriston osa	NHL:N TULOK- KAITA			Se SUOMI BENIN
			SHAKESPEAREN NIMIHAHMO				
EEVAN POIKA	HAVEL IRAKIN KAUP.			VALI- OLTA	EI AITO COLT PAKOLLA		
→			KAN- SALLIS- PUSTOA				
-SHOW			103 103 ALKU				MAA- RITIN OMAISIA
				MENNA SIPAIS- TEN			ISTA LEONI FELICI- ANOLTA
→							
TUO HÄNEN MUIS- TOLLEEN						JONNA	
			MURRE- RAS- VAA	KARVISSESSÄ ILASKIVI			Harju LASKELMA
			KORIS- TAVIA				VUO- RISTO
			PAUS- SITTAA				

www.sanaris.fi / laadinta Erkki Vuokila, ulkoasu Heli Kärkkäinen

RISTIKKO 5/17 RATKAISU

			K	A	H	E	A	K	A	S	A			
			A	A	R	I	N	A	A	S	I	M	O	V
			E	T	A	N	A	T	T	R	A	P	A	A
			N	E	V	S	K	I	K	U	N	I	N	G
			N	O	K	N	E	O	N	I	M	U	T	
			T	U	O	M	I	O	K	I	R	K	O	N
			H	A	A	S	K	A	T	O	K	A	A	T
			E	M	S	A	A	T	T	O	L	O		
			K	R	O	P	P	A	A	I	L	K	A	M
			A	K	E	A	T	L	A	T	A	A	J	A
			T	E	R	R	O	R	I	I	O	N	I	T
			E	T	E	E	N	T	E	E	S	I	O	V

Ristanatehtävän oikein ratkaisseiden kesken arvotaan mielenkiintoinen kirjapalkinto. Lähetä ristikon avainsanat (keltaisella pohjalla) sekä nimesi ja osoitteesi postikortilla osoitteeseen Ortodoksiviesti / ristikko, Liisankatu 29 A, 00170 Helsinki. Vastausten tulee olla perillä 28. syyskuuta mennessä. Ratkaisu sekä voittajan nimi julkaistaan 7/17-lehdessä 20.10.

Edelliseen tehtävään saimme viljalti vastauksia – kiitämme niistä! Onnetar suosi tällä kertaa **Sven Wessmania** Hattulasta. Hänelle postitimme **Katriina Järvisen** teoksen *Saanko esitellä - Monenlaiset minämme*. Onnittelut!

Laatukivet kohtuuhintaan
www.HautakiviHalvemmallafi

 OJALA ELIISI RAUHEN 1911-1988	 99 €	 1195 €	 510 €	 OJALA SAUKU KAUPPI 4.11.1908 1988
2425 €	VIRTANEN KALLE KULLERBO 1912-1988 148 €			960 €

Sanna Taipale – Puh: 045 109 18 09 – Email: hautakivi@hautakivihalvemmallafi

Jumalansynnyttäjän syntymä 8.9.

*Ylistämme, / ylistämme Sinua, / kaikkein
pyhin Neitsyt, / ja kunnioitamme Sinun
pyhiä vanhempiasi / ja Sinun jaloimmalle
syntymisellesi ylistystä veisaamme.*

Pieni ylistysveisu